

Biblioteca Valenciana

31000005086411

701
567
(1-4)

SYNODVS

DIOECESANA, VALEN-

tiā celebrata, præside Illustrissimo ac Re-

uerendissimo D.D. Ioanne Ribera Pa-

triarcha Antiocheno, & Archie-

piscopo Valentino. Anno

1578.

Valentiā apud Aluarum Francum, & Gabrie-

lem Ribas. Anno 1594.

2. Y. N. O. D. V. S.

DIOECESANA VALENTINENSIS

tit. celebrat. gratia Illustrissimo ac Re-

verendissimo D. D. Joanne Ribera Pa-

triarcho Antiocheno, & Archie-

piscopo Valentino. Anno

1578.

Valentiae apud Alazum Francum, & Gabrie-

lem Ribera. Anno 1578.

EDICTVM AD CELE-
BRANDAM DIOECESA-
nam Synodum conuocato-
rium.

*N*OS Ioannes Ribera Dei et Apo-
stolicæ Sedis gratia Patriarcha
Antiochenus, & Archiepisco-
pus Valentinus admodum Reuerendis, &
in Christo dilectis Capitulo, Dignitatibus, et
Canonicis nostræ Metropolitane Ecclesiæ,
& Reuerendis Capitulis Ecclesiarum colle-
giatarum huius diocesis Valentina: venera-
bilibus Abbatibus, Plebanis, Rectoribus, ac
reliquis presbyteris curam animarum geren-
tibus, quibus ex iure, vel antiqua consuetudi-
ne competit Synodo diocesane interesse:
Magnificis huius diocesis viris, quacunque
dignitate, vel officio fungantur: ac vniuersis
ad quos sequentia pertinebunt, in Domino
nostro Iesu Christo salutem.

Quamquam nos ipsi paterno, vt decet, af-
fectu hanc nostram diocesim aliquoties visi-

EDICTVM.

rantes, diligenti studio quæ in ea corrigi de-
 berent, quæq. in melius prouehi possent, in-
 uestigauerimus: ac de singulis, quæ ad Dei
 cultum, & ecclesiarum utilitatē facere pos-
 se videbantur, priuatim a vobis certiores fie-
 ri voluerimus: nihilominus æquum esse duxi-
 mus, & iuris sanctiones sequi, & sanctam il-
 lam, ac laudabilem eorum, qui nos in hoc mu-
 nere præcesserunt, consuetudinem imitari,
 qui aliquando diocesanas synodos congregā-
 tes gregem suum saluari hoc animarum pa-
 stu refecerunt. Id enim saluberrimū, ac præ-
 sentissimum esse remedium ad mala corrigē-
 da, & ecclesiarum splendorem restituendū,
 ac conseruandum, sanctissimi Patres semper
 iudicarunt, & nos etiam in dies magis expe-
 rimur. Quare vos omnes, qui iure, vel con-
 suetudine ad hoc obstringimini, monemus,
 atque hortamur: & pro sancta, quam nobis
 debetis, obedientia, & sub pœnis etiam, &
 censuris in iure contentis vobis præcipimus,
 vt postquam nostris his literis vocati fueri-
 tis, ad decimum quartum calendas Nouēbris
proxi-

EDICTVM.

proxime futuri, qui dies erit Dominica ter-
 tia mensis Octobris, in hanc nostram Archie-
 piscopalem domum conueniatis: aut certe, si
 vel morbus, vel aliud canonicum impedimen-
 tum obstiterit, legitimos vestros procurato-
 res cum autoritate mittatis. Eo enim die, di-
 uina ope, & favore adiuti, dicecesanam Sy-
 nodum inchoare decreuimus: in qua ea om-
 nia, quæ ad ecclesiarum bonum facere vide-
 buntur, vobis proponere liceat: nosque com-
 muni consilio ea statuere valeamus, quæ iu-
 ste ac sancte constituenda esse censebuntur.
 Vt in hunc modum diuinus cultus augeri pos-
 sit, ecclesiarum decor resplendeat, & anima-
 rum saluti bene consulatur. Porro libellos, in
 quibus scripto mandabitis, quæ a vobis pro-
 ponenda erunt, ante designatum diem ad nos
 mittite: vt sensim ea legere, & mature per-
 pendere possimus, priusquam de eis decreta
 vlla ferantur. Magnificos vero civitatum, op-
 pidorum, & locorum iuratos, & alios quos-
 cunque honorabiles huius nostre dicecesis vi-
 ros in Domino hortamur, vt si quæ eis occur-
I 3 rant,

EDICTVM.

rant, de quibus in prædicta Synodo agi, ac
etiam de illis aliquid constitui debere videa-
tur, ea ad nos deferant: quæ cum diligenter
considerata fuerint, prout ecclesiarum & to-
tius populi bono convenire intelligemus, a
nobis decernentur. Verum cum sine diuino
auxilio nihil fieri boni, sed ne cogitari quidē
possit: omne enim donum perfectum de sur-
sum est, descendens a patre luminum: oran-
dus Deus erit, vt & vobis ea suggerat, quæ
vtiliter proponantur: & mentem nostram
cælesti suo lumine illustret, vt ea constitui-
mus, quæ ipsi in primis grata sint futura.
Qua propter vos maxime hortamur, vt pu-
ras manus sine ira & disceptatione, vt dice-
bat Apostolus, leuantes, magna animi deuo-
tione pro hac re Domino supplicetis. Caterū
si vestrum aliqui ad præscriptum diem non
adfuerint, eorum absentia non obstabit, quo-
minus ad celebrationem dictæ Synodi, vt ius
& æquitas postulant, procedamus: testa-
murq. nobis roboris & autoritatis Synodi
decretis ob eorum contumaciam detractum
iri.

EDICTVM.

ixi. Quod autem ad hanc literarum præ-
sentationem vobis faciendam attinet, si qui
eas ad vos detulerit, fidem indubiam adhibe-
bimus: quas etiam, vt huius Synodi convocae-
tio sit omnibus manifesta, ad Valvas nostræ
Metropolitane Ecclesie affigi & publica-
ri mandabimus. Datum in monasterio

Cartusiensium Portæ cæli in hac
nostra diœcesi constructo. 5.

Calendas Augusti.

1578.

14

IOAN.

EDICTUM

IOANNES RIBERA PA-
TRIARCHA ANTIOCHENSIS

*et Archiepiscopus Valentinus, omnibus
huius diœcesis Christi fidelibus Salu-
tem in Domino.*

Squeadeo hac nostra ætate, hu-
mani generis hoste assidue in a-
gro Domini zizania super semi-
nante, pravi hominum mores inualuerunt,
vt nisi efficacia subinde remedia adhibean-
tur, in multis certè vix religionis ratio,
vix aliquis disciplinæ splendor constare
possit. Quare iustissimis rationibus per-
suasi Concilij Tridentini patres statuerunt
vt Diœcesanę Synodi tam à Metropoli-
tanis, quàm Episcopis frequenter celebra-
rentur, vt in eis multorum collatis senten-
tiis, ea decerni possent, quæ reformandis
hominum moribus, & illorum vitæ bene,
sanctęque instituendę essent accomoda-
ta. Vt enim non desunt, qui virtutis amo-
re libenter ad bonum ducuntur, quibus
neque

EPISTOLA.

neque nouis statutis, neque lege vlla, que
 pœnam minetur, ad rectè agendum sit o-
 pus: ita certè multos reperias, qui nisi le-
 ge velut fræno coerceantur, & pœnis à
 scelere reuocentur, in omne flagitiorum
 genus sese dedant, & velut laxatis habe-
 nis quocunque sine iudicio ferantur. Cū
 igitur in hoc munere, quod Dei bonitati
 acceptum ferimus, nihil vnquam tam op-
 tauerimus, quàm vt, si qui in hac dicecesi
 abusus essent, tollerentur: vitia corrige-
 rentur: sanctiones & decreta patrum ad
 mores rectè informandos sanctè consti-
 tuta ab omnibus obseruarentur: denique
 vt nostri in hoc munere administrando
 coadiutores, quibus parochialium eccle-
 siarum cura incumbit, ad diuinum cultū,
 commune quæ plebis bonum potius quàm
 ad priuata commoda, omnes animi sui co-
 gitationes conuerterent: dedimus operā
 vt facta omnium, ad quos id ex iure, vel
 consuetudine competebat, conuocatio-
 ne, hæc dicecesana Synodus in hanc ciui-

EPISTOLA.

tatem congregaretur: in qua de his, quæ ad commune nostrarum ecclesiarum bonum pertinerent, communi multorū consilio deliberaretur. Quod fanē, cū ea prius aliquot dierum spatio diligenti studio communiter contuliffemus, quæ vel prohibenda nostris, vel præcipienda esse viderētur, diuino fauore absoluimus. In quo illud considerauimus, legum multitudinem à viris prudentissimis raro probari solitā. Cum enim leges hominum mentem ad bonum dirigere debeant, si frustra tamen multiplicentur, ita illā ad varia distrahunt, vt tam multis præceptionibus quodammodo ab ipso etiam fine diuelle-re videantur. Idcirco illa tantum statuere, quæ præfenti nostræ diocesis statui necessaria essent, decreuimus: cū & alia pleraque, vt tempus illud exigebat, à præcessoribus nostris Archiepiscopis pio animi affectu & zelo, quo plurimū valebant, sanctissime iam constituta essent. Hęc igitur pauca à nobis tantū statuenda fuerunt,

quæ

EPISTOLA.

quæ illorum statutis addita, huic tempori
sufficerent. Quia tamen frustra leges con-
duntur, si consopitæ, & velut demortuæ
perpetua obliuione obruantur: quod tūc
certē fit, cū non solū non obseruātur
sed à multis etiam contemnuntur: ideo
vos omnes, potissimum eos, qui ad mini-
sterium curæ animarum asciti estis, quan-
tum in nobis est monemus, & paterno af-
fectu hortamur, vt ad hæc & alia obseruan-
da, quæ splendorem animabus afferre pos-
sunt, conatus omnes vestros intendatis,
seduloque curetis, vt morum puritate, &
vitæ exemplo ita vnusquisque ministeriū
suum impleat, vt bonus fidei, & sanctita-
tis vestræ odor ad omnes peruenire pos-
sit: vt ab his etiam, qui foris sunt, bonum
omnium vestrarum actionum testimoniū
reportetis. Ita fiet, vt nostrorum laborum
participes, idonei & fideles Christi mini-
stri veram laudem, & æterna, quæ à Deo
speramus, præmia vos, & plebs nobis cō-
missa, vnā nobiscum consequamini.

ACTIO

ACTIO PRIMA.

Professio fidei.

N nomine sanctę & indiuiduę Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Nos Ioannes Ribera Patriarcha Antiochenus, & Archiepiscopus Valentinus, in Synodo Diocesana actu præsidens, quam sub beatissimo Domino nostro Gregorio Papa decimotertio, Pontificatus eius anno septimo, Regnante inuictissimo Domino nostro, & Rege Catholico Pilippo secundo regni eius anno vigesimotertio, ad decimum quartum Calendas Nouembris Anni Mille-simi quingentesimi septuagesimi octauis, sacri Concilij Tridentini Decreto obsequentes, in hanc ciuitatē congregari iussimus: considerantes fidem fundamentū esse omnium bonorum operum, sine quo
totum

totum spirituale ædificiū corruere sit necesse: exemplo etiam patrum, qui in principio suarum actionum sacrosancta fidē profiteri consueuerunt: quod etiam sacra Tridentina Synodus faciendum esse docuit: Fidei professionem, antequam de re aliqua à nobis in hac Synodo sermo suscipiatur, præmittendam esse decernimus atque præmittimus, ea forma & verbis, quibus in literis sanctissimi Domini nostri Pij Papæ quarti præscripta fuit. In hūc igitur modum hæc Valentino Synodus fidem ipsam toto animo profitetur.

Credo in vnum Deum, patrem omnipotentem, factorem cæli & terræ, visibilium omnium & invisibilium: Et in vnum Dominum Iesum Christum, filium Dei unigenitum: Et ex Patre natum ante omnia secula: Deum de Deo, lumen de lumine, Deū verum de Deo vero: genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt: Qui propter nos homines, & propter

ACTIO

pter nostram salutem descendit de cælis: Et in carnatus est de Esspiritu sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est: Et resurrexit tertia die secundum scripturas: Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris: & iterum venturus est cū gloria iudicare vivos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritū sanctam Dominam, & viuificantem, qui ex Patre Filioque procedit: Qui cum Patre & Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et vnā sanctam catholicam & Apostolicā Ecclesiā: Confiteor vnum baptisma in remissionē peccatorum: Et expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi seculi. Amen.

Apostolicas & ecclesiasticas traditiones reliquasque eiusdē Ecclesiæ observationes & cōstitutiones firmissime admittimus, et amplectimur. Itē sacrā scripturā iuxta eū sensum, quē tenuit, et tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & in
perpre-

interpretatione sacrarū scripturarū, admitti-
 mus. Nec eā unquā nisi iuxta unanīmē cōsen-
 sum patrū accipiemus, & interpretabimur.
 Profitemur quoque septē esse vere & pro-
 prie sacramenta nouæ legis, a Iesu Christo
 Dño nostro instituta ad salutem humani ge-
 neris, licet nō omnia singulis necessaria, scili-
 cet Baptismum, Confirmationem, Eucharis-
 tiā, Pœnitentiā, Extremam unctionē, Ordī-
 nem, & Matrimonium: illaque gratiam cō-
 ferre: Et ex his Baptismū, Confirmationem,
 & Ordinem, sine sacrilegio reiterari nō pos-
 se. Receptos quoque & approbatos Ecclesiæ
 Catholicæ ritus in supradictorum omnium sa-
 cramentorum solenni administratione reci-
 pimus, & admittimus. Omnia & singula,
 quæ de peccato originali, & de iustificatio-
 ne in sacrosancta Tridentina Synodo diffini-
 ta & declarata fuerunt, amplectimur, &
 recipimus. Profitemur pariter in Missa of-
 ferri Deo verum, proprium, & propitiato-
 riū sacrificiū pro viuis & defūctis. Atque
 in sanctissimo Eucharistiæ sacramēto esse
 vere

vere, realiter, & substantialiter corpus &
 sanguinē vna cum anima & diuinitate Do-
 mini nostri Iesu Christi, fierique conuersio-
 nem totius substantiæ panis in corpus, & ibi-
 tius substantiæ vini in sanguinem. Quam cō-
 uersionem Catholica Ecclesia transsubstan-
 tiationem appellat. Fatemur etiā sub altera
 tantum specie totum, atque integrum Chri-
 stum, verumque sacramentum sumi. Constan-
 ter tenemus Purgatorium esse, animasque
 ibi decens fidelium suffragiis iuari. Simi-
 liter & Sanctos confitemur vna cum Chri-
 sto regnantes venerandos, atque inuocandos
 esse: eosque orationes Deo pro nobis offerre:
 atque eorum reliquias esse uenerandas. Fir-
 miter asserimus, imagines Christi, ac Deipa-
 ræ semper virginis, nec non aliorum sancto-
 rum, habendas & retinendas esse, atque eis
 debitum honorem & venerationem impar-
 tiendam. Indulgentiarum etiam potestatem
 a Christo in Ecclesia relictam fuisse: illarum
 que usum Christiano populo maxime saluta-
 rem esse affirmamus. Sanctam, Catholicam,
 & Apo-

& Apostolicam Romanam Ecclesiam om-
 niū Ecclesiarum matrem, & magistrā agno-
 scimus. Romanoque Pontifici, beati Petri
 Apostolorum Principis successori, ac Iesu
 Christi Vicario, veram obedientiam sponde-
 mus, ac iuramus. Cetera item omnia a sacris
 canonibus & Oecumenicis Conciliis, ac præ-
 cipue a sacrosancta Tridentina Synodo tra-
 dita, definita, & declarata, indubitanter re-
 cipimus, atque profitemur. Simulque contra-
 ria omnia, atque hæreses quascunque ab Ec-
 clesia damnatas, & reiectas, & anathemati-
 zatas, nos pariter damnamus, reicimus, &
 anathematizamus. Hanc vero Catholicam fi-
 dem, extra quā nemo saluus esse potest, quā
 in presenti sponte profitemur, & veraciter
 tenemus, eandem integram & inuiolatam
 usque ad extremum vitæ spiritum constan-
 tissime (Deo adiuuante) retinere, & confi-
 teri, atque a nostris subditis, seu illis, quorū
 cura ad nos in munere nostro spectabit, teneri
 doceri, & prædicari, quantum in nobis erit,
 curaturos.

k D E C R E -

D E C R E T A

S Y N O D I.

*De stipendio Auditori piarum causarum
pro illarum examine & definitione
conferendo.*

ETVS fuerat consuetudo in hoc nostro Archiepiscopatu, antequam eius à nobis regimē susciperetur, Auditorem piarum causarum, in quibus de exequendis piis defunctorū voluntatibus & legatis agitur, pro earum examine & definitione sex nummos in singulas libras stipēdij nomine recipere: vnde fiebat, quoties scilicet ipsa pia legata multa, multiq. valoris erant, vt ipsum Auditoris prædicti stipendium in multam

tam fumina excresceret. Quare cum subditorum nostrorum onera subleuanda esse existimemus, etiam si id aliquo ministrorum nostrorum incommodo fiat, & ut facilius ac diligentius executio ultimæ testatorum voluntatis examinetur, Nos Ioannes Ribera Patriarcha Antiochenus & Archiepiscopus Valentinus, statuimus & mandamus dicecesana. Synodo approbante, ut in posterum prædictus piarum causarum Auditor non possit pro cuiuscunque testamenti examine & definitione, quotcunque fuerint, & quanticunq. valoris pia in eo legata, plusquam triginta libras recipere. Ipsum vero prædictum sex nummerorum pro singulis libris stipendium ita moderamus, ut in singulas libras nummi tantum quatuor post hac recipiantur. Quos in hunc modum applicandos & distribuendos esse decernimus: ut tres nummi æquis portionibus ipsi Auditori, notario, & prædictarum causarum procuratori cõferantur: reliquus verò nummus

in pia opera, nostro, & successorum nostrorum arbitrio erogetur.

*Ob stipendium, quod iuste datur collectori,
Clerum non astringi ad aliquarum
Missarum celebrationem.*

NE Clerus ob stipendium, quod collectoribus ad colligendos Ecclesiæ redditus deputatis dari consuevit, iniuste grauetur, statuimus, & mandamus, ipsum collectoris stipendium ex omnibus Ecclesiæ administrationibus proportione seruata sumi debere: declarantes ratione illius rate partis, quæ ex administrationibus ad Missas celebrandas institutis illi confertur, nulla ad celebrationem aliquarum missarum obligatione Clerum astringi: cum rata illa portio iustè in stipendium cedat collectoris.

De portione clericis danda in sepulturis generalibus: & quando Ecclesia parochialis ad defunctum sepeliendum generaliter sit conuocanda.

In

IN sepulturis generalibus, ad quas Ecclesia Metropolitana, & huius ciuitatis parochiales cōueniunt, clericis parochialium ecclesiarum conferatur portio illi equalis, quam Ecclesię Metropolitanę clerici percipiunt. Cumque defunctus aliquis extra parochialem suam Ecclesiã sepelietur, si alia præter eius parochialem, & eam, in qua, vel intra cuius ambitum sepeliendus est, conuocanda sit, statuimus, totum illius parochiæ clerum, cuius defunctus ille parochianus erat, ad ipsum sepeliendi actũ generaliter vocari debere.

Quando pauperibus fiet distributio vestium vocato Rectore, vel eius Vicario fiat.

Quoniam parochis eorum, qui in ipsis parochialibus ecclesiis agunt, status atque egestas notiora esse solent, statuimus atque mandamus ipsa approbãte Synodo, vt cum in parochiis, vestium, & cuiuscunque modi indumentorum distributio pauperibus, fiet, ea ipsius parochialis

ecclesiæ Rectore interueniente, vel si ipse abfuerit, præfente eius vicario omnino fieri debeat.

Quibus in locis, & quando Missæ non sint celebrandæ.

SAcra Tridentina Synodus Episcopis districtè præcepit, vt populũ suum diligenter moneant, ac doceant, quam vnusquisque parochiæ suæ, vbi id quidem cõmode fieri potest, ad verbum Dei audiendum interesse teneatur. Quod bene facteq. à patribus fuit mandatum: cum multa magnaq. sint animæ bona, quibus eos priuari videmus, qui ad suas parochiales ecclesias vix vnquam accedunt. Quæ in culpa in hoc nostro Archiepiscopatu versari multos, non sine magno animi dolore ægreferimus. Quæ propter præcipimus, ne diebus Dominicis & festis colendis sacerdos vllus in Confraternitatũ domibus, aut cœmeteriis, aut eremitoriis, aut sacellis publicis, quæ extra parochiales

les

Ies ecclesias constructa sunt, Missam celebret: sed neque in his Hospitalibus, in quibus hospitalitas non actu exercetur: exceptis tamen festis titularium Sanctorum, sub quorum inuocatione predictæ Confraternitatum domus, eremitoria, sacella, & Hospitalia erecta fuerunt. Sacerdos qui huic Decreto non paruerit, viginti solidorum multa, & quindecim dierum suspensione puniatur.

Sacram Eucharistiam cum veneratione esse deferendam, & de eleemosyna sacerdotibus ipsam comitantibus danda.

CV M Sacrosancta Eucharistia ad infirmi domum deferetur, magna id veneratione fiat: duoq; vt minimum sacerdotes, ij scilicet, qui lanternas detulerint, ipsam ad locum vsque, in quo infirmus iacuerit, comitentur: quod si defuerint, qui lanternas deferant, id munus præstabunt duo antiquiores presbyteri, ex his, qui palium deportabunt. Si vero ipsa sacrosancta

Eucharistia longius deferatur, quã vt possit tanta solennitate deferri, tunc duo ex confratribus institute sanctissimi Sacramenti confraternitatis lumina deferentes sanctissimum Sacramentum comitentur: quibus ipsa Cõfraternitas aliquid persoluat. Porro in ciuitate Valentia sacerdotibus, qui ad comitandum sacram Eucharistiam vocati fuerint, singulis nummi quatuor conferantur. Qui, si extra ciuitatem egressi fuerint, aut noctu ab ecclesia exierint, duplicem portionem accipiant. Cæterum in quibuscunque aliis locis extra ciuitatem Valentiam quoad portionem sacerdotibus ob dictam causam exolendam consuetudo hætenus obseruata, in posterum etiam obseruetur.

Ne cause criminales eorum, qui sacris sunt initiati, per notarios laicos tractentur.

NE laicis vlla offendiculi occasio ex eorum delictis, qui sacris sunt initiati, tribuatur: & vt fidelius atque honestius

contra

contra illos in causa procedi possit: statuimus Synodo approbante, vt causæ criminales in hoc nostro tribunali contra aliquem in sacris constitutum agitandę, per notarios, qui sint etiam in sacris constituti, tractentur.

Quibus potissimū diebus Parochi a suis Ecclesiis abesse non debent: & diebus Dominicis doctrinam Christianam ab illis esse tradendam.

Sacrum Tridentinum Concilium abūde cunctis Ecclesiarum pastoribus exposuit, quāta obligatione, vtpote quæ ex diuino præcepto oriatur, teneantur oues suas agnoscere, pro his sacrificium offerre, easdem diuini verbi prædicatione, sacramentorum administratione, ac bonorum omnium operum exemplo pascere. Quæ omnia vt melius executioni mandentur, decernimus, ne huius nostri Archiepiscopatus Rectores in festis Domini nostri, Beatę Marię virginis, ipsorum etiam

k 5 sancto-

sanctorum, qui ecclesiarum titulares sunt aut patroni, à suis ecclesiis, dum officia diuina celebrantur, etiam prætextu verbû Dei alibi prædicandi, abesse audent: cûm his diebus maior populi concursus ad Ecclesias conuenire soleat. Alioqui quadraginta solidis fabricæ illarum ecclesiarum applicatis mulctentur, Quibus etiam mādamus, vt diebus Dominicis post dictum Completorium Christianã doctrinã perse, vel per suos Vicarios in suis ecclesiis tradant, & doceant. Qui non obtemperauerint, sint eidem poenæ subiecti.

Quando vnus, aut plures Vicarij in Ecclesijs parochialibus sint habendi.

Sacri Concilij Tridentini vestigijs inherentes, statuimus ipsa approbante Synodo, vt in his locis, in quibus ecclesiæ parochialis fructus, præter eas oblationes quæ ex pede altaris recipiuntur, valorem trecentarum librarum, quæ in proprios

prios vsus cedant, attingerint, Rectores Vicarium vnum habeant competenti salario conductum. Quem Vicarium in omnibus ciuitatis Valentie parochialibus ecclesiis haberi præcipimus. Quia tamen diui Martini, & vtriusque Ioannis parochiales Ecclesie magna populi multitudine abundant, harum vtraque duos habebit Vicarios. In omnibus itidem locis atque oppidis huius nostre diocesis, quæ mille domibus constabunt, Rector duos coadiutores Vicarios habeat, qui ipsum in sacramentorum administratione iuuent. Cæterum in his parochialibus ecclesiis, in quibus parochialis Rectoratus ipsi Clero vnitus fuerit, aut vbi Rector suspensus sit, aut sine Ordinarij facultate abfuerit, præter supradictum Vicarium, aut Vicarios, alius etiam ad sacramentorum administrationem eligatur.

Obstetrices docendæ sunt a parochis rationem ministrandi Sacramentum.

Baptismi.

Paro-

Parochi ipsas suorum locorum obstetrices sedulo instruant qua forma, qua materia, qua etiam intentione Sacramentum Baptismi ministrari debeat: illasque semel singulis annis ea de re examinare teneantur: ne, si aliquando ob urgentem necessitatem Sacramentum Baptismi administraturæ sint, error in re tam graui accipere possit.

Cōfessores nil accipiant intuitu confessionis.

Mandamus, ne confessores intuitu confessionis aliquid petant: aut pecuniã vel aliud quidpiam, etiam sponte oblatũ, recipiant: sub suspensionis ab officio confessiones audiendi poena.

Quæ seruanda sint, cum census ad bona Ecclesiarum pertinentes creantur.

VT Ecclesiarum huius nostræ diocesis bona firmitus stabilita sunt, & de illorum titulis & actis facilius in posterũ constare possit, statuimus ipsa approbãte Synodo, ne acta quorũcunque contractuũ, eorum maxime, qui fiunt, cum census ad
bona

bona Ecclesiarum pertinentes creantur, ab alio vilo, quam à notario syndico, eius Ecclesię, cuius illa bona fuerint, recipiantur: quodque in predictis actis omnium administrationum perpetuarum, omniũque pecunię quantitatum, que ad censum illum constituendum concurrunt, ipsarũ etiam personarum, à quibus illa bona Ecclesię relicta fuerunt, specialis mentio fiat: vt & illarum, & ipsius obligationis recordatio penes Clerum semper maneat. Qui census si aliquando redempti fuerint, cum noui rursus creabuntur, idem omnino seruetur. Iubemus etiam Decretũ diocesanę Valentinię Synodi de his, que seruanda sunt, quando census ecclesiastici redimuntur, omnino obseruari. Hoc nostro statuto omnes beneficiorum redditus respectu earum Ecclesiarum, in quibus ipsa beneficia instituta fuerint, comprehendendi decernimus.

Lites ab administratoribus reddituum Ecclesiarum non facile excitandę.

Ad

Ad euitandas inutiles ac iniustas lites statuimus, ne vllus clericus, aut redditum Ecclesiarum administrator litem vllā mouere, aut tueri possit, nisi ex quatuor cleri partibus tres partes in titem illā cōfenserint, præcedente legitima Cleri conuocatione, aut certe cum decreto Ordinarij.

De presbyteris exteris Ecclesiis parochialibus deputandis.

Presbyteri exteri ad Missas celebrandas parochiali alicui Ecclesiæ deputentur: in qua tātum eleemosynæ ad celebrationem Missarum illis conferantur: atque in ea diebus Dominicis & festis colendis superpellicio & musta induti, dum Missa conuentualis & Vespere concinuntur, in choro resideant. Quos etiam Rationalis punctis notare debeat.

Quomodo Missæ iniungi debeant celebranda, & quæ supersunt, quibus sint conferenda.

Quoniā

Quoniam maxime cōuenit suprēmas
 defunctorum voluntates impleri, ne
 suffragiis, quæ piē & sanctē in suis testa-
 menti reliquerunt, eorum animę defrau-
 dentur: hoc nostro Decreto sancimus, vt
 quoties Missæ iniungentur celebrandæ,
 Rationalis & Collector eius rei primum
 certiores fiant: vt cum rei notitia ad vtrū-
 que peruenerit, fidelius ab his res peraga-
 tur: iuxta ea, quę sunt iam à nobis hac de
 re alias constituta. Quæ verò supererunt
 Missæ, neque extra Regnum, neque pri-
 uatis personis celebrandę conferantur si-
 ne nostro, quod in scriptis obtineant, mā-
 dato. Ipsarum vero Religionū Pręlati cau-
 sarum testamentariarum Auditori singu-
 lis annis rationē reddant, qua eas missas,
 quas ab ecclesiis parochialibus celebra-
 das susceperunt, celebratas esse ostendāt.
 Quod faciāt, si hoc beneficij, aut eleemo-
 syne genere voluerint in posterum à no-
 stris Ecclesiis sibi subueniri.

*Parochi principio etiam Aduentus suos pa-
richianos visitent.*

Parochi, ad quorū munus maximē spe-
ctat sedulam salutis suarum ouium cu-
ram gerere, præterquā quod in ipso Qua-
dragesimę initio diœcesano Decreto ad
describenda eorum nomina obligantur,
qui in ipsorum parochiis degunt, vt hoc
modo ad confessionem peccatorum faciē-
dam præmoneantur, & se de ea rationem
reddituros esse intelligant: quia tamē cu-
pius populi salutis aliis etiam modis con-
sulere, in principio etiam Aduentus po-
pulum suum prouide ac prudenter visitēt
vt, si qui sint, qui criminose viuant, intelli-
gere: & his omnibus, quæ reformatione
indiguerint, salutaria remedia adhibere
possint. Ipsosq. suos subditos magno ani-
mi affectu monebunt, vt se ad confesio-
nem peccatorum præparent, vt frequenti
Sacramentorum perceptione natiuitatē
Domini nostri dignè celebrare valeant.

Matu-

*Matutinum defunctorum quo tempore
celebrandum.*

Cum maxime deceat diuina officia conuenienti tempore, & ut decorum est, celebrari, mandamus ne Officium Matutinum defunctorum maneat, sed peracto Completorio celebretur: quodque Rectores celebratione Missæ ipsius Anniuersarij pro Missa conuentuali minime satisfaciant, nisi in his Ecclesiis, in quibus vnus tantum erit sacerdos.

Clerus Ecclesiæ parochialis pro actu sepeliendi defunctum de minuenda portione sibi debita ne paciscatur.

Non est sane æquum, eas obuentiones & iura, quæ ex religionis ritu & usu ecclesiastico obueniunt, pacto aut conuentioni subiecta esse. Quare precipimus, ut quoties Ecclesiæ alicuius parochialis Clerus ad sepeliendum defunctum vocatus ierit, integram portionem, quæ huius Archiepiscopatus constitutionibus illi quoad quartam & eleemosynam debetur, percipiat

L

cipiat

cipiat: neque vlli pacto aut conuentioni de minuenda portione locus detur. Alio qui Clerus ipse poenā centum solidorū fabricæ illius Ecclesiæ applicatorū incurrat.

Cum defunctus extra parochialem suam Ecclesiam sepelietur, clerici illius parochiæ duplam portionem pro actu tantum sepeliendi recipiant.

CV M parochiales Ecclesiæ suos parochianos, quorū vere sunt matres, spiritualiter pascere, ac proinde Sacramenta ipsis ministrare necessario teneantur, æquum sane erit, eas in his, quæ ad corporis vitam sunt necessaria, ab illis sustentari & ali, ceterisque ea in re ecclesiis præferri: quod spiritualia seminantibus iustè carnalia subministrentur. Qua propter mandamus diœcesana Synodo approbante, vt cum defunctus aliquis extra parochialem suam ecclesiam sepelietur, Rectori & clericis illius parochiæ, cuius defunctus ipse parochianus fuerat, simplex illa & com-

& communis portio, quæ prædictis æqualiter pro sepeliendi tantum actu dari consuevit, dupla solvatur.

Vicarij in substitutorum loca primi admittantur.

IN ecclesijs in quibus ad deseruendum beneficijs aliqui substituti fuerint, vicarius & vicarij Rectoris coadiutores in ipsa substitutorum loca, quãdo vocauerint, primi admittantur. Cæterum cum vicarius in ecclesia, in qua vicarij munus exercet, beneficium obtinuerit, distributiones ecclesiæ illius non amittat.

Parochi a suis Ecclesijs sine facultate Ordinarij absentes fructibus pro rata temporis absentia priuantur: & a quibus dies absentia notari debeant.

Parochi nulla ex causa sine sui Ordinarij facultate in scriptis obtenta, à suis parochialibus ecclesijs ab esse possunt: alioqui & peccati mortalis reatũ incurrũt, &

pro rata temporis absentię suorum beneficiorum fructus suos minimé faciunt: vt sacri Tridentini Concilij Decreto explicatur. Quos fructus fabricæ ecclesiæ Concilium ipsum applicandos esse decreuit. Nos igitur prædictum concilij Decretū executioni mandare volentes, & his etiā obuiam ire, quæ contra hanc in ecclesiis residentiam Rectores admittere possent: mandamus ipsis fabricæ præfectis, quos vulgo ecclesiarum operarios vocamus, qui in ecclesiis huius diœcesis parochialibus sunt, & pro tempore fuerint, vt præsentente ipso Rationali ecclesiæ, & si is defuerit, sacerdote aliquo, vel Iurato, dies omnes, quibus parochi ab ecclesiis abfuerint, in libro aliquo, quem ad id destinatū habeant, notent: vt cum nobis constiterit, parochum illis diebus sine Ordinarij facultate abfuisse, fructus pro rata illius temporis dictis præfectis in fabricæ vsum erogari mandentur: ne ecclesiarum fabricæ hoc emolumentum depereat.

Ne

Ne Crucis & sanctorum imagines in immundis locis depingantur.

Cum is honor, qui imagini impeditur, in eum referatur, quem imago illa representat, certe imago crucis magna à nobis veneratione est colenda: quare sub excommunicationis poena mandamus, ne crucis imago, aut ullæ sanctorum imagines in parietum immundis locis, quocunque fine id fiat, depingantur: & ut, quæ depictæ fuerint, deleantur.

Qui post Quadragesimam domicilium mutasse noscuntur, quomodo a parochis de peccatorum confessione sint examinandi.

Qvando parochus post festum Dominicæ Resurrectionis a suis parochianis per eorum domos schedulas exigit, quibus se peccata sua in Quadragesima confessos fuisse ostendant, si forte tunc in aliquem incidat, qui ex alia parochiali Ecclesia domicilium suum in ipsius parochiã

mutauerit, ab eo non minus atq; à suis cōfessionis schedulam requirat: quam nisi dederit, in illū nō aliter atque in suos, qui peccata cōfessi nō sūt, procedere debeat.

De Sacramentorum ministracione

in priuatis domibus.

VT sacrosanctis Ecclesie Sacramentis debitus honor tribuatur, mandamus, ne vllum eorum ab aliquo in priuatis domibus nisi infirmis administretur, vno tantum excepto matrimonij Sacramento.

De altarium munditie reseruanda.

Altarium in quibus Missæ celebrantur, munditiam parochi diligenter curent: ac etiam vt illorum ornamenta suis temporibus, vt decet, mundentur, & si opus fuerit, reficiantur.

Quibus maxime diebus parochi ad confessiones audiendas parati esse debeant.

CVm maxime cupiamus populos ad frequentanda Ecclesie Sacramenta in dies magis excitari, atque accendi, ac pro
inde

inde omnia illis ad rem tam salutarem in promptu & opportuna esse: præcipimus parochis, vt diebus Dominicis ac festis eolendis manê antequam Missa conuentualis incipiat celebrari, saltem horam vnâ in sedibus ad confessiones audiendas dispositis sedeant: & quo id fine faciant, populo significant. Alioqui viginti solidis, quos fabricæ ipsarum ecclesiarum applicamus, mulctentur.

Quod Processionarium, Cæremoniale, et Ordinarium in Diœcesi recipiantur, & libri cantus comparentur.

Quoniam maxime cõuenit in tota hac nostra Diœcesi vno eodemq̃ue ritu Sacramenta administrari, & in processionibus, diuinorumq̃ue officiorum cæremoniis nihil esse diuersum: præcipimus parochis omnibus, vicariis, ac beneficia habentibus, vt librum Processionarium, quem hisce diebus typis excudi mandauimus, recipiant: quodq̃ue Cæremoniale, & Ordinarium, quæ breui

in lucem edentur, etiam admittant: iuxta quorum librorum præscripta & rationē Sacramenta administrare, & Officia celebrare teneantur. Demum quod libros, quibus Officia iuxta Breuiarij Romani noui ritum in choris decantentur, sibi comparare studeant, quibus plerasque nostrę diœcesis ecclesias adhuc carere intelligimus.

Ne infirmi pauperes e loco in locum deportentur, nisi confessione peccatorum prius facta, si morbus id postulauerit.

Solent extra ciuitatem Valentiam multi pauperes infirmi ex vno loco in alterum deportari, qui sæpe adeo morbo laborant, vt in ipso itinere, antequam peccata confiteri possint, moriantur. Ideo omnibus Hospitaliũ Administratoribus præcipimus, ne infirmum pauperẽ e suo Hospitali, vt in alterũ locum deferatur, exire permittant, nisi prius à Rectore, seu eius Vicario visitetur: vt ipsius confessionem, si opus fuerit, audire valeat.

Ne

Ne sacrorum templorum parietes perforentur, vt lignea tabulata ad profanos ludos spectandos construantur.

IN quibusdam huius diœcesis locis sacrorum templorum parietes aliquando perforari solent, vt spectacula construi possint, vnde profani ludi, vel etiam taurorum agitationes, & similia spectari valeant: ex quo cum ædificium templi detrimentum patiatur, est etiam id ob venerationem, quæ ipsis templis debetur, sacris canonibus prohibitum. Qua propter mandamus, ne vllus sacrorum templorum parietes, tectum, vel fores rumpere, aut perforare ad prædictum effectum ausit. Non obtemperantibus poenam excommunicationis latæ sententiæ imponimus.

Rectores ad electiones, quæ in ecclesiis fiunt, vocari debent.

AD eas electiones, quæ in ecclesiis parochialibus fieri solent, cū ij, qui elemosynarias patinas per ecclesias circumferunt, eliguntur, vocentur ecclesiarum

Rectores, & his absentibus, eorum vicarij: vt his interuenientibus fiant.

*Diui Vincentij Ferrarij festum inter
colenda reponitur.*

Nemo sane est, qui ignoret, quantum Valentia ciuitas diuo Vincentio Ferrario ciui suo & patrono sit deuincta, quã taq; illum veneratione non ipsa solũ, sed & totum regnum prosequi debeat. Quare statuimus, vt eius festum in tota hac nostra Dicecesi celebretur, & colatur: ipsum que in Catalogum colendorum festorum hoc nostro Decreto reponimus.

Ne die vno plures Dupla celebrentur

In aliquibus nostre Dicecesis ecclesiis institutę sunt Dupla quędam eodẽ die celebrandę, in quibus Vesperę, Completorium, Matutinum, & Missa iuxta earũ institutionem decantari debent: quę vno eodemq; die, vt decet, impleri non possunt: ideo declaramus eas Duplas præter illam, quę designato die celebrabitur, sequentibus diebus non impeditis celebrandas

das esse, vt vno die vna tantum celebretur, seruata institutionis antiquitate.

Processiones eodem die in Ecclesiam reuertantur.

Solent aliquando in nonnullis nostræ diœcesis locis processiones longius ab ecclesia progredi, quam vt eodem die in ecclesiam redire possint: vnde multis magnisq; incommodis locus dari posset, præsertim vbi multus est populi concursus. Quare parochis, vicariis, & beneficiatis, aliisque clericis præcipimus, vt quando cum cruce extra ecclesiam in processione incedentes egredientur, ad ipsam eodem die, quo egressi ab ea fuerint, reuertantur. His, qui contra agent, constituta est quinquaginta solidorû poena: quos fabricæ illius ecclesiæ applicatos esse volumus.

Ne seculares laruati sacro loco, & operibus bonis abutantur.

Secu-

Seculares in nostra Diœcesi profanos ludos oblectandi animi gratia quando que instituunt, & interim quodam pietatis colore bonis operibus abutuntur. Mādamus sub excommunicationis pœna, ne sic ludentes, tempore quo diuina Officia celebrabuntur, ecclesias ingrediantur: ac ne eleemosynam aut ecclesiæ, aut alicuius sancti nomine petant.

Ne Scholani in actibus funerariis minus reuerentiæ, quam decet, cruci deferant.

Cum ministri ecclesiarum, quos Scholanos vocamus, crucem ad Litaniam, vel alios, qui pro defunctis aguntur, actus deferunt, honoris illius obliti, qui cruci debetur, eam è baculo eductam in terrā deponere, ipsamq. è loco recedentes irreuerenter relinquere solent. Illis distriktè mandamus, vt prædictis actibus assistant, crucemq. manibus erectā teneāt, donec actus ille peragatur. Qui non obedierint,

dierint, emolumenta, quę alioqui ex actu illo ipsis obuentura erant, prorsus amittant.

De Chori Vicario.

Cum verissimum sit, ex cultu exteriori, qui in templis materialibus relict, interiorem animi cultum & venerationem plurimum accendi, atque augeri: debent ecclesiarum ministri ea animi moderatione, & corporis etiam compositione diuinis Officiis interesse, vt omnes illorum exemplo intelligant, quantum honoris & reuerentię sacrę & diuinę domui, ipsiusq. Dei pręsentię debeatur. Omnia (dicebat Corinthiis Apostolus) honestę, & secundum ordinem fiant in vobis. Quę vt decenter & appositę a nobis constituentur, mandamus, vt in omnibus nostrę Diocesis ecclesiis vnus habeatur Chori Vicarius, cui Chori regimen incumbat: qui det operam, vt nostrę illę Constitutiones, quas fini nostrorum synodaliũ Decretorum addendas curabimus, fidelissimę

sine obseruentur. qui in ecclesia, in qua
 eo munere fungetur, neminem in Chori
 regimine superiorem agnoscat. Curabit,
 vt clerici omnes Officijs in Choro inter-
 sint: quodque in processionibus, & cum
 ad infirmos sanctissimum Eucharistiæ sa-
 cramentum deferetur, in ipsis etiam fune-
 rarijs actibus pacato clerici omnes ani-
 mo, cum silentio & deuotione, reueren-
 ter incedant: quibus etiam multas impo-
 nere possit, si non obedierint. Demum præ-
 dicto Chori Vicario sub excommunica-
 tionis poena, duarum etiam librarum, quas
 fabricæ ipsius ecclesiæ applicamus, præci-
 pimus, vt iuxta prædictas constitutiones
 suum munus exerceat. Beneficiatis vero
 & aliis clericis sub eadem poena manda-
 mus, vt in prædictis omnibus illi obediât.

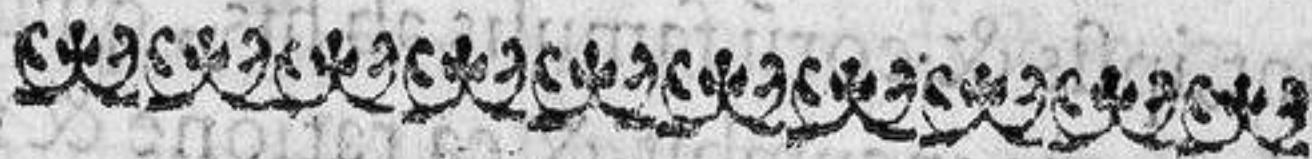
*De cereis, qui in altari maximo
 lucere debent.*

In maximo altari, dum diuina Officia ce-
 lebrantur, etiam si pro defunctis celebrê-
 tur

tur, duo, vt minimum, cerei accensi luceant. Rector qui contra fecerit, viginti solidis ad lumina coram sanctissimo Sacramento nutrienda mulctetur.

*Qua funera feretro deportanda
censeantur.*

QVando defuncti dum viuerent, sex-
tium iam ætatis annum attigerant, eo-
rum corpora feretro deportanda cense-
buntur : ante sex tamen annorum æta-
tem pro Albatis (vt vocant) reputari de-
bent.

ACTIO

ACTIO

SECUNDA.

De stipendio visitoribus conferendo.

V M de eo, quod visitoribus, qui pro Episcopis Dioceses visitant, dari consuevit, variam in hoc nostro Archiepiscopatu consuetudinem introductam esse videamus, cupientes huic rei modum aliquem, qui magis convenire videatur, ponere: statuimus ipsa approbante Synodo, ut in posterum nostris visitoribus, cum nostrae diocesis ecclesias & loca visitatione generali visitabunt, ipsis & eorum famulis ab his, quibus id de more incumbit, & ea ratione & modo, quo fieri solet, viginti solidi in singulos dies conferantur. Et ne forte in ipsa ecclesiarum & locorum visitatione diutius, quam par est, visitatores immorentur, unde ali-

de aliqua fraudis suspicio oriri possit, indicem vnum confici, & ad huius Synodi Decreta apponi iussimus, in quo quot dies in singularum ecclesiarum & locorum visitatione ab ipsis assumi debeant, explicatur. Mandamus igitur, ne pluribus diebus, quã in eo indice præscripti sunt, prædictum viginti solidorum stipendium illis exsoluatur. Qui si paucioribus diebus visitationem absoluerint, & discesserint, eorum tantum dierum, quibus in loco manserint, stipendium accipiant. Sub excommunicationis etiam late sententiæ pœna præcipimus, ne parochi, vel clerici per se, vel per alium pecuniam, vel quodcunque aliud munus visitoribus conferant: neque ipsi visitatores etiam sponte oblatum recipiant, præter ipsum prædictorum dierum stipendium. Declaramus tamen, visitatores ab illo, vel illis, qui pro recepta iam consuetudine id facere tenentur, hospitio gratis esse recipiendos. Cumq. minime conueniat, quo rectius & fidelius visita-

M tio

tio exerceri possit, visitatores ad Rectōrum vel clericorum domos hospitij gratia diuertere: monemus, atque hortamur ipsos populos, ne ea in re suis partibus defint, sed pro suo quique officio libenti animo hospitio illos accipiant, qui pro ecclesiarum vtilitate, & animarū salute ad eos mittuntur. Cæterum quia in quibusdam locis viget consuetudo, vt quod in visitatione solui consuetum est, populus soluat, optionem populis damus, vt illud vel in præscripta viginti solidorum pecunia, vel in alimentis, quibus ipsos visitatores prædicto dierum numero alant, soluere possint. Qua in re visitatores electioni & voluntati populorum stabunt. Excipimus Valentiam ciuitatem, quam pro antiqua iam cōsuetudine ab hac solutione immunem esse intelligimus.

De notariorum stipendio in visitatione.

Non sane decet, notarios in suis stipendijs exigendis præter æquitatem aliquid postulare, aut recipere. Quare præcipimus,

pimus, ne notarij in visitatione ecclesiarũ & locorum nostræ diœcesis pro registro & copia cuiuscunq. charte forme maioris eorũ omnium, quæ in visitatione scripserint, plus exigere possint quã solidos duos. sed neque ipsa mandata semel scripta iterum scribantur: summam tamen dumtaxat eorum mentio fiat, additis quæ de nouo prouisa fuerint. Omnia etiã mandata, quæ à nostris visitatoribus fient, & partibus exhibenda erunt, eadem etiam ratione & modo soluantur. Quod sedulo ac diligenter visitatores & parochi curabunt.

Missæ quo numero ratione beneficiorũ pro varia eorum institutione sint a beneficiatis celebrandæ.

CVm maxime deceat, clericos, ac ipsos potissimum presbyteros congruam sustentationẽ habere, ne magno sacerdotalis dignitatis opprobrio mendicare cogantur: cumq̃ue in tanta alimentorum,

ACTIO

52
 & rerum ad vitam necessariorum inopia
 & caritate simplicium beneficiorum tenui-
 tatem perpicientes, non possumus tantam
 clericorum huius nostri Archiepiscopatu-
 tus indigentiam non valde dolere: huic
 incommodo occurrere, & remedium, quam-
 tum in nobis est, adhibere cupientes, de
 Missis ab ipsis presbyteris ratione bene-
 ficiorum, quæ obtinent, celebrandis dioc-
 cesana Synodo approbante, in hunc mo-
 dum statuimus. Quando in ipsa beneficii
 institutione Missarum celebratio hac di-
 ctione quotidie, vel singulis diebus, bene-
 ficiato iniuncta fuerit, si huiusmodi bene-
 ficium annuos quinquaginta quinque li-
 brarum redditus, aut plures habeat, bene-
 ficiatus quotidie per se, vel per alium Mis-
 sam iuxta illius beneficii institutionem ce-
 lebrare debet. Verum si annui ipsius be-
 neficii redditus ad summam illam quin-
 quaginta quinque librarum minime per-
 ueniant, pro binis libris Missas tredecim
 celebrabit. quam eandem in celebrando
ratio-

rationem & modum beneficiati sequantur, cum in ipsorum beneficiorum institutionibus certus Missarum numerus præscriptus fuerit. in quo tamen nolumus, illos ad plures Missas celebrandas astringi quam ipsa beneficij institutione obligantur. Cæterum si in beneficij institutione Missarum celebratio vno vel pluribus ex sequentibus aduerbiis, continue, assidue, semper, perpetuo, ipsi beneficiato imponatur, pro singulis libris tres missas celebret. Quod si in beneficij institutione institutor non aliud dixerit, quam celebret vel ipsa beneficij institutio non reperiat: neque aliunde constet de missarum numero, ad quas beneficiatus obligatur: pro singulis libris Missas duas celebret. Demum si in beneficij institutione nulla ab institutore Missas celebrandi mentio facta sit, pro singulis libris missam vnã celebrari præcipimus. Quæ omnia intelligenda esse declaramus, subsidio & perpetuis oneribus deductis.

De Missarum reductione.

Quia in aliquibus huius ciuitatis & Archiepiscopatus ecclesiis magnus celebrandarum Missarum numerus reperitur, quæ a presbyteris ipsarum ecclesiarum celebrari non possunt: sacri Tridentini Concilij decretum secuti, quod incipit, Contingit sepe: & ea facultate videntes, quæ ab eodem sacro Concilio Episcopis datur, vt scilicet in diocesana Synodo hac de re ea, quæ ad Dei honorem, & ecclesiarum utilitatem viderint expedire, statuere possint: Decernimus ipsa approbante Synodo, vt in omnibus ecclesiis nostris, in quibus prædicta causa concurrerit, è missis, quæ ex variis defunctorum relictis impositæ sunt, illæ quæ ex tempore iam elapso celebrandæ supersunt, nec vltius datur in eisdem ecclesiis eas celebrandi locus, reducantur: quemadmodum præfenti hoc nostro statuto ad opera pia, vel Anniuersaria perpetua reducimus: in quibus tamen pro defunctis illis oretur, eorumq.

rumq̄. commemoratio fiat, qui pro animarum futurum salute legata illa reliquerunt. Quibus Anniuersariis celebrandis eleemosynas in ipsis ecclesiis ad dictas missas celebrandum congestas pro dote assignamus ea ratione & modo, quo perpenſis & confideratis ecclesiarum & locorum circumstantiis & qualitatibus, à nobis expedire iudicabitur. Ad quem effectum annui census ex collecto illo pecunię cumulo in tutis ac securis locis nostro assensu & Decreto constituentur, vel aliter pro nostro arbitrio prædictus pecunię cumulus distribuatur.

Examinatores in Synodo designati.

VT ecclesiis vacaturis, & Dei populo salutari; doctrina pascendo meliores ac magis idonei, nullo habito personarum respectu, eligantur, septē sacre Theologiæ Doctores Synodo approbante examinatores hac nostra constitutione deputamus: quorum sequentia sunt nomina.

M 4

D. R.

D. R. Iacobus Ferrusius.

D. R. Hieronymus Coues.

D. R. Michael Ioannes Luuiela.

D. R. Blasius Nauarro.

D. R. Ioachimus Mijauila.

D. R. Petrus Monço.

D. R. Franciscus Tudela.

Judices diœcesani in Synodo electi.

CAUSIS ecclesiasticis ac spiritualibus, & ad forum ecclesiasticum pertinentibus, in partibus à sancta Sede Apostolica, & eius Nuncijs, seu Legatis commitendis iuxta sacri Concilij Tridentini dispositionem, iudices in hac nostra diœcesi Synodo approbante quatuor infra scripti designantur.

Egidius Roda I. V. D. Canonicus Valentinus.

Petrus Catala I. V. D. Canonicus Valentinus.

Ioannes Baptista Cardona sacrae Theologiae D. Canonicus Valentinus.

R. Er.

R. Fr. Georgius Oliuer Cōmendatarius
ordinis beatæ Mariæ de Mercede Va-
lentinus.

N nomine Domini no-
stri Iesu Christi. Anno
à natiuitate Dñi Millefi-
mo quingentesimo Sep-
tuagesimo octauo, die
verò vigesima nona mē-
sis Octobris, hora ante meridiem octaua,
in maiori aula palatij Archiepiscopalis
Valentini, quò ad prædictum tempus ci-
tati & conuocati fuerant omnes qui Sy-
nodali congregatione interesse debent,
legitime congregatis Illustrissimo ac Re-
uerendissimo Domino D. Ioanne Ribera
Dei & Apostolicę Sedis gratia Patriar-
cha Antiocheno & Archiepiscopo Valē-
tino, & Admodū Reuerendis D. Micha-
ele Hieronymo Vich Præcentore, D. Hie-
ronymo Carros Sacrista, Francisco Ioāne
Roca Archidiacono Algezire, Honora-

M 5

to Pe-

to Pellicer, Ludouicus Torrella, Egidio Roda I. V. D. Petro Catala I. V. D. Ioanne Baptista Cardona S. Theo. Doctore, Canonicis insignis Metropolitanæ Sedis Valentiniæ, & à Capitulo eiusdem Sedis deputatis, & Reuerendis Magistro Ioanne Barbera ecclesiæ collegiatæ villæ Gadiæ Decano: Gaspare Gallac Canonico & Syndico ecclesiæ collegiatæ & Capituli Setabis, qui procuratoriis mandantis legitime suffulti erant: quæ mandata apud dictam Synodum examinata & approbata fuerunt: necnon Plebanis, Rectoribus, Vicariis, aliisque præsentis Valentiniæ diocesis clericis de iure diocesane Synodo interesse debentibus, prout alias specialiter fuerant legitimi ad Synodo assistendum declarati: inuocato prius Spiritu sancti auxilio, qui vnus benignus est bonarum actionum inspirator, & certissimus sacrorum Conciliorum præses, idem Illustrissimus ac Reuerendissimus Dominus Patriarcha & Archiepiscopus Valentinus in suo

in suo folio residens, ex constitutionibus & Decretis, quæ supra numero quadraginta quatuor descripta sunt, & aliquot ante diebus proposita, perpensa, ac discussa fuerant; ea, quæ ex præcedenti congregatione legenda supererant, in hac omnium postrema congregatione legi mandauit. Cum quæ rogasset idem Illustrissimus ac Reuerendissimus Dominus Archiepiscopus vniuersam synodum, an placeret dictas Constitutiones & Decreta stabiliri & promulgari, Synodumque diocesanam ad laudem & gloriam omnipotentis Dei absolui & finiri: omnes vna voce & communi applausu responderunt, se eas constitutiones & decreta approbare & amplecti: postulantes vt in lucem ederentur, finisque Synodo feliciter imponeretur. Quibus peractis, Illustrissimus ac Reuerendissimus D. Archiepiscopus, omnibus, qui Synodo intererant, ipsum comitantibus in templum Metropolitanum descendit: vbi pontificalibus

indutus

indutus, ministris solenniter ei assistentibus, in sacello templi maximo, presentibus in eo omnibus, qui ad Synodi celebrationē venerant, confedit. Tum R. Iacobus Ferrusius S. Theo. Doctor, cum ab ipso Illustrissimo ac Reverendissimo Dño benedictionē accepisset, in tēpli suggestum ascēdit, & huius dioecesanę Synodi Decreta omnia magna Cleri & populi multitudine audiente, legit, ac promulgavit. Post hęc decantari cœpit hymnus, Te Deū laudamus: & absoluta solenni per templi ambitum processione, res ad Dei omnipotentis laudem in finem perducta fuit.

Quæ omnia me presente Licēciato Feliciano Figueroa presbytero eiusdē Illustrissimi ac Reverendissimi Dñi Patriarchę & Archiepiscopi Valentini, & dioecesanę huius Synodi Secretario gesta sunt, & ad rei memoriam literis mandata.

Ioannes Patriarcha Antiochenus.

& Archiepisc. Valen.

Licēciatus Felicianus Figueroa Secretario.

Ordenaciones man-

dadas hazer por el Illustrissimo y Reuerendissimo Señor Don Iuã de Ribera Patriarcha, &c. para que guarden los Vicarios de choro, y las hagan guardar en todas las yglesias deste Arçobispado de Valencia en el choro, conforme al Decreto del Synodo.

DRimo, que entren todos en el choro con Diurnal, Breuiario para mejor psalmear, y con sobrepelliz y muça, y las alas del sobrepeliz baxas: y assi mismo en las processiones, mientras se haze el officio diuino. Y al entrar en el choro hagan todos el deuido acatamiento al altar mayor, y oracion despues de acabado el officio: y que se sienten cada vno en su choro. Y mientras se dize el officio nadie passe de vn choro a otro, sino fuere por necesidad, o para yr a cantar al facistol, en el qual todos canten
con

con orden y silencio, y sin bonetes.

2 Que nadie hable en el choro, y que canten todos con deuocion y reuerencia, bueltos de cara al altar, o al facistol, y no al pueblo. Y no fuffra el Vicario de choro que nadie hable del choro a clerigo, ni a lego mientras se dize el officio: y si hay necesidad de hablar, de licencia que falgan.

3 Que en las processiones vayan de dos en dos, cada vno en su choro por su antiguedad y dignidad cantando con buen exêplo: el Vicario de choro yra el postrero del segundo choro, porque vea lo que se haze.

4 Que nadie se sienta en las fillas del choro mientras se haze el officio diuino, sino fuere ordenado, ni el escholano: y si fuere ordenado, se asiente en la postrera silla.

5 Que el Racional haga su boxarte, y ordene las Missas de manera que no se digan todas juntas porque aya Missas rezadas en la yglesia toda la mañana, si quiera de media en media hora. Y nadie en la semana que vagare pueda dezir Missa a las horas de los officios diuinos sin licencia del Vicario de choro: el qual no sea obligado a Missa de boxarte, ni a cosa de la yglesia que le estorue la residencia en el choro: sino que diga Missa la hora que menos le estorue.

6 Que

6 Que a la hora del anniuersario y Missa cō-
uentual aguarden en el choro los que quierē
dezir missa, porque aya quien asista en el a
los diuinos officios.

7 Que nadie salga del choro miētras dura el
officio diuino, o el sermon, sin licencia del di-
cho Vicario, excepto el Vicario temporal, y
el Racional, para cosas que tocaren a sus of-
ficios. Y que el dicho Vicario de choro no
pueda dar la dicha licencia, sino con causa le-
gitima, exceptos tambien aquellos que se oc-
cuparen en confessar, o en yr por orden del
Rector a ayudar a bien morir, o por el Racio-
nal fueren imbiados a tãdas o estuuieren occu-
pados en dezir missa: porque los tales quere-
mos que sean juzgados por presentes.

8 Que el dicho Vicario de choro pueda mar-
car y marque segun y como le pareciere, y
que el Racional, y el bolsero, donde lo huuie-
re, obedezcan las marcas que el marcare.

9 Que ningun beneficiado, o substituto pue-
da andar passeando por la yglesia con sobre-
pelliz, ni sin ella mientras se celebrare el of-
ficio diuino, aun que no aya ganado el pun-
to.

10 Que mientras se haze el officio no se co-
mulgue lego alguno en el choro, pues puedē
en al-

en alguna missa rezada de las otras capillas.

11 Que ningun clerigo de la yglesia, o foraste ro pueda dizir missa quando se haze la pro- cession, porque vltra de la falta, es grande irre- uerencia en algunas occurrencias.

12 Que si se huuiere de yr a comulgar algun enfermo, o a otro auto a la hora del officio, el Racional, hauida licencia del Vicario de choro, si se ha de hazer a aquella hora, llame a los que tocaren: y nadie se rebuelua, ni se muc- ua sino los que llamare el Racional.

13 Que quando aya alguna marca, el Vicario del choro la pida al collector, o bolfero, o Ra- cional, y apliquela: y si no la quisiesse dar, de auiso a su S. Reuerendissima.

14 Que los bacineros no vayan al choro a cobrar las distribuciones, por la inquietud q̄ lleuan: y que en las yglesias donde en las fie- stas hay bacineros legos, si faltaren los bacine- ros clerigos al choro, no ganen distribuciones en dichos dias.

15 Que los bacineros no paguen missa, ni sal- ue, ni anniuersarios por menudo, sino que pa- gue el bolfero: y donde no le ay pague el Ra- cional, aunque sea fiesta, o dobla de particular.

16 Que las missas votiuas se manifiestē al Ra- cional conforme al Synodo: pero que no se pague capsou: por las permutas, dilaciones y escan-

escandalos que se figuen.

17 Que el collector y Syndico, o qualquier otro official no tengan percaços en ausencia domingos y fiestas: y los otros dias quando se dizen los officios, no esten en la yglesia vagando, sin entrar en el choro, sino pierdan el punto.

18 Que el que tuviere cargo de la Sacristia, a pareje el altar y lo de mas, antes del officio: porque no perturbe, ni falte al choro. Y si el predicador encomienda algun pobre, no vaya acaptar algun clerigo, por la falta que hara en el choro: y que la Sacristia este cerrada durante el sermon.

19 Que ningun clerigo, aunque sean los Vicarios, pueda substituyr a otro que cante por el, que no tenga ordenes.

20 Que quando faltare compañero al Cabiccol, el Vicario de choro encomiende el bordõ a quien le paresciere: y sea obedecido sin replica.

21 Que el clerigo que no estuviere en el choro antes de acabados los Kyries a la missa, y antes de acabado el Gloria patri del primer psalmo a las otras horas, pierda el punto, y no se le pague.

22 Que quando saliere el santo Sacramento a comulgar algun enfermo, los clerigos que

N no lle-

no lleuaren el palio vayan delante con lum-
bres en procesion de dos en dos, con aquella
reuerencia que se deue, y sin bonetes, y el sa-
cristan vaya detras.

23 Que al gloria patri, Pater noster, Canti-
cos, Capitula, Hymno, y oraciones, al Mife-
rere, y Landates de Laudes esten en pies, y sin
bonetes: a missa mayor y otras missas canta-
das a los Kyries, Gloria Oracion, Euangelio,
y Credo, Præfatio, y post communionem estē
en pies y sin bonetes: y a las absoluciones de
los anniuersarios canten con orden, y vayan
en procesion sin hablar vnos a otros: al Pa-
ter noster, y oraciones sin bonetes: al Incarna-
tus, y desde los Sanctus hasta hauer sumido el
presbytero esten sin bonetes y arrodillados
con dos rodillas, sino fueren impedidos.

24 Que el officio de defuntos se diga cō mo-
deracion haziendo pausa a la mitad del verso
y el vn choro aguarde al otro choro que acā-
be el verso.

25 Que ningun clerigo, mientras se haze el
officio diuino lea algo, o diga horas: y el pres-
bytero Diacono y Subdiacono hagan su offi-
cio con silencio y deuocion, sin ningun gene-
ro de escandalo.

26 Que quando el Capiscol, o Vicario seña-
le que vayan al facistol, vayan y canten siguiē-
do al

do al Capiscol, y procure el Vicario que vayan a cantar los Kyries, Introito, Gloria, Responso, Credo, y offertorio (sino hay organo) y communion.

27 Que qualquier clerigo que en escandalo del clero y del pueblo conturbare el officio diuino, y dixere palabras injuriosas contra el Rector, o Vicario, o otro qualquier clerigo dentro de la yglesia, o choro, o fuera en processiones, mortuorios, riñendo, o bozeando, mouiendo algun escandalo, sea priuado de las distribuciones y percaços por espacio de vn mes, con obligacion de seruirle: y que el Rector, o Vicario de choro lo applique conforme al Synodo.

28 Que celebren el officio siempre con las sillal altas en las siguiētes festiuidades, en la Natiuidad de Iesu Christo nuestro Redemptor, en la Circuncision, Epiphania, Purificacion, Annunciacion, Resurreccion, y sus oētauas, Ascension, el primer dia de Pascua de Spiritu santo el Domingo de la Trinidad, dia de Corpus Christi y sus oētauas: Assumpcion, Natiuidad, y Concepcion de nuestra Señora: y el dia de todos Sanctos, y en todas las festiuidades de nuestra Señora, y en los sabados, y quando se dize officio de Minoridad.

29 Que nadie pueda entrar ni salir del cho-

ro en missa mientras se dize la Gloria, el Euan-
gelio, Oraciones, el Homo factus est, y desde el
Sanctus hasta hauer fumido . A las otras ho-
ras mientras se dize la Capitula, Oraciones,
Magnificat, Nunc dimittis, y mientras el cho-
ro esta arrodillado, y mientras se diran quales-
quier preces.

Fin de las ordenaciones.

Las dietas que se seña-

lan a los Visitadores en la visita gene-
ral que han de hazer para cada vna

de las yglesias y lugares de-

ste nuestro Arçobispado,

son las siguientes

tes.

El Grau de Valencia	Algimia y Alfara dos dos dias.
Alboraya y Almace- ra tres dias.	Alfajar y benitacer, y Payporta dos dias.
Albalat de mossen So- rell, dos dias.	Alaquas dos dias. Albal dos dias.
	Alginet

Alginet dos dias.
 Almuçafes y Benifa-
 yo tres dias.
 Albalat d' Pardiñes 2.
 Algemezi. 3.
 Alcudia de Carlet. 1.
 Antella dos dias.
 Alcantara 2.
 Anna dos dias.
 Agullent vn dia.
 Albayda 5.
 Agres dos dias.
 Alcoy diez dias.
 Alzira diez dias.
 Alcalali y Mosquera
 dos dias.
 Burjaçot dos dias.
 Binaleza vn dia.
 Betera dos dias.
 Benaguazir dos dias.
 Benifano vn dia.
 Bicorp 2.
 Bolbayt 1.
 Beniganim. 4.
 Belchida. 2.
 Bocayrent 6.
 Beniatjar 1.
 Bañeres 2.

Biar cinco dias.
 Beniça 4.
 Calp dos dias.
 Campanar 2.
 Carpefa 2.
 çucayna 2.
 Cortes de Arenos. 5.
 Chullella 3.
 China 2. y Solaben
 Chiluella 2.
 Carlet tres dias.
 Chella 2.
 Carçer 2.
 Castello de Xatua 5.
 Canals 3.
 Castalla 4.
 Cocentayna 6.
 Ceta dos dias.
 Callofa 3.
 Campell vn dia.
 Castello de Rugat. 2.
 Cullera 5.
 çueca quatro dias.
 Castell de Castells 2.
 Cilla 2.
 Denia seys dias.
 Enguera 4.
 Enoua. 2.

Foyos

Foyos 2.	gues tres dias.
Font de la Figuera 2.	Muntefa 3.
Finestrat 2.	Moxent 4.
Gallinera y Ebo 3.	Murla 2.
Gata 1.	Mislata 1.
Godella 2.	Montauerner 2.
Guadaquar 3.	Montanejos 2.
Gorga 2.	Nauarres 2.
Guadalest y sus lugares quatro dias.	Olocau 2.
Garch y Bollulla 2.	Otanell dos dias.
Gandia doze dias.	Olleria 5.
Gestalcamp. 1.	Ontiñent doze dias.
Gilet 2.	Orcheta dos dias.
Iouada de la Vall de Alcala dos dias.	Orba y su anexo 2.
Lludient 2.	Oliua 6.
Lliria 6.	Ondara 2.
Llombay 3.	Paterna dos dias.
Luchent 3.	Puçol 4.
Lorcha 1.	Pobla de Archos 4.
Llosa del Villar 1.	Pobla de Benaguazir dos dias.
Moncada 3.	Pobla llarga 2.
Muferos 3.	Picassent 2.
Meliana 1.	Pardines 2.
Maçamagrell 2.	Perpunchent y su valle tres dias.
Moruedre 6.	Planes. 3.
Madrona y dos ay-	Penaguila 4.

Par

Polop 2.	Tous dos dias.
Parcent 2.	Tibi 2.
Pego 4.	Teulada 3.
Pobla de Rugat. 3.	Ternils, Carcaxent y
Pedralba 2.	Cugullada 5.
Quart 3.	Vila fermosa 8.
Quatre tonda 2.	Vila malhur. 2.
Ribarroja 2.	Vila llonga 3.
Rafel Buño dos dias.	Villar. 4.
Rahal dos dias.	Vilamarchant 2.
Riola y Polina, y For	Vallada. 3.
taleñ 4.	Vilajoyosa 4.
Serra y Naquera 2.	Xalo vn dia.
Sumacarcer dos dias.	Xixona 6.
Sollana 3.	Xabca 4.
Torrestorres 3.	Xatiua con sus ygle-
Turiz dos dias.	fias quinze dias.
Torrent tress dias.	Xara fuel. 2.
	En las

En las Rectorías nueuamente erigidas de los lugares de nuevos cōuertidos que tienē fructos, se tassan para cada vna dos dias, excepto las que arriba estuuieren tassados.

En las Rectorías nueuamente erigidas de los lugares de nuevos conuertidos q̄ no tienen fructos, se tassa para cada vna dellas vn dia, excepto las que arriba estuuieren tassadas.

Y declaramos que los dichos dias entē demos que sean vtilēs, conuiene a saber, que en los Domingos y fiestas de guardar, se le pague al dicho visitador la dicha dieta en el lugar donde se hallare, vltra de las dietas declaradas en este memorial.

Laus Deo.

S Y N O D V S

XVI
567(2)

D I O E C E S A N A

V A L E N T I N A .

*Celebrata præsidente Illustrissimo ac Reueren-
dissimo D. Ioanne Ribera Patriarcha
Antiocheno, & Archiepiscopo
Valentino. Anno 1584.*

Valentiæ apud Aluarum Francum, & Gabrie-
lem Ribas. Anno 1594.

2 V O O M I 2

A N A T O L I A

V A L E N T I N A

...
...
...
...
...

...
...

3

EDICTVM AD CE-
lebrandam Synodum Diœcesana-
nam conuocatorium.

*OS Ioannes de Ribera
Dei & Apostolicæ Se-
dis gratia Patriarcha
Antiochenus, & Ar-
chiepiscopus Valētinus
de Consilio Catholicæ
Maiestatis, &c. Reuerendis ac Venerabi-
libus, ac nobis in Christo dilectis Capitulo, Ca-
nonicis, & Dignitatibus nostræ Metro-
politane Ecclesiæ, & aliarū Ecclesiarum Col-
legiatarū nostræ Diœcesis Valentinæ, Ab-
batibus, Rectoribus, Plebanis, Vicariis per-
petuis, ceterisque Presbyteris curam anima-
rum exercencibus, quorum interest de iure
Episcopali Synodo esse, ac vniuersis &
singulis Magnificis & honorabilibus ciui-
tatum, oppidorum, ac locorum huius no-
stræ Diœcesis Iuratis, ceterisque, tam
Ecclesiasticis, quam secularibus personis,*

quas infrascriptum negotium quomodolibet
 tangit, & spectat, Salutem in Domino sem-
 piternam Adhuc fragilitas humana, & la-
 bentium rerum mutabilis vicissitudo, corri-
 gendi moressa, propterea leges excogitandi,
 et mutandi necessitatem inferre nō desinit.
 Et quāquam multa per nos, nostrosque prae-
 decessores salubriter & vigilanter statuta in
 Prouincialibus & Diocesanis congregatio-
 nibus in hac nostra Diocesi Valentina haec-
 nus fuerint stabilita, varia tamen instantis
 temporis, tam laicorum, quam Ecclesiastico-
 rum morum perturbatio, iuxta quotidianā
 sollicitudinem, quam de Ecclesiis habemus,
 nos inducit, ut simul cū nostri regiminis coad-
 iutoribus & Rectoribus correctioni & re-
 formationi eorundem intendamus. Ea prop-
 ter, Sacri Concilij Tridentini decretis inhæ-
 rendo, in hac nostra Ecclesia Valentina Epi-
 scopalem Synodum, cum Dei adiutorio &
 favore, secunda Dominica Septembris, com-
 putanda nona die eiusdem mensis, proxime
 venturi, praesentis Anni, celebrare decreui-
 mus,

CONVOCATORIVM.

uus, & ordinavimus. Proinde vos omnes et singulos supradictos exhortamur, ac monemus, ubique Ecclesiasticis personis supradictis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub censuris & pœnis in Constitutionibus Provincialibus & Synodalibus contentis, præcipiendo mandamus, quatenus per has nostras literas citati & moniti feritis, per vos, aut vestros legitimos procuratores, (si infirmitas, aut aliud canonicum impedimentum non intercesserit) in hoc nostro Palatio Archiepiscopali Valentino die superius assignata personaliter interesse curetis: proposituri et tractaturi ea, que ad corrigendos excessus, mores reformandos, aliaq. ad animarum vestræ plebis salutem, divini cultus augmentum bonum & utile huius nostræ Diœcesis, totiusq. Cleri & Ecclesiarum reformationem & bonum statutum concernunt. Reliquas vero sæculares personas superius nominatas hortamur in Domino, ut si quæ vobis occurrant, quæ in dicta Synodo examinari, & decidi debeant, nobis denuntiare & insinuare

non prætermittatis. Alioquin in & super
 præmissis, prout iuris & rationis fuerit, ve-
 stri absentia in aliquo non obstante, verum
 concumacia exigente, in dicta Synodo proce-
 demus. Super præsentatione vero vobis de
 præsentibus facienda, relationi latoris eam
 dem fidem indubiam adhibebimus: quas etiã
 in valuis nostræ Metropolitanæ Ecclesiæ,
 vt huiusmodi Synodi Diocesana congrega-
 tio & convocatio omnibus innotescat, affigi
 & publicari mandamus. Dat in nostro Ar-
 chiepiscopali Palatio Valentino die 8. men-
 sis Augusti Anno 1584.

El Patriarcha Arçobispo de Valencia.

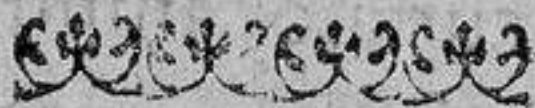
Figuerca Secretario.

Fuit

CONVOCATORIVM. 7

FUIT publicatum præinsertum edictum
 prælo excussum, & ad omnes Ecclesiarum
 Rectores transmissam per varios cursores:
 & in Valvis Metropolitanae Ecclesiae Va-
 lentinae officium, tanquam in eminentiori
 loco. Postea vero concurrentibus certis legi-
 timis ac gravissimis causis, per eundem Illu-
 strissimum & Reverendissimum Dominum
 Patriarcham & Archiepiscopum Valenti-
 num fuit prorogata eadem Synodi congrega-
 tio in proxime sequentem Dominicam ter-
 tiam eiusdem mensis Septembris, videlicet
 decimam sextam diem mensis, & publicata
 prorogatio.

O 4 IOAN-

IOANNES RIBERA
PATRIARCHA ANTIO-

*chenus & Archiepiscopus Valentinus
omnibus suæ Diœcesis Christi-
fidelibus Salutem in*

Domino.

I ea esset in hominibus ad virtutem comparandam diligentia, & ad cōseruandam animi fortitudo, vt non facile in diuersa laberentur: non ita multis legibus opus esset, quibus velut ad miniculis ipsa morum rectitudo sustentari ac fulciri posset: sed vt magna est hominum incuria, & animi mobilitas, ita sæpe fit, vt neglecta virtute multi obliqua sequantur, & in varia se vitia præcipites dedant. Hinc fit, vt nouis quotidie insurgentibus morbis noua sint adhibenda remedia: ne si ægritudo inualescat, nulla iã spes salutis relinquatur. Aliquot iam ab-

hinc

hinc annis Dicecesanam Synodum celebrauimus, vt sancita aliqua morum reformatione, si quæ collapsa viderentur, instaurari & erigi possent. Post vero cū res minimè id postularet, ab eo aliquandiu destitimus: donec cogitare cœpimus, non esse hæc exercitia diu intermittenda: sed repetenda potius, vt pullulantes in agro dominico sentes refecari, ac etiam auelli possint. Pascite, dicebat Beatus Petrus Apostolus, qui in vobis est gregē Dei: prouidentes non coactè, sed spontaneè secundū Deum. Pascuntur autem dominici greges tum diuini verbi prædicatione, vt huiusmodi spiritali esca nutriti, ea quæ sūt spiritus, sapiant: tum etiam Prælatorū statutis & mandatis, cum insurgentia mala prohibentur: & quæ bona sunt, sanctè præcipiuntur. Sunt enim quos sola monitione ad bonum persuadeas: sunt qui fere ad omnia præceptis egent: sunt qui poena etiam trahendi sunt. Quare vt huiusmodi etiam pastum nostris præberemus, merito his-

to hisce diebus conuocata Dioecesana Synodo, ac proinde vocatis ad hanc urbem omnibus nostrę Dioecesis parochiarũ præfectis, de his omnibus cum eis cõtulimus, quæ Dioecesi partim conuenire, partim etiam necessaria esse videbantur. Addidimus itaq; superiori Synodo decreta, sed pauca: neq; enim plura præsens rerum status postulabat. Vestrum erit, iuxta præceptum Apostoli, obedire Præpositis vestris, & subiacere eis: ipsi enim peruigilāt quasi rationem pro animabus vestris reddituri. Memores igitur vestri officij, mala prorsus abiicite, & quæ recta sunt, opera mini: vt eterna bona, quæ suis Deus parata habet, simul omnes tandem consequamur. Datum Valen. in domo nostra Archiepiscopali. 6. kalen. Octobris, Anno 1584.

EXHOR.

11

EXHORTATIO AD

diuinum officium attente re-
citandum.

Ed antequam Synodalia decre-
ta proponantur, illud maxime
nostros, qui sacris sunt initiati,
admonitos esse velim, quante animi stu-
dio & diligentia suo muneri intendere,
quam pura & sincera mente omnia illa exe-
qui, quæ eorum conueniunt dignitati, de-
beant. Quid enim sacer ordo non exigit
virtutis & sanctimonie, vt recte & sancte
omnia fiant, ac ne scandali aliquid aut of-
fensionis ex factis, dictis, corporis habitu
aut alia quacunque ex re oriri possit? Il-
lud ergo sedulo ac diligenter a vobis cu-
randum est, vt vite vestre exemplo aliis
ad omnia prebe gerenda duces sitis, & vt
sic bona omnia in vobis splendeant, vt sple-
dore illo reliqui etiam illustrentur: & iux-
ta preceptum Apostoli exemplum sitis aliis in
verbo

verbo, in conuersatione, in charitate, in fi-
 de, & castitate. Illud etiã perpendite, qua-
 les ij esse debeant, quibus ex munere cõ-
 petit, non pro se ipsis tantum, sed pro aliis
 etiam Deum orare: quam charus, quã gra-
 tus, qui intercedit, illi esse debeat, quem
 orat: quemque ad sua vota flectere niti-
 tur. Sit ergo primum oratio vestra mun-
 da, quam nulla culpę macula deturpet:
 neque enim munda esse poterit, si ex mē-
 te prodierit immunda. Memores estote
 Moyfi, dicebat Eliachim sacerdos, qui A-
 malech confidentem in virtute sua, nõ fer-
 ro pugnando, sed precibus sanctis orando
 deiecit. Et beatus Ioãnes Apostolus prio-
 re sua epistola scribebat: Charissimi, si cor
 nostrum non reprehenderit nos, fiducia
 habemus ad Deum: & quidquid petieri-
 mus, accipiemus ab eo: quoniam manda-
 ta eius custodimus, & ea, que sunt placita
 coram eo, facimus. Quem locum beatus
 Hieronymus grauissimẽ his verbis expli-
 cat: Si id quod præcipit Deus, facimus: id
 quod petimus, obtinemus. Et subdit: Val-
 de enim

de enim apud Dominum vtraque hæc sibi necessario congruunt, vt & oratione operatio: & operatione fulsiatur oratio. Vnde & Hieremias ait: Scrutemur vias nostras, & quæramus, & reuertamur ad Dominum: leuemus corda nostra cū manibus ad Dominum in cælos. Certe is vna cum corde manus etiam ad Dominum leuat, qui orationem suam operibus roborat: & iuxta beati Ioannis vocē, tunc confiduciam in oratione accipit, cum nulla vitæ prauitas ei contradicit, & bonorū operum ratio orationi concinit. D. etiā Chrysofomus, quanta sit orationis dignitas explicans, eam genus quoddam esse sacrificij assererat, cum diceret: In precationibus possumus esse vigilantes, si considerare mus cui loquamur: si reputemus nos sacrificium Deo offerre, & gladiū tenere manibus, nec non ignem & ligna: si cogitatione cæli portas aperiamur, si illo transferamur, & arrepto gladio spiritus, infigamus illum in iugulum hostiæ; & illam sobrietate

tate

tate mactemus, & lacrymas illi infundamus. Hic enim est huius sacrificij sanguis, huiusmodi illa ara rubeſcit mactatione, & ſubiungit: Ne committas igitur, vt tempore, quo orandum eſt, quid quam humanarum cogitationum occupet animum tuum. Abraham enim cum hoſtiam adferret, non uxorem, non ſeruum, non alium quemquam paſſus eſt ad eſſe: itaque nec tu ſinas ſeruile ac illiberalium affectum quidquam ad eſſe tibi: ſed ſolus aſcende in montem, quomodo aſcendit ille, quomodo fas non eſt quemquam alium aſcendere. Quod ſi quæ talium cogitationum tecum aſcendere conentur, imperato illis cum authoritate, & dicito: Sedete hic: ego vero & puer adorato Domino reuertemur. Relicto itaque quidquid humanum fuerit, aſcende: atque aram ſicut ille ædificauit, ædifica: tanquam nihil habens humanum, ſed velut à natura factus alienus. Siquidem ille, niſi ultra naturam exiſſet, nequaquam filium immolare voluiſſet. Ne igitur res vlla, ait, cum

oras

oras, tibi obstrepat, sed fias cælis excellior: suspira amare, immola confessionē: dic tu peccata tua prior, vt iustificeris: & offer contritionē cordis. Hæ victimæ nō in cinerem abeunt, neque in fimum dissoluuntur, neque lignis egent, aut igne, sed sola mente compuncta. Hęc ligna, hic ignis incendens illa, & non exurens. Etenim qui cui seruore orat, inflammatur, nō exuritur: sed velut aurum igne probatum fit splendidior. Ad hunc modum sanctissimi patres ipsos fideles ad orandum hortabantur. Ex quibus colligimus, quam lōge aliter agant, qui dum Deum oraturi sunt, quasi non idacturi, aliud cogitant: dignitatē rei, quam aggrediuntur, minime perpendentes: alij in locis minus orationi aptis orantes: alij profana miscentes negotia: & nihil minus cogitantes, quā quod agunt: alij quo tempore cum aliis attentē concinendum est, de rebus variis cum assidentibus colloquentes: cum tamen toto animo, totaque mente Deus orandus sit:

fit:

fit: vt & orantibus ipsis suo fauore adfit,
 & his etiam adesse dignetur, pro quibus
 orationes sunt institutæ. Quanta igitur
 possum animi propensione vos hortor, at
 que obtestor, vt hæc maxime aduertatis,
 & ita opere præstetis, vt nihil in vobis ea
 in re sit reprehensione dignum: quin po-
 tius ex tota vitæ vestræ ratione, ac inter
 alia ex hoc etiam orandi Deum mo-
 do Deus ipse maxime glorifice-
 tur, qui sit semper, & in se-
 cula benedi-
 ctus.

CON.

ADMONITIO AD

parochianos de conueniendo in Ecclesiã
Parochialem diebus dominicis & fe
stis ad audienda diuina
officia.

*Vit olim tanti apud antiquos Pa-
tres ille frequens in ecclesiam pro-
prium parochialem fidelium con-
uentus, vt ad hanc disciplinam populi Christi-
ani institutioni valde accommodatam reti-
nendam, certis decretis cautio aliqua adhibi-
ta sit Primum enim hoc iussum est, vt domi-
nicis, festisque diebus Parochi antequam mis-
sam celebrent, plebem iuterrogent, an alteri-
us parochiæ fidelis adsit, qui proprio contem-
pto Presbytero, ibi missam audire velit. quẽ
si inuenerint, statim inde eijciant, & in Pa-
rochialem suam Ecclesiam ad missam audi-
endam redire compellant. Deinde illud pla-
ne vetitum fuit, alienæ Parochiæ fidelem a
Parocho ad missam recipi, nisi in itinere fue-
rit, & placitum ibi habuerit. Cuius veteris*

P disci-

discipline restituenda, in usumque reuocanda desiderio flagans olim summus Pontifex Urbanus VI. eo de genere Apostolica sanctione diligentissime cauit: & nuper sacra Tridentina Synodus œcumenica ab Episcopis fideles non solum hoc moneri voluit, ut frequenter ad proprias parochiales Ecclesias saltem dominicis diebus, festisque maioribus accedant: sed illud etiam diligenter ostendit unumquemque teneri, ubi commode fieri potest, Parochiæ suæ interesse ad audiendum verbum Dei, ac proinde id præterea statuit, parochis, animarumque curatoribus inter missarum solennia aliquid ex iis, quæ in missa leguntur, exponi, & sanctissimi illius sacrificij mysterium aliquod explanari, plebes sibi commissas salutaribus verbis pasci, easdẽque doceri, quæ scire omnibus necessarium est ad salutẽ, in lege Domini erudiri, & sacra eloquia illis explanari: tum in vnaquaque Ecclesia parochiali pueros fidei rudimentis instrui. His igitur eiusdem Tridentinæ Synodi decretis, & veteri salutari exemplo addu-

cti cum

Et cum Populum Urbis, Diœcesisque Valen-
 tine nostræ, rebus ad salutem necessariis in-
 structum per bona opera ad præmium sempiternum perducere summopere in Domino cupiamus: hac nostra monitione eos uniuersos, & singulos cohortamur, ac per viscera misericordie Iesu Christi domini nostri obsecramus, atque obtestamur, ut quamuis in suis vicinis Oppidis, & Suburbis, oratoria, capellas, aliasue Ecclesias habeant, ubi sanctissimo missæ sacrificio interesse possint, frequenter tamen dominicis saltem: aliisque solemnibus festis diebus ad suam quique parochialẽ Ecclesiam conueniant: ubi a parocho, cui eorum cura commissæ est, verbo Dei pascatur, fidei Christiane rudimentis, aliisque animarũ salutis necessariis præceptis erudiantur, ad sanctissima sacramenta religiosius percipienda instruantur, ad eorundẽque frequentẽ vsum, ut illa sacra Synodus optat, paternis eius cohortationibus indies magis inflammentur: tum ab eodem item audiant, qui dies festi, si qui in hebdomadam inciderint, colendi:

quæ vigiliae, ieiuniaue seruanda sint, discant
 ab ipso: item quæ christiano pietatis officia
 in illis religiose colendis præstari oporteat,
 ac quæ præterea supplicationes, processiones
 ue, aut stationes, orationes, indulgentiæ, iubi
 lea indicantur: quæ matrimoniorum denun
 tiationes fiant: quæ item pro ratione tempo
 rum admonitu, iussive Episcopalis ad diligen
 tiorem eorum institutionem promulgentur.
 His atque aliis fructibus, qui ex paternis pa
 rochi vel in cohortando, vel in monendo of
 ficiis existunt, eos carere continget, qui ad
 missam iis diebus in suam Parochialem Ec
 clesiam non cõueniunt. Imo vero quia hoc au
 diendæ illis diebus missæ parochialis munus
 a fidelibus minus diligenter præstat, & a
 quibusdam plane negligitur, multa incom
 moda inde existunt. Hinc in plerisque sæpe
 fidei articulorum & Dei, sanctæque matris
 Ecclesiæ præceptorum, quæ ad salutem con
 sequendum Christianũ hominem nosse oport
 et imperitia, festorum dierum cultus negle
 ctus, debita Christianæ pietatis opera non ex
 culta,

eulta, non cognita christiana familiarium in-
 stitutio, languescens sacerdotum parochorū
 omne officium, eorum aliquis contēptus, san-
 ctissimorum institutorum, & sacrorum ca-
 nonū violatus vsus: hinc deniq. in Ecclesiis
 parochialibus, quæ a maioribus tanto pietatis
 studio exædificatæ sunt, instaurandis, or-
 nandis, sacris tectisque habendis cura multis
 ex partibus neglecta, in illisq. nulla, aut pe-
 ne exigua Ecclesiastica ad diuina officia obe-
 unda necessaria supellex. His rot tātisque ma-
 lis atque incommodis vnusquisque occurrere
 studeat, id diligenter exequendo quod sancto-
 rum patrum suadet authoritas, quod Tridē-
 tina Synodus monet ac iubet, quod ex illius
 iussu nos de vnusquisq. vestrū salute solici-
 ti paternis vocibus cohortamur & monemus
 in Domino. Nec vero quenquā aliquod, quod
 vel ex parochialis Ecclesiæ aliqua distantia,
 vel ex pluuia, frigore, aestu, temporum ve vi-
 cissitudine existit, in commodum ab hoc offi-
 cio deterreat: imo vero ad illud diligentius
 exequendum, pro vt in Domino confidimus,

se quisque eorum accedant necesse est, qui sa-
 lutis suae memores huius rei gravitatem, eo-
 rum, quae commemorata sunt ratione perpē-
 dunt: quique aliquando secum animo reputa-
 bunt, non solum parochialem Ecclesiam sibi
 datam esse, in qua primum baptismo suscep-
 to Christo Domino renati, aliis sacramentis
 alantur ad perpetuam salutem: sed parochū
 etiam sacerdotem sibi loco parentis esse debe-
 re, quem diligant, colant, atque observent,
 hoc sibi proponentes, illum pro fidelibus sibi
 commissis apud Deum internuntium, ac de-
 precatorem esse, divinae legis interpretem,
 dispensatorem mysteriorū Dei, Christianae
 vitae, & morum disciplinae magistrū, a quo
 omne petant pie recteque agendi consilium,
 ac denique ministrum omnium fere, quae ad
 salutem eis necessaria sunt. Hunc autem no-
 strae monitioni, etsi omnes pro praecipua suae
 salutis cura audientes esse debent, in primis
 tamen Patres familias, Tutores, Ludimagi-
 stros, ceterosque aliorum moderationi cura-
 tionum praefectos cohortamur, divinaque cō-
 testa-

testatione admonemus, ut de sua & aliorum
 quorum curam gerunt, salute solliciti primū
 ipsi hæc paterna monita amplectantur, tum
 illos etiam crebris cohortationibus, ad illa
 exequenda inflamment, idque curent, ut non
 solum missæ & diuinorum officiorum tem-
 pore, illi in parochialem Ecclesiam conueni-
 ant, verum etiam, ut institutas in ea doctri-
 næ Christianæ scholas, statis illis diebus fre-
 quentent.

ACTIO PRIMA.

Professio fidei.

N nomine sanctæ & in-
 diuiduæ Trinitatis Pa-
 tris, & Filij, & Spiritus
 sancti. Nos Ioânes Ri-
 bera Patriarcha Antio-
 chenus, & Archiepisco-
 pus Valentinus, in Synodo Dioecesana a-
 ctu præsidens, quam sub beatissimo Do-
 mino nostro Gregorio Papa decimo ter-
 tio, Pontificatus eius anno tertio decimo
 Regnate inuictissimo Domino nostro, &
 Rege Catholico Philippo secundo, regni
 eius anno vigesimo octauo, ad decimum
 quartum Calēdas Nouembris Anni Mil-
 lesimi quingentesimi septuagesimi octauo
 sacri Concilij Tridentini Decreto obse-
 quentes, in hanc ciuitatem congregari ius-
 simus: considerantes fidem fundamentum
 esse omnium bonorum operum, sine quo
 totum

totum spirituale ædificiũ corruere sit necesse: exemplo etiam patrum, qui in principio suarum actionum sacrosanctam fidẽ profiteri consuerunt: quod etiã sacra Tridentina Synodus faciendum esse docuit: Fidei professionem, antequã de re aliqua à nobis in hac Synodo sermo suscipiatur, præmittendã esse decernimus, atque præmittimus, ea forma & verbis, quibus in literis sanctissimi Domini nostri Pij Papæ quarti præscripta fuit. In hunc igitur modum hæc Valentina Synodus fidem ipsam toto animo profitetur.

Credo in vnum Deum, patrem omnipotentem, factorem cæli & terre, visibilium omnium & invisibilium: Et in vnum dominum Iesum Christum, filium Dei vni-
genitum: Et ex Patre natum ante omnia se-
cula: Deum de Deo, lumen de lumine, Deũ
verum de Deo vero: genitum non factum, cõ-
substantialem Patri, per quem omnia facta
sunt. Qui propter nos homines, & propter
P 5 nostram

nostram salutem descendit de cælis: Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiã pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas: Et ascendit in cælum, sedet ad dexteram Patris: Et iterum venturus est cū gloria iudicare vivos & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre, Filioque procedit: Qui cum Patre et Filio simul adoratur, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et vnã sanctã catholicã & Apostolicã Ecclesiã. Confiteor vnũ baptisma in remissionem peccatorum: Et ex pecto resurrectionem mortuorum, & vitã venturi seculi. Amen.

Apostolicas & ecclesiasticas traditiones, reliquasque eiusdem Ecclesiæ obseruationes & constitutiones firmissime admittimus, & amplectimur. Item sacrã scripturã iuxta eum sensum, quẽ tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu.

sensu, & interpretatione sacrarum scriptura-
rum, admittimus. Nec eam unquam nisi iuxta
vnam consensus patrum accipiemus, et
interpretabimur. Profitemur quoque septem
esse vere, & proprie sacramenta nouæ legis
a Iesu Christo Domino nostro instituta ad
salutem humani generis, licet non omnia sin-
gulis necessaria, scilicet Baptismum, Confir-
mationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Ex-
tremam unctionem, Ordinem & matrimo-
nium: illaque gratiam conferre. Et ex his Bap-
tismum, Confirmationem, & Ordinem, sine
sacrilegio reiterari non posse. Receptos quo-
que & approbatos ecclesiæ Catholicæ ritus
in supradictorum omnium sacramentorum
solenni administratione recipimus, & admi-
timus, Omnia & singula, quæ de peccato ori-
ginali, & de iustificatione in sacrosancta Tri-
dentina Synodo definita & declarata fue-
runt, amplectimur, et recipimus. Profitemur
pariter missa offerri Deo verum, proprium, et
propitiatorium sacrificium pro viuis & de-
functis. Atque in sanctissimo Eucharistiæ
sacra-

& Apostolicam Romanã Ecclesiã omnium
 Ecclesiarum matrẽ, & magistrã agnoscimus
 Romanoque Pontifici, beati Petri Aposto-
 lorum Principis successori, ac Iesu Christi Vi-
 cario, veram obedientiam spondemus, ac iura-
 mus. Cetera itẽ omnia a sacris canonibus &
 Oecumenicis Conciliis, ac præcipue a sacro-
 sancta Tridentina Synodo tradita, definita,
 & declarata, indubitanter recipimus, atque
 profitemur. Simulque cõtraria omnia, atque
 hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas;
 & reiectas, & anathematizatas, nos pari-
 ter damnamus, reiicimus, & anathematiza-
 mus. Hanc veram Catholicã fidẽ, extra quã
 nemo saluus esse potest, quã in presenti spon-
 te profitemur, & veraciter tenemus, eandẽ
 integram & inuiolatam vsque ad extremũ
 vitæ spiritum constantissime (Deo adiuuan-
 te) retinere, & cõfiteri, atque a nostris sub-
 ditis, seu illis, quorum cura ad nos in muneri
 nostro spectabit, teneri, doceri, & prædicari
 quantum in nobis erit curaturos.

D E-

DECRETA

SINODI DIOECESANAE

Valentinæ, præside Illustissimo ac Reue-
rendissimo domino Ioanne Ribera Patri
archa Antiocheno & Archiepiscopo

Valentino, Anno 1584.

mense Septembri.

*Quando, & quantum pro literarum lectio-
ne, quæ in Ecclesiis fieri solet, a
Curatis accipi possit.*

DECRETVM PRIMVM.

Omnēdanda sane & laudabilis
est in hac nostra Dioecesi cōsue-
tudo, qua Parochi & eorum Vi-
carij nihil accipiunt quum literæ matri-
moniales, aut edicta ad sacros ordines sus-
cipiendos confecta, aut cuiusuis alterius
rationis literæ, quarum lectio ad ipsorum
munus spectat, in ecclesiis ad populum
per leguntur: quem morem in posterum
etiam

etiam feruari volumus. Quia tamen aliquando ad perlegēdas in pulpito diebus festis priuatarum personarū literas, quales sunt monitoriæ, & illæ quibus excommunicatio infertur, & quæ dicuntur Paulinæ, non parum laboris infumendum est, statuimus, Synodo approbante, vt in posterū pro singulis literis monitoriis quoties legentur, nummos quatuor: & pro Paulina vna, & aliis quæ minime breuiiores fuerint, solidum vnum accipere possint.

Quomodo ceræ quarta accipienda sit.

DECRETVM II.

SOlet in hac nostra dicecesi cum mortui sepeliuntur, ceræ quæ dicitur quarta, non vno eodemq; modo, sed varie à diuersis accipi: vt autem vnus in tota dicecesi in hac re modus obseruetur: statuimus, approbante Synodo, prædictam ceræ quartam hoc modo ab omnibus accipi debere: Si ad sepeliendum defunctum funales cerei, qui in-

torti.

intortitia dicuntur, deferantur, duo ex illis pro quarta accipientur: itidem ex cereis maioribus & cōmunibus duo, quos ipse accipiens maluerit. Si vero minores tantum cerei allati fuerint, aut sine cereis mortuus sepeliatur, possit sex accipere solidos iuxta decreta huius Archiepiscopatus Synodalia: aut ex paruis illis cereis tot, quot pro consuetudine quibusdam in locis dari solent, accipiat. Quem modum in omnibus Archiepiscopatus ecclesiis seruari volumus, ne vllū ea in re sit in diuersis ecclesiis discrimen.

Ne duplex portio ob defuncti tantum receptionem accipiatur.

D E C R E T V M. III.

Quoties defunctus aliquis extra propriam parochialem ecclesiam sepeliendus erit, si contigerit aliquam ob causam, vt pote propter loci distantiam, clericis parochiarum, quæ funus committantur, duplicē portionē deberi, vt in Catalogo

logo Synodi dicecesane Valentiae celebratae anno M: D. LXVI. praescribitur, mandamus ne ecclesia illa, in qua sepeliendus erit defunctus, ob illius receptionem portionem illam duplicem accipiat. Neque enim aequum est, ubi dispar est labor, parem esse mercedem, nisi forte Ecclesia illa ab ipsa defuncti domo funus comitata, eundem cum altera laborem subiisset. Tunc enim duplicem portionem ipsa etiam reportabit.

Peregrinationes in oppidis minime fiant non vocato oppidi curato.

DECRETVM. III.

Accidit aliquando, ut ex oppido in oppidum peregrinationes in processionum modum deuotionis alicuius occasione non accersito oppidi Rectore fiant: quae cum posthac ob ea in commoda, quae ex illis aliquando euenire solent, permittebantur non sint, ipsis etiam parochis omnibus & eorum vicariis, Synodo approban

Q te, sub

te, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ mandamus, ne si huiusmodi processiones ad eorum oppida perueniant, illis cum processione aut aliter obuiam eant, ac ne ad eorum ingressum campanę pulsentur.

Si occisus aliquis fuerit ab hoste, quãuis moderata solita tamen pompa sepultatur.

D E C R E T U M V.

EXtirpanda plane est praua illa consuetudo ab aliquibus in hanc diœcesim inducta, qua si qui fuerint, ab inimicis occisi, aut sinistro aliquo casu occubuerint, noctu absque lumine, & comitatu sepeliri solent: & quod magis dolendum est, ipsum etiam missæ sacrificium, & suffragatoriæ præces, quibus ecclesia pro defunctis orare solet, impiè omittuntur. Qua propter omnibus nostri Archiepiscopatus Rectoribus atque Vicariis, aliis itidē personis omnibus ecclesiasticis, ac ipsis etiam laicis sub excōmunicationis pœna, in quam

Inquam contra agentes ipso facto incidant, precipimus: ne in posterum alicuius defuncti corpus prædicto modo sepe liant, aut sepeliri permittant. Imo vero Rectores ipsi, cum non constiterit conditum ab ipso defuncto fuisse testamentum modum quo sepeliri debet, constituent: ut scilicet interdium, præcedente cruce, & subsequente ecclesie parochialis clero, adhibito etiam campanarum sonitu sepeliatur. Post vero quam primum Rector poterit, ipsum testamentariorum causarum iudicem de ea recertorem faciat, ut que suffragia pro defuncto illo sint Deo offerenda, designare possit: ut fit, iuxta Synodalia statuta, cum quis intestatus obierit.

Publice excommunicati, post etiam diebus dominicis nominatim publicentur, aut ea de re Superior consulatur.

DECRETVM VI.

Q²

Execrã-

EXecranda est illorum animi obdura-
 tio, qui magno censurarum ecclesiasti-
 carum cōtemptu, excōmunicatione mul-
 to tempore ligatis, rationem qua illa sol-
 vantur, minime quærunt. Quare parochis
 omnibus nostri Archiepiscopatus, eorū
 que Vicariis mandamus, imposita illis si-
 aliter egerint, excōmunicationis latæ sen-
 tentiæ poëna, vt dominicis diebus in ipso
 ecclesię suggestu eos, qui in parochiali-
 bus eorum ecclesiis publicę & nomina-
 tim excommunicati fuerint (quorum no-
 mina penes se descripta habeant) nomi-
 natim publicent: aut certe (si res ipsa po-
 poscerit) superiorem de causa, ob quam
 id fieri debere non videbitur, consulant.
 Populo etiam significant, excommunica-
 tos illos vitandos esse, & fidelium parti-
 cipatione esse priuatos quæ publicatio
 durabit donec de illorū absolutione per
 literas eius, à quo excommunicatio lata
 fuit, constiterit.

Per-

Personas ecclesiasticas nullis impositionibus, ac ne indirecte quidem a Domini, vel vniuersitatibus esse grauandas.

DECRETVM VII.

Quanquam contra dominos temporales, & quascumque loquorum vniuersitatis, quæ ipsos beneficia obtinentes & personas ecclesiasticas aduersus ecclesie immunitatem, impositiones, & quas vocant tallias, ab ipsis impositas, soluere compellunt, ius canonicum statuta condiderit, graues etiã poenas imposuerit: quia tamen in hac nostra diœcesi nonnullis in locis palliato quodam locationis, quam arrendamentũ vocant, colore ecclesiasticę personæ indirecte saltem grauantur, æquum erit hoc malum pro viribus nostro etiam decreto euellere. Solent enim Domini & vniuersitates, aliqua pecuniæ summa accepta, macella locare, quæ locatio, vt diximus, arrendamenti nomine appellatur, concedentes vt in illis non solũ

carnes scindi ac vendi possint, sed etiam
 vt carniū libra aliquāto pluris quā
 valeat, vendatur: qui iusti valoris & pre-
 cij excessus verē locum impositionis ha-
 bet. Qua ex re ecclesiasticæ personæ de-
 trimentum patiuntur, nisi illis superabun-
 dantis illius precij restitutio fiat. Quare
 Lateranensi Concilio & Bullæ in Cœna
 Domini inhærentes, approbante etiam
 Synodo, prædictis dominis temporalibus
 si dicto modo beneficiatos, aut sacris ini-
 tiatos, aut quoscunque religiosos ad præ-
 dictam impositionem soluendā, aut alias
 quascunque compulerint, excommunica-
 tionem late sententiæ eo ipso incurren-
 dam imponimus. Si vero Vniuersitates
 fuerint, ipso facto interdicto subiaceant,
 à qua excommunicatione minimè absol-
 uantur, neque interdictum cesset, donec
 prædictæ impositionis solutione ipsi ec-
 clesiastici liberentur: & damni & impen-
 sarum eis restitutio fiat.

Quo

*Quomodo in die commemorationis defun-
ctorum possint in eadem Ecclesie plu-
res missæ pro defunctis.
decantari.*

DECRETVM VIII.

VT nostrorum ecclesiasticorum pau-
pertati aliquo modo subueniamus,
quod libenter à nobis præstatur, quoties
absque incõmodo aliquo id fieri potest,
sic statuendum esse, ipsa Synodo appro-
bante, duximus: Quamuis merito, ac etiã
sanctè à Reuerendissimo domino Mar-
tino de Ayala præcessore nostro in Syno-
do diœcesana actione I. cap. XIII. sanc-
tum fuerit, in die commemorationis om-
nium defunctorum vnã tantum Missam
nempe conuentualem, decantandam esse
reliquas verò omnes priuatim & submis-
sa voce celebrandas. Quia tamen po-
puli deuotio ex pluribus decantatis mis-
sis augeri videtur, & ne hac occasio-
ne populus eo die à propriis suis eccle-
siis

ecclesiis alio diuertat, si viderit non adeo honorifice & solemniter posse ibi pro suis defunctis sacrificia offerri: Declaramus plures missas prædicto die in vna ecclesia decantari posse, dummodo id successive fiat, vt vna scilicet post aliam, & singulæ integre à principio ad finem, & cantu non præcipiti decantentur. Licebit autem tot decantare Missas, quod conuenienti & debita veneratione decantari poterunt. Accipiat autem clerus pro singulis huiusmodi missis solidorū decem elemosynam, non eo plus. Quod autē ad ipsas absolutiones attinet, is ordo in eis seruetur, qui in dicto decreto fuit constitutus.

Subdiaconi beneficia obtinentes ad distributiones & emolumenta in ecclesijs admittantur.

DECRETVM IX.

Beneficia ecclesiastica obtinentes, quia ad subdiaconatus tantum ordinē sunt promoti, cum non iam ad seculum retro cedere

cedere possint, iamque altari deseruiant, ac proinde de altari sit illis viuendū: merito approbante Synodo declaramus, illos in hac nostra dioecesi ad omnes distributiones in ecclesiis percipiendas, & ad omnia integre emolumenta, ad quę ceteri, qui presbyteri sunt, admittuntur, admitteudos etiam esse, vno excepto extremę vntionis sacramento.

Construantur in Ecclesiarum archiuis repositoria, in quibus beneficiorum acta tuto custodiantur.

DECRETVM X.

I Pso temporis decursu compertum fuit atque ipsa nos etiam experientia docet multorum beneficiorum redditus, illorū incuria qui ipsa beneficia obtinent, in dies magis amitti: cuius rei illa potissima est causa, quod segniter admodum ipsa cęsum acta, & alia iustrumenta ad beneficiū pertinentia ab eis custodiantur. Quare huic malo occurrere volentes, ipsa cō-

Q 5 sentien-

sentiente Synodo mandamus, Vt in omnibus nostræ diocesis ecclesiis in quibus beneficia fuerint instituta, post tres menses ab huius Synodi promulgatione Rector & clerus intra ipsum ecclesiæ archiuum repositorium vnum conficiant, cum tot scriniolis, siue cellulis, quot in illa ecclesia beneficia fuerint. In quo acta omnia, & instrumenta ad beneficium spectantia in posterum recondantur, ita vt singulæ cellulæ singulis beneficiis deputentur. Quod ipsorum beneficiatorum expensis respectiuè fiat. Quæ acta educi inde sine vrgenti necessitate minimè possint, & nisi cautio de illis in eundem locum restituendis intra tēpus ab archiui custode prescribendum ipsi prius fuerit data. Quod ipsum repositorium clausum semper erit cuius clauem seruabit idem archiui custos. Quod autem ad ea beneficia spectat que in monasteriis, Confraternitatibus, hospitalibus, & alijs pijs locis, quæ ecclesiæ parochiales non sunt, fundata fuerūt,

man-

mandamus, eorum beneficiorum acta, & scripturas in repositorium illius parochiæ reponi, intra cuius ambitum monasteria illa, confraternitates, hospitalia, & pia loca fuerint sita.

In funerariis actibus eadem portio clericis parochialem Ecclesiarum detur, quæ clericis Metropolitana Ecclesie dari solet.

DECRETVM XI.

Inualuit consuetudo in hac Valentina ciuitate, vt in quibusdam funerariis actibus, ad quos ecclesia metropolitana cum aliis ecclesiis parochialibus concurrit, maior portio clericis metropolitane ecclesie, quam aliarum ecclesiarum parochialium tribuatur. Sed ne aliquibus hæc disparitas sit iniucunda, approbante etiam Synodo statuimus, eandem posthac parochialium Ecclesiarum clericis portionem dari debere, quæ clericis metropolitane ecclesie datur: cum labor sit omnium æqualis.

In

In missa conuentionali præfatio et oratio Dominica cantu, non sub missa voce proferantur.

DECRETVM XII.

EA festa, quæ in ecclesia præcipue celebrantur, solenniter à nobis peragenda sunt. Quare vt aliqui ea in re abusus tollantur, præcipimus, ne vlla ex causa diebus dominicis & festis in missa conuentionali præfatio & oratio Dominica absque cantu sub misse dicantur: neq; in matutino officio antiphonæ & responsoria suo cantu priuentur. Qui huic decreto repugnaverit, XXX. solidis multetur, fabricæ ecclesiæ applicatis.

Celebrans missam ex his missis, quæ ad collectorem spectant, eam in libello papyraceo describat.

DECRETVM XIII.

Quo maioris momenti est, & magis salutiferum missæ sacrificiū, quod pro viuis & defunctis Deo offertur, tanto diligentius

ligentius curandum est, vt missæ tam ab
 ipsis iam defunctis, quam ab his qui vitã
 adhuc agunt, ecclesiis ad celebrandum re-
 lictæ & impositæ vere celebrantur. Qua
 propter consentiente etiam Synodo, cui
 cunque presbytero qui missam ex his ce-
 lebrare missis voluerit, quæ in parochiis
 ad ecclesiæ collectorem spectant, præci-
 pimus, vt illam eodem ipso die propria
 manu in Quaternione papyraceo, vel li-
 bello ad hoc deputato describat: ita enim
 facilius ac certius poterit visitator ea de
 re rationem exigere, & omnia ad veros
 calculos reuocare. Si aliter egerit, nulla il-
 lius missæ, quæ scripta prædicto modo nõ
 fuerit, ad celebrantis vtilitatem ratio ha-
 beatur.

*Quod qui in parochialibus Ecclesiis mor-
 tuos sepeliunt, quos fossores vocamus, re-
 liquis in officio suo exequendo
 præferantur.*

DECRETVM XIII.

Iura

Vra omnia ac priuilegia ecclesiarū parochialium, vt pote quę suorum parochianorum spiritalis matres vere habeantur, in omnibus earum ministris obseruari maxime debent, etiā si minister ille vltimum inter illos locum habeat. Cum igitur hi ministri, qui in ecclesiis parochialibus mortuos ex officio sepeliunt, illis ecclesiis continuo inseruiant, & earum pauperes gratis sepelire, aliaque obsequia illis sine vlllo emolumento frequenter præstare soleant. Merito præsentis hoc nostro decreto illos hoc modo iuuandos esse decernimus. Si defunctus aliquis in propria parochiali, seu alia quacunque ecclesia sit sepeliendus, idque comitante confraternitate aliqua ex his, quæ ad huiusmodi funerarios actus peculiare ministros habent propriæ parochialis ecclesiæ sepeliendi minister suum munus exequatur, hoc est ipsum cadauer deorsum deferat, ad ecclesiam portet, atque etiam si in propria parochiali ecclesia sepeliendum est, sepe-

liat;

liat. Quod si aliquem ex his actibus confraternitatis ministri efficiant, ministro tamen proprię parochialis ecclesię portio integre persoluatur, ac si suo officio functus omnino fuisset, nulla in contrarium obstante consuetudine.

Visitatores domibus Rectorum aut clericorum excipi hospitio possunt.

DECRETVM XV.

IN nostra diocesana Synodo ante hanc ultimò celebrata decreto XXXVIII. statutũ fuerat, ne visitatores nostrę diocesis ipso visitationis tempore ad Rectorũ vel clericorum domos hospitij causa diuerterent. Sub excommunicationis itidem latę sententię poena præcipiebatur, ne parochi seu clerici perse, vel per aliũ pecuniã, aut quodcũq; aliud munus visitatoribus cõferrēt: ac ne ipsi visitatores spõte etiam oblatum reciperent. Quoniam
tamen

tamen multis in locis nō alia ad illos hospitio excipiendos quam ipsius Rectoris domus reperiri potest: & in ipsa domo. in qua visitator excipitur, de corrigendis personarū ecclesiasticarū moribus sæpe est agendum, quod inter laicos minime decet: vt omnem etiam ob rem parui momenti, cēsuræ metum auferamus: hoc nostro decreto potestatem visitatoribus facimus, vt possint post hac Rectorum & clericorum domibus hospitio excipi. Itidem declaramus pæna illa excommunicationis latę sententię illos tantum ligari, qui visitatores suis expensis aluerint: & ipsos visitatores, si huiusmodi alimenta tēpore visitationis præter stipendium eis assignatum, acceperint. Reliqua in prædicto decreto statuta suam virtutem & robur habeant.

De reductione Missarum.

DECRETVM XVI.

Quamuis de Missarū reductione, quę ex varijs defunctorum relictis imposta

fitæ

site erant, nec celebratae adhuc ob sacer-
 dotum paucitatem fuerant, in nostra dice-
 cesana Synodo anno Domini M. D.
 LXXVIII. celebrata sancitum fuerit. &
 toto hoc tempore vt celebrarentur, dili-
 genter curauerimus: fieri tamen ob ean-
 dem causam non potuit, quin multae ad-
 huc celebrandae relinquantur. Ne igitur
 pie testatorum voluntates depereant, &
 vt illorum conscientiae, quibus hoc nego-
 tium incumbit, consulatur: Sacri Triden-
 tini Concilij decretum secuti, quod inci-
 pit, Contingit saepe: vbi potestas Episco-
 pis datur, vt in dicecesana Synodo hac de
 re statuere ea possint, quae ad Dei hono-
 rem & cultum, ecclesiaeque utilitatem iu-
 dicauerint expedire, in hunc modum sta-
 tuimus: In omnibus tam collegiatis quam
 parochialibus huius dioecesis ecclesiis (in
 quibus declaramus sequentem missarum
 reductionem necessariam esse) Missae om-
 nes ex varijs defunctorum relictis impo-
 sitae, quae hactenus celebrari minime po-
 R tuerunt

tuerunt, sed neque nunc possunt, ac proinde necessario celebrandæ supersunt, reducantur, sicut præsentibus hoc decreto illas reducimus in Anniuersaria perpetua, aut in distributiones quotidianas, quæ ad horas in choro præsentibus distribuântur, aut in alia pia opera nostra voluntate & arbitrio exprimenda, vt pro qualitate & necessitate cuiuscunq. ecclesiæ illi conuenire, iudicabimus Ita tamen vt qui hæc cõmoda senserint, intelligant, se adstrictos esse ad orandum, & commemorationem pro illis faciendam, qui legata illa pro animarum suarum salute reliquerunt: & ad ea etiam præstanda, quæ à nobis ad hanc rem illis imponentur. Vt autem perpetua hæc Anniuersaria celebrari possint, & distributiones quotidianæ in choro per solui, & alia pia opera perfici, eas omnes elemosynas, quæ ad prædictas missas celebrandas in ecclesiis congestæ sunt ex nunc ad dictos effectus applicamus. Ex qua pecuniarum summa in tutis ac se-

curio

curis locis census, nostro tamen assensu
& decreto constituentur.

*Propria parochialis ecclesia generaliter ad
funus procedere potest, aliis non ge-
neraliter procedentibus.*

DECRETVM XVII.

SI defunctus aliquis extra parochialem
suam ecclesiam sepeliendus sit, petat-
urque, vt ad funus deducendum ipsa tan-
tum propria parochialis ecclesia genera-
liter procedat, præcipimus, ne ex ea pa-
rochia in qua, vel intra cuius ambitum de-
functus sepelietur, plures clerici ad illum
sepeliendum conueniant, quam ex pro-
pria parochiali ecclesia ad eundem effe-
ctum conuenerint: ne alicui inuito tot im-
pensæ absque vlla causa fiant: non obstan-
te huic decreto quacunque alia huius Ar-
chiepiscopatus in contrarium constitu-
tione.

De cereis in altaribus, dum missæ celebrantur accendendis.

DECRETVM. XVIII.

VT ea, qua decet, veneratione sacrum Missæ sacrificium celebretur, mandamus, vt in beatæ Mariæ virginis, & animarum altaribus, in quibus frequentius missæ celebrantur, duo iustæ magnitudinis cerei apponantur: qui donec missa finiatur, sint accensi. impense sumentur ex eleemosynariis beatæ Mariæ virginis, & animarum patinis, vbi eleemosynæ abundauerint.

De his, qui examini & causis Ecclesiasticis præficiuntur.

DECRETVM XIX.

Sacri Tridentini Concilij decreto obtemperantes, eorum examini, qui vacaturis

caturis ecclesiis sunt præficiendi, sequentes S. T. Doctores approbante Synodo deputamus, quorū nomina sunt sequētia.

D. Iacobus Ferrufius.

D. Blasius Nauarro.

D. Iuan Mija Vila.

D. Petrus Monço.

D. Anthonius Galant.

D. Bartholomæus Pasqual.

D. Petrus Ioannes Ascensius.

D. Gaspar Aldana.

Ad causas vero ecclesiasticas & spirituales, quæ ad forum ecclesiasticū pertinent, in partibus à Sede Apostolica vel eius Nunciis, seu Legatis committendas, sequentes in hac diœcesi Valentina iudices nominantur.

Egidius Roda V. I. D. & Cancel. Valentinus.

Petrus Catala V. I. D. & Canonicus Valentinus.

Ioannes Ioachimus Mijauila sacrae Theo.

D. & Canonicus Valentinus.

R. Commendator monasterij beate Mariae Virginis de Mercede ciuitatis Valentiae.

IN nomine Domini nostri Iesu Christi & sanctissime Trinitatis Patris & filij & spiritus sancti. Anno à natiuitate eiusdem domini nostri millesimo quingentesimo octogesimo quarto, die vero Martis vigesima quinta mensis Septembris hora ante meridiem octaua in maiori aula Palatii Archiepiscopalis Valentini inquam omnes qui prehabitis Synodi congregationibus intererat, & interesse debent, ad prelibata horam citati & conuocari fuerant. Legitimè congregatis Illustrissimo & Reuerendissimo domiuo D. Ioanne Ribera Dei & Apostolicae sedis gratia Patriarcha Antiocheno & Archiepiscopo Valentino, & admodum Reuerendis

uerendis domino D. Gaspare de Castelui
 precentore, Francisco de la Serna Archi-
 diacono Setabensi, Bernardino Gome-
 zio Miedes Archidiacono Saguntino,
 Petro Catala Canonico I. V. D. Francis-
 co Tudela Canonigo, & Ioanne Ioachi-
 mo Mija Vila Canonico in sacra Theolo-
 gia Doctoribus, & Dignitatibus & Cano-
 nicis insignis Metropolitanæ Sedis Va-
 lentinæ, & Capitulo eiusdem sedis depu-
 tatis. Et Reuerendis Sebastiano Larraz
 I. V. D. Sacrista & Canonico ecclesiæ col-
 legiatæ ciuitatis Xatiuæ pro eadem eccle-
 sia, & Ioanne Barbera in sacra Theolo-
 gia magistro Decano, & Ludouico Blesa
 Canonico ecclesiæ collegiatæ de Gandia
 pro eadem ecclesia. Qui procuratoriis
 mandatis legitime suffulti erant: quæ mã-
 data apud Synodum examinata & appro-
 bata fuerunt. Nec non Plebanis, Recto-
 ribus, Vicariis aliisque presentis Valen-
 tinæ diœcesis clericis de iure diœcesanæ

Synodo interesse debētibus & admisis, prout alias specialiter fuerunt legitimi ad Synodo assistendum declarati: inuocato prius spiritus sancti auxilio, qui vnus benignus est bonarum actionum inspirator & certissimus sacrorum Conciliorū præsides, idem, illustrissimus & Reuerendissimus dominus Patriarcha & Archiepiscopus Valentinus in suo folio residens constitutiones & decreta, quæ numero decē & nouem supra descripta sunt, & aliquot ante diebus proposita, perpensa ac discussa fuerant, in hac omnium postrema congregatione legi mandauit, lectaq; alta & intelligibili voce fuerunt. Cumque rogasset idem Illustrissimus ac Reuerendissimus dominus Archiepiscopus vniuersam Synodum, an placeret dictas constitutiones & decreta stabiliri & promulgari, Synodumq; dioecesanam ad laudē & gloriam omnipotentis Dei absolui & finire: omnes vna voce & communi applausu responderunt, se eas constitutiones & decreta

decreta approbare, & amplecti: postulan-
tes vt in lucem ederentur, finisque Syno-
do feliciter imponeretur. Quibus pera-
ctis, illustissimus ac Reuerendissimus do-
minus Archiepiscopus, omnibus, qui Sy-
nodo intererant, ipsum commitantibus,
in templum Metropolitanum descendit:
vbi pontificalibus indutus, ministris solen-
niter ei assistentibus, in sacello templi ma-
ximo, presentibus in eo omnibus, qui ad
Synodi celebrationem venetant, cōsedit.
Tunc Reuerendus Iacobus Ferrusius sa-
cræ Theo. Doctor, cum ab ipso Illustris-
simo ac Reuerendissimo domino benedi-
ctionem accepisset, in templi suggestum
ascendit, & huius diœcesanæ Synodi de-
creta omnia magna cleri & populi multi-
tudine audientē, legit, ac promulgauit.
Post hæc decantari cæpit hymnus, Te
Deum Laudamus: & absoluta solenni per
templi ambitum processione, res ad Dei
omnipotentis laudem in finem perducta
fuit.

R 5

Quæ

Quæ omnia me præfente Licencia,
to Feliciano de Figueroa presbytero
eiusdem Illustrissimi ac Reuerendissi-
mi domini Patriarchæ & Archiepisco-
pi Valentini, & diœcesanæ huius Syno-
di Secretario, gesta sunt, & ad rei me-
moriam literis mandata.

*Ioannes Patriarcha Antiochenus &
Archiepiscopus Valentinus.*

Licentiatus Felicianus de Figueroa.

C O N

CONSVL-

TATIO APVD SA-

CRVM CARDINALIVM

Concilij Tridentini interpretū

congregationē super confes-

sarijs ab Ordinario iuxta

bullam Cruciatæ

probatis.

Illustriss. ac. Reverendiss. dñe.

Vm in regnis Hispaniarum vtē
tibus cruciatæ sanctæ facultati-
bus optio detur eligendi confes-
torem illis beneuifum, dūmodo fit is ido-
neus & ab Ordinario approbatus: hæc ver-
ba nonnulli ita indiffinitē vſurpant, vt ſuf-
ficere intelligant ad idoneitatem requiſi-
tam, in alijs diœceſibus approbationē ab
vno & diuerſo factam Ordinario: & ita in
diœceſi Valētina approbati ab alio Ordi-
nario quā Archiepiſcopo, tētarūt munus
exercere

exercere prædictum impediente id D. Reuerendissimo Archiepiscopo, qui præ tendit etiam iuxta d. cruciatæ verba nul lum in sua diœcesi confessiones posse au dire, nisi à se tanquam loci Ordinario ap probatum, licet ab alio quocunque Epif copo fuerit antea idoneus iudicatus: & vt euitetur omnis scandali occasio suppli catur humiliter pro eius parte, vt Illustrif sima ac Reuerendissima D. V. dignetur hoc dubium in sancta congrega. deciden dum. quã. D. Op. Max. ad vota foelicitet.

Erat in margine huius libelli.

Congregatio Concilij respondit: ap probatum ab alio quam à Valentino Epif copo, in diœcesi Valentina non censeri approbatum ab Ordinario.

REVERENDISSIMO AT-
que Illustrissimo Domino vti fratri, D.
Archiepiscopo Valentino.

Reuue-

Reuere[n]dissime atque Illustrissime
domine, Quid senserit sacra congre-
gatio Cardinalium Concilij Tridentini in-
terpretuum de amplitudinis tuæ quæsito
an Confessarius ab vno Episcopo appro-
batus, in alterius diœcesi officium suum
exercere possit, in margine libelli his lite-
ris adiuncti, descriptum amplitudini tuæ
mittimus: qui bonam valetudinẽ, ac per-
petuum diuinę gratię præsidium exopta-
mus. Romę die vltimo Ianuarij. 1582.

Amplitudine tuę

Vti frater Philippus Boncomphñus Car-
dinalis sancti Sixti.

L A V S D E O.

XVI
567
CIII)

SYNODVS

DIOECESANA VALENTINA CELEBRATA PRAE-

sede Illustrissimo ac Reuerendissimo

Dño Ioanne Ribera Patriarcha

Antiocheno & Archiepif-

copo Valentino.

Anno 1590.

Valentiae apud Aluarum Francum & Gabrielem Ribas, Anno 1594.

21 N O D V 2

1774 FEBRUARIA V A L E N T I N A

LIBRARIA G E R M A N I C A P R A E

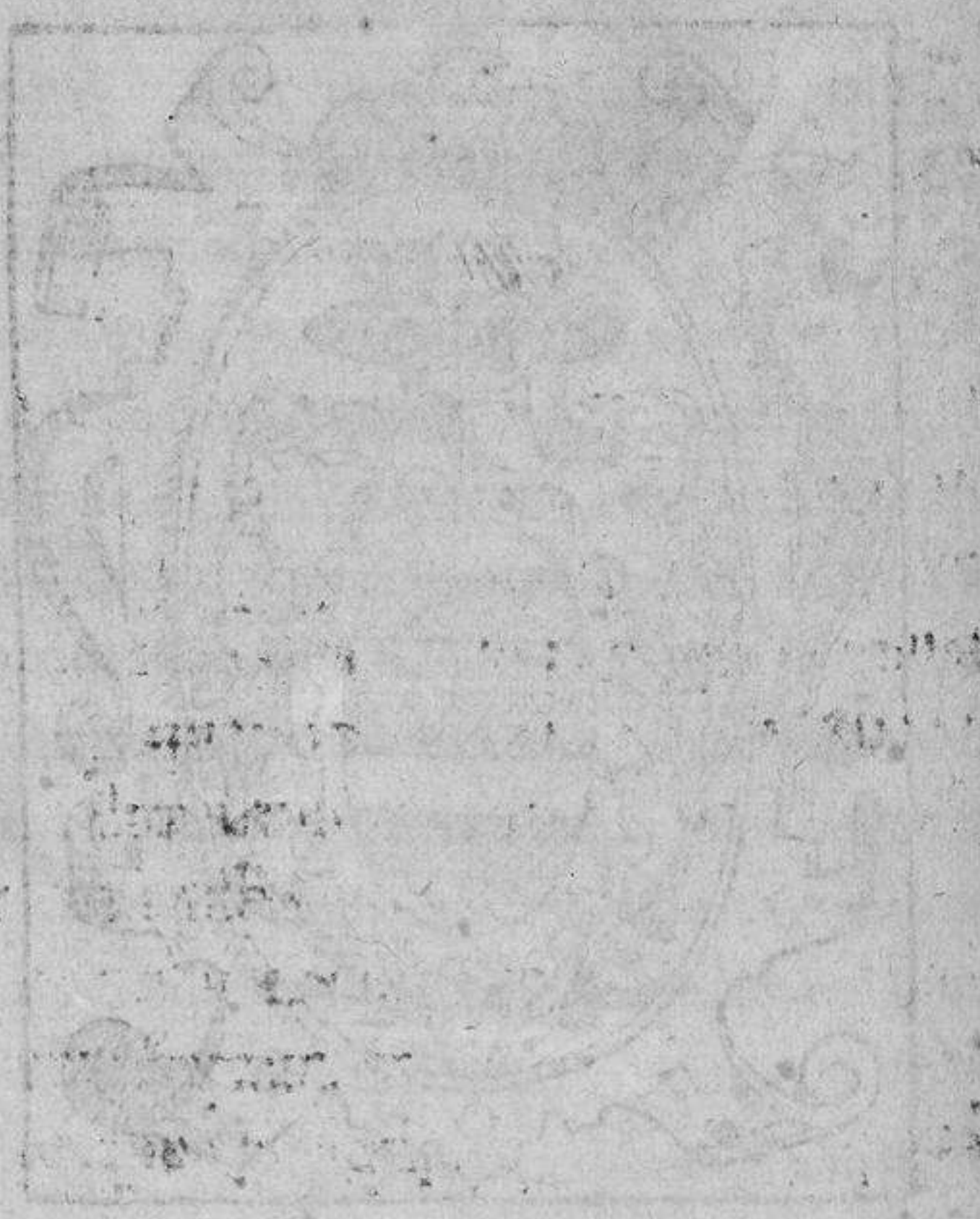
in the University of Valencia

The University of Valencia

Archives of the University

of Valencia

Manuscript

Manuscript of the University of Valencia

Manuscript of the University of Valencia

3

IOANNES RIBERA PA-
TRIARCHA ANTIO-

chenus, & Archiepiscopus Valen-
tinus omnibus suæ Diœce

sis parochis salutem
in Domino.

*E diutius quã par erat,
Synodi diœcesanæ celebra-
tio differretur eam aggre-
di, ac mature per agere de-
creuimus: in qua commu-
ni vestram omnium consi-
lio, de his conferre possimus, quæ ecclesiis no-
stris vtilitatem aliquam essent allatura. Il-
lud enim nostri muneris esse intelligimus
more prudentis agricolæ sentes primum ac
spinas, si quæ in agris obortæ fuerint, auelle-
re: post vero sedulo ac diligenter ita agros
excolere, vt nihil inuētium oculos offendat:
sed splendida floreant vndique arbores, fru-
giferi etiam inserti sarculi pulchre assurgāt
& grata aspectui, atque odorifera fruteta*

S 2

pror-

prorsus oblectent: ex quibus tandem frugē
 oriatur vbertas, quæ nutrimentum omnibus
 afferat salutare. Cuiusmodi corporum nutri-
 menta quanti fiant nouimus omnes: quanti
 ergo spiritualia alimenta æstimanda erunt
 quibus ad spiritalem salutem nutrimur, &
 ad æternam gloriam educamur? Ego certe
 nihil tanti facio, quam cum video nostrarū
 Ecclesiarum parochos ita in suum munus in-
 cumbere, vt exemplo vitæ, & rerū agenda-
 rum solitudine suos quisque pascat, &
 nihil desiderari possit: vt scilicet sacerdotes,
 & alij natu maiores, velut prouectæ iam ar-
 bores, virtutum omnium fructus ex se ferāt
 saluberrimos: ipsi quoque ætate minores ve-
 lut fertiles surculi, ad maiora tendant bono-
 rum incrementa: Demum cum ipsas conspi-
 cio Ecclesias velut florida quædam fruteta
 suauissimum vndique ex se odorem emittere
 quo omnes alliciantur, & Ecclesiasticorum
 omnium exemplo ad optima quæque prouo-
 centur. Certe hanc nunc vobis tertiam Dicc-
 cesanā Synodum per actam iam, atque de

cretam

cretam damus. Vestrū erit totis viri-
 bus curare, ut ex ipsa rerum cognitione
 maior in vobis accrescat ad virtutem affec-
 tus, ac proinde meliora semper meditemi-
 ni, & sequamini: quod vos facturos esse
 maxime confido: ut simul omnes diuinis re-
 bus pro nostro munere intenti: illum tan-
 dem finem consequamur quem suis Deus pa-
 ratum habet, in quem nostra omnia sunt a
 nobis referenda. Quæ enim seminauerit ho-
 mo, dicebat beatus Apostolus, hæc & me-
 tet: Quoniam qui seminat in carne sua, de
 carne metet corruptionem: qui autem semi-
 nat in spiritu, de spiritu metet vitam æternā
 quā pro sua benignitate concedere nobis dig-
 netur Dñs omnipotens. Valentie e domo no-
 stra Archiepiscopali 6. Kal. Iunij 1590.

*Quod nibiles a collectoribus dati intra sex
menses recuperetur.*

DECRETVM. I.

Solent reddituum ecclesiasticorum col-
lectores in executionibus, quæ contra
debitores fiunt, statim atque ipsi debito-
res mandato iudicis se se rationibus posi-
tis opponunt, ab ipsa debiti executione
cessare, quasi nihil iam debitum illud æsti-
mari debeat. Hinc fit, vt redditus illi mini-
me recuperentur, ipsumque debitum pau-
cis annis vel obliuione vel negligentia ex-
tinguatur. Quam ob rem visitatoribus no-
stris præcipimus, mandent ipsi clero, vt al-
tero electo collectore, vel certe per ip-
sum cleri Syndicum intra sex menses de-
bitum illud recuperet, vel iustam ipsi visi-
tatori causam clerus exponat, ob quam re-
cuperari non potuerit: alioqui clerus ipse
debitum illud soluere teneatur, & ad ipsum
soluendum ipso facto cõdemnatus existat.

Rectori substitui diebus festis bis celebrare, possit

DECRETVM. II.

IVre permissum est rectoribus, qui præci-
pue suis ecclesiis annexa loca habent, pos-

se diebus dominicis & festis bis missã celebrare, in præcipua scilicet ipsa ecclesia, & in aliquo ex annexis locis. Declaramus posse ipsos, si infirmi, aut legitime impediti fuerint, sacerdotẽ substituere, quiduas illas missas prædictis diebus, & locis celebrare possit.

Sacris initiati ne galerum gestent.

DECRETVM III.

Debent ecclesiæ ministri honesto ac decetũ corporis vestitu honestos etiam animi sui mores ostẽdere: cũq; multus nostro tẽpo re in galeris, ac pileis gestãdis abusus in viris ecclesiasticis inualucrit, dũ illorũ deformitate secularẽ vsũ imitãtur, debuit nostra hæc Synodus huic malo obuiã ire. Statuit igitur, ne vllus clericus in sacris cõstitutus publice, & vt plurimũ absc; necessitate galerũ gestet quẽ si in ecclesia propria gesta ueri, illũ amittat. Vtãtur autẽ sacris initiati pileis hi enim proprius sũt illorũ habitus, & insigne clericale qui tamẽ ad mediocrẽ & honestam formam sint confecti, qua sacerdotes vti solent.

Pauperes ad fores templi consistant.

DECRETVM. III.

IN prouinciali Valentino cōcilio sess. 5. cap. 6. aliàs etiam Apostolicis constitutionibus cautum prouide fuit, ne in Ecclesiis quies eorum qui sacra audiunt, vario tumultu perturbetur. Cuiusmodi quietis impedimenta à mendicis pauperibus, & ab his, qui eleemosynarias patinas circūferunt excitari solent. Quam obrem superiora decreta innouantes, præcipimus: ne pauper aliquis, aut cæcus orationes recitans Dum officia sacra celebrantur in ecclesiam petendi gratia ingrediatur, sed foris ad templi Ianuam petendo consistant: possitque electus ad id minister, eos ab Ecclesiis expellere, & renitētes in Archiepiscopalem carcerem etiam mittere.

Quomodo licentia petendi concedi debeant.

DECRETVM. V.

NOn facile est effrenatam illorum cupiditatem, & varias artes comprimere, qui

re, qui nostris, aut officialis nostri suffulti
 licentiis, per Archiepiscopatus loca elee-
 mosynas petunt: qui quamuis se minime
 quæstores appellent, sunt tamē vere quæ-
 stores, ad mercaturam nostris licentiis a-
 butentes, ac simplices nimis, vario per-
 suasionum genere grauantes. Quare man-
 damus, ne in posterum licentiæ ad populo-
 rum conuentus faciendos concedantur,
 aut ad pulsandam campanam, aut ad pati-
 nas eleemosynarias apponendas, aut ad e-
 rigendas confraternitates, neque vt can-
 delæ dentur, aut imagines, aut similia, ne-
 que vt eos Rector committetur, aut vt hu-
 iusmodi alia ostentent: sed ad id tantum
 licentiæ dari possint, vt eleemosynas sim-
 pliciter petant. Neque liceat parochis
 quę in ipsa continebuntur licentia ad alia
 extendere, ac dilatare, imposta eis, si ali-
 ter egerint, trium librarum pœna, quas fa-
 bricæ applicamus.

Ceremoniæ missalis seruentur.

DECRETVM. VI.

§ 5

In

IN breuiario, & missali Romano, quę fe-
 licis recor. Pius Quintus Ponti. max. in
 vniuersali Ecclesia admitti mandauit, cę-
 remonię omnes, quę tam in sacrificio mis-
 sę, quam in quocunque diuino officio cę-
 tu, vel simpliciter celebrando obseruandę
 sunt, abunde traduntur. Quę quamuis in
 nostro Archiepiscopatu, quantum in no-
 bis fuit seruataę hactenus fuerint: quia ta-
 men id nõ vbique fieri intelleximus, cun-
 ctis parochis, choriq; vicariis præcipimus
 vt prædictas in breuiario, & missali Roma-
 no contentas cęremonias ad vnguem ser-
 uari faciant. In quibus tamen dubium ali-
 quod occurreret ad Metropolitanam Ec-
 clesiam recurrant: vbi quid ab eis agendũ
 erit, facile intelligent.

De ritu canendi in Ecclesiis.

DECRETVM. VII.

NE in nostro Archiepiscopatu in cele-
 brandis officiis aliqua sit in cantu va-
 rietas, vt qui simili sunt animo, simili etiã
 voce & cantu diuinas laudes efferant: sta-
 tuimus

tuimus & mandamus, chori libros, in quibus ad cantus formã officia sacra disponuntur, si quidem fuerint post hac describendi, ad eam cantus normam describi debere, quæ in nostre Metropolitanæ Ecclesiæ libris, non autẽ in aliis continetur. Qui vero libri sunt iam hæcenus scripti, ad librorum originalium eiusdem Metropolitanæ Ecclesiæ formã corrigantur, & emendentur. Illud etiam præcipimus, vt librũ quẽ Intonariũ vocant, in suis parochialibus Ecclesiis parochi omnes, & beneficiati, qui choro assistunt, habeant: quem prope diẽ typis excudi mandabimus. In quo libro notatum canendi modũ in cõcinendo officio sequantur omnes, dũ benedictiones lectiones, prophetias, orationes, epistolas Euãgelia, antiphonas respõsoria, hymnos, & quidquid aliud in Ecclesia decantandũ erit, tono efferent: vt pari similique modo ab omnibus officia concinantur.

De censuris proprio motu impositis.

DECRETVM. VIII.

Con-

Conuenit maxime non solum parochis sed ipsis etiã presbyteris, qui audientibus confessionibus dant operam, cognitionem habere peculiarem earum censurarũ quæ nouissime à S. Sede Apostolica in ipsis motibus propriis sunt imposte: vt hoc modo illis, ipsique plebi sit probe cõsultum. Quare mandamus, summam quandam omnium priorum motuum, qui a se. recor. Pio Quinto Pont. Max. hætenus prodierunt, in quibus cẽsuræ promulgatę sunt, colligi. quę vna cum hac Synodo typis mandetur.

Acta censuum administrationum a quibus notarijs recipi debeant.

DECRETVM. IX.

In nostra diœcesana Synodo anno Dñi 1578. celebrata statutum fuit ad censuũ ecclesiasticorum firmitatem, ne eorum cẽsum, qui ad Ecclesiarum bona pertinent, acta ab vilo alio, quãm à notario illius Ecclesię cuius bona illa fuerint, Syndico recipiantur

piantur: & quia ex eo decreto non parū
 vtilitatis ipsis Ecclesiis accreuisse intelle-
 ximus, mandamus etiam præfenti hoc no-
 stro statuto, vt quoties ex quibuscunque
 administrationibus, quæ ad ipsam Ecclesiã
 pertinebunt, census creabuntur, eorū etiã
 acta ille idem notarius Ecclesiæ Syndicus
 & non alius recipiat: quoties vero ex qui-
 buscunque administrationibus operario-
 rum Ecclesię, eorum etiam, qui pauperū
 dicuntur operarij, census creabuntur, idē
 ille cleri, vel certe ipsius parochiæ Syndi-
 cus, & non alius acta recipiat.

*Colloquia virorum & mulierum in tem-
 plis vitanda.*

DECRETVM. X.

DOmum tuam decet sanctitudo domi-
 ne, dicebat egregius propheta Psal.
 92. David. Debet itaque à templis Deo
 consecratis quidquid scandali & offensio-
 nis occasionem præbere potest, procul ab
 esse. Huiusmodi sunt virorum cum mulie-
 ribus

ribus in tenplis colloquia tēpore, & locis
nō decētibus, quē abufum alias etiam pro
hibitū, nō dū tamē sublatū esse videmus.
Quam obrem Rectoribus, & eorum Vica
riis hoc nostro decreto præcipimus, vt se
dulo diligenterque curent, ne viri cū mu
lieribus soli in Ecclesiis colloquantur, il
losque feuerē foras exire compellāt: alio
qui sex librarum pēna, quas fabricæ iam
nunc applicamus eos mulctandos esse sta
tuimus.

Dies festus B. Ludouici Episcopi colatur.

DECRETVM XI.

Diuino certe beneficio diœcesi nostræ
Valentinæ concessum esse intelligen
mus, vt beati Ludouici Episcopi & confes
soris corpus in Metropolitana hac Eccle
sia reconditum habeamus: Cui beneficio
diœcesanos nostros gratos esse maxime
cupimus. Qua propter consilio & votis
huius Synodi mandamus, vt B. Ludouici
festum, quod die 19. mēsis Augusti agitur,
inter festa colenda in hac nostra diœcesi
post

post hac habeatur, non aliter atq; in eadē
diœcesi cætera colenda festa haberi solēt.

A Etas patrinorum in baptismo.

DECRETVM. XII.

IN sacri baptismi administratione nō ad
mittātur patrini minores annis quatuor
decim: neque compatres minores duode-
cim annis: vt intelligere possint, qua se o-
bligatione astringant, erudiendi scilicet
in doctrina Christiana cum vel eam, quē
vel quam in baptismo tenuerint.

*Quo in loco sunt relinquendi pauperes
infirmi.*

DECRETVM. XIII.

CVM infirmi pauperes ē loco vno in al-
terum deportantur, statutis Synodali-
bus decretum iam fuit, ne eos iter aggre-
di sināt, nisi prius Ecclesiæ sacramēta rece-
perint: nunc etiam mandamus, ne populi
ipfos in locum aliquem deportari sinant,
aut in

aut in aliquo cōfiteri permittant, in quo non sit aliquis sacerdos: ne si mortis articulus ingruat, spiritale eis subsidium deesse possit.

Ne fiant representationes in templis etiam honestæ.

DECRETVM XIII.

Quamuis fuerit iam antea decretum, nihil actionibus personarum representari in templis debere, quod non fuerit prius ab ordinario approbatum: quia tamen ea est improborum hominum iniquitas, vt hoc etiam modo multę oriantur peccandi in templis occasiones, mandamus, ne vllæ in templis representationes fiant de rebus etiam honestis, & ad deuotionem mouentibus. Rectores vero, Vicarij, aut clerus, alicuè cōmunitates, qui eas representationes permiserint, duabus libris mulctentur.

De obseruantia festorum.

DECRETVM XV.

Præcep-

PRæceptum, quo festa sanctificari iubentur, multis variisque modis (quod do-
lenter referimus) in hac nostra diœcesi à
multis violari intelliximus : etiam si tã in
prouinciali concilio, quam in diœcesanis
Synodis fuerit hoc ipsum præceptum om-
nibus maxime commendatum. Quæ ipsa
concilij, & Syuodorum decreta innouan-
tes, Rectoribus, eorumq; Vicariis manda-
mus, vt quantum in ipsis fuerit, hoc præce-
ptum ab omnibus obseruari curent, no-
stri etiam ministri idem sua ex parte exe-
quantur, eos qui aliter egerint, ad poenas
quæ transgressoribus sunt impositæ, soluẽ-
das adigendo.

*Baptismi testimonium rectores in libro pro-
pria manu scribant.*

DECRETVM. XVI.

Rectores, eorumque Vicarij, qui bap-
tismi sacramentum in suis Ecclesiis
conferunt teneantur propria sua manu in
baptismi libro illorum nomina, qui bap-
tantur describere, patris etiam, & matris,

T ac ip-

ac ipsorum etiam patrinorum, imposita illis viginti solidorum pœna, si aliena manu describi illa fecerint. Qui baptismi, & confirmationum libri, cum absoluti & completi fuerint, in sacrario vel archiuo ipsius Ecclesiæ sedulo custodiantur, nō autem in Rectoris domo.

Vnaquæque Ecclesia sigillum habeat.

DECRETVM. XVII.

STatuimus, & mandamus, in omnibus nostri Archiepiscopatus Ecclesiis sigillum haberi, cum peculiari illius Ecclesiæ signo, aut cum ipsa sancti, cui consecrata est Ecclesia, imagine. quo signentur acta quę in testimoniū baptismi, confirmationis, matrimonij, aut alia quecunque alicui danda fuerint, quod quidem sigillū apud Rectorē custodiatur. Qui cū huiusmodi testimonium impresso prædicto sigillo alicui dabit, non possit plusquam solidū vnū ab eo accipere.

De tertia parochia in funere conuocanda.

DECRETVM. XVIII.

Si ius-

SI iusserit aliquis sepeliri se extra parochialem suam Ecclesiam in monasterio aliquo tertiamque conuocari parochialem ecclesiam voluerit, mandamus ne parochialis illa ecclesia, intra cuius ambitum monasterium illud situm fuerit, cum paucioribus clericis adfunus illud comitandum exeat quam tertia illa ecclesia detulerit.

Rectores nouiter conuersorum presentes habeantur in aliis ecclesiis ubi resident.

DECRETVM M. XIX.

QVando nostri Archiepiscopatus aliquis nouiter conuersorum rector vel eius Vicarius in alia Ecclesia extra rectoratus sui Ecclesiam, ut beneficiatus vel substitutus resederit, ieritque ad Rectoratus sui Ecclesiam ad suum Rectoris vel Vicarij per agendum officium, volumus, ne eius absentia causa ad eos actus in ecclesia, in qua beneficium obtinet, vel substitutus est, punctum amittat, quibus alioqui praesens in illa fuisset.

*De extraneanti parochia in funere con-
uocanda.*

DECRETVM. XX.

Sil defunctus aliquis dum vitam ageret, sacramenta vel sacramentum aliquod ex alia parochiali Ecclesia, quam ex sua, in illa egritudine, quam mors secuta fuit, recepisset: volueritque preter parochialem suam Ecclesiam, & eas, que ex decretis Synodalibus funus comitari debent, aliam etiam conuocari, illa conuocetur, ex qua aliquod ex sacramentis illi administratum fuerit. Idem de his clericis intelligatur, qui cum in parochiali aliqua Ecclesia resideant, domicilium tamen in altera habent.

De funerali quarta exigenda.

DECRETVM. XXI.

Merito sancti patres antiquis canonibus sancierunt, atque explicarunt, quantum omnis parochialibus suis Ecclesiis debeant, a quibus diuina sacramenta, ipsaque doctrinae christiane spiritualia alimenta receperunt; vt maiore etiam obligatione

gatione ecclesiis illis iudicentur esse obstricti, quàm ipsis matribus, à quibus secundum carnem sunt geniti. quod ut significarent, tantique momenti beneficiis vnusquisque gratus esset, statuerunt, ex legatis piis, sumptibusque funerariis, quos defuncti in suis testamentis, dispositionibus, aut codicillis reliquissent, quartam partem propriæ parochiali Ecclesie iure esse dandam. Quam partem iuxta Ecclesiarum consuetudinem portionem vocant canonicam. Cumque in hoc nostro Archiepiscopatu nulla sit de quartæ aut canonicæ portionis exactione certa regula, quod in præteritis Synodis nulla sit ea de re forma stabilita, vnde variæ oriuntur controuersiæ: Ideo cum diligenter quid hac de re sacri canones, clementina potissimum de sepulturis statuerint, animaduertimus: antiquam etiam consuetudinem, quæ seruata fuit, & seruari etiam in diocesi hac Valentina debet, cõsiderauerimus: præsentis hoc nostro decreto, approbãte Synodo declaramus.

Quod de legatis siue in testamento, seu a-
 lias à defuncto factis Sedi, vel alicui paro-
 chiarum Valentie non debet dari quarta
 portio parochiæ cuius fuerit defunctus: ni-
 si talia legata fuerint dimissa pro expensis
 exequiarum ipsius defuncti, pro obligatio-
 nibus scilicet in sepultura faciendis, pro
 duobus cereis cuiuscunque formæ fuerint
 coram cruce portandis: quia de omnibus
 istis pars quarta debetur parochiæ, ultra
 duos cereos, qui virtute sententiæ Regis
 Jacobi cruci parochiæ defuncti debentur.
 Et si forte defunctus omnes cereos, qui in
 suis exequiis deseruiunt, legauerit Eccle-
 siæ seu monasterio vbi sepelietur: tali casu
 de omnibus illis cuiuscunque formæ fue-
 rint, siue plures, siue pauci, pars quarta de-
 betur parochiæ defuncti.

Si defunctus dimiserit alicui Ecclesiæ
 seu monasterio vexilla, tapeta serica vel
 aurea, calices, cruces, aut alia quæcunque
 ornamenta, quæ solū in honorē & cultum
 Dei & ecclesiæ deseruiunt, vel quantitatem
 aliquam

aliquã ad ea faciẽda, de istis non debetur portio quarta parochiæ dicti defuncti: sed si talia fuerint dimissa vt post obitũ ipsius cõuertantur in vsum vel vtilitatẽ propriã sacerdotũ vel fratrũ Ecclesiæ seu monasterij vbi fuerit sepultus, si talis dimissio fortitur suum effectum, tunc de his debetur portio quarta.

Si defunctus dimiserit pecuniã vel mis-
sas aliqui Ecclesię seu monasterio: & etiã
dimiserit suę parochiæ, in qua sepultus fue-
rit aliquod de prædictis legatis, tunc non
debetur portio quarta dictæ Ecclesię dele-
gatis aliarum ecclesiarum. Si vero non fe-
cerit mentionẽ de parochia sua, in qua se-
pultus est, tunc de melioribus legatis aliis
Ecclesiis relictis primo debetur sibi vnũ,
quia mater defuncti fuit, vbi Ecclesiastica
sacramenta ei fuerunt ministrata.

Si defunctus elegerit sepulturam in ali-
quo monasterio seu Ecclesia quę non fue-
rit Sedes Valen. nec aliqua parochiarũ
eiusdem: & dimiserit illi monasterio seu

Ecclesię ratione sepulturę ibi electę centum: & suę parochię dimisserit decem pro canonica portione ei debita, tunc de illis centum debent superaddi parochię quindécim pro complemento viginti quinque, quę dictę parochię debentur pro quarta portione dictorum centum. Si autem talis absolute legauerit dictę parochię decem non intentione soluendi dictam quartam portionem: tunc integre percipiat dictos decem. Et vltra hoc viginti quinque pro sua quarta portione. Et hoc fuit inductum in compensam damnorum, quę Sedes & parochię prædictę sustinent propter licentiam seu priuilegium quod habent audiendi confessiones & recipiendi ad sepulturam parochianos dictarum Ecclesiarum parochialium.

Si quis elegerit sepulturam in aliena diœcesi etiam si de iure non sit soluenda portio quarta parochię defuncti: tamen quoniam talis est consuetudo in Valen. diœcesi, si euenerit casus, quarta portio
debet

debet solui parochiæ dicti defuncti.

Si quis dimiserit Rectori vel curato Ecclesiæ vbi sepelietur missas: rector vel curatus suæ parochiæ de iure debet habere quartam partem ipsarum, sic tamen quod ipsæ missæ celebrentur per sacerdotes residentes in dictis Ecclesiis: sed si legauerit dictas missas alicui beneficiato seu presbytero Ecclesiæ vbi sepelietur: tunc de illis nõ debetur quarta pars Rectori vel curato dictæ suæ parochiæ. Nam dimittens vni sacerdoti vt est vna particularis persona, & non est caput Ecclesiæ, non sic intelligitur dimittere, quod totus clerus dictæ Ecclesiæ habeat vtilitatem ipsarum, nisi in dicta ecclesia sit consuetudo quod missæ relictæ vni particulari sint communes omnibus: quia tunc portio quarta debetur dictæ parochiæ suæ.

Quæ omnia sic vt præfertur statuimus & decernimus seruanda in hac nostra diocesi Valentina circa solutionem quartæ portionis propriæ parochiali Ecclesiæ faciendam.

dam. Declarantes, per hanc nostram constitutionem priuilegiis veris, expressis, & confirmatis, ac in viridi obseruatione existentibus, mendicantiũ ordinibus, seu aliis personis à sancta sede Apostolica hactenus cõcessis in nullo aliquo derogari, vel præiudicium inferri.

De missarum reductione.

DECRETVM. XXII.

Quamuis superioribus huius diœcesis Synodis circa missarũ quæ ex variis defunctorum relictis supersunt reductionem, quæ in Ecclesiis celebrari non potuerint sancitum & per nos statutum fuerit: quia tamen soepe eadem necessitas ob penuriam sacerdotum & charitatis missæ tenuitatem cõtingit, sicuti in præsentì vide mus, ne piæ testatorum voluntates deperant: & vt illorũ conscientie, quibus hoc negocium incumbit, cõsulatur: sacri Trid. Concil. decretũ sequuti, quod incipit. Cõtingit sepe. Vbi potestas datur Episcopis, vt in

vt in diœcesana Synodo hac de re statuere
ea possint, quæ ad Dei honorẽ & cultũ, at
que Ecclesiarum vtilitatem iudicauerint
expedire, in hunc modũ statuimus : in om-
nibus tã collegiatis quã parochialibus hu-
ius diœcesis ecclesiis, in quibus declara-
mus sequentẽ missarum reductionẽ neces-
sariã esse, missæ omnes ex varijs defuncto-
rum relictis impositæ, quæ hactenus cele-
brari minime potuerunt, sed neque nunc
possunt, reducãtur, sicuti præsentis hoc de-
creto illas reducimus in anniuersaria per-
petua aut in distributiones quotidianas
quæ ad horas in choro inter præsentis di-
stribuantur, aut in alia opera pia, nostra vo-
luntate & arbitrio exprimẽda vt pro qua-
litate & necessitate cuiusq; Ecclesię illi cõ-
uenire iudicabimus. Ita tamen vt qui hæc
commoda senserint, intelligant se ad stric-
tos esse ad orandum & commemoratio-
nẽ pro illis faciendam, qui legata illa pro
animarũ suarũ salute reliquerunt, & ad ea
etiam præstanda, quę à nobis ad hanc rem
illis

illis imponentur. Vt autem perpetua hæc anniuersaria celebrari possint, & distributiones quotidianas in choro persolui, & alia pia opera perfici: eas omnes eleemosynas quæ ad prædictas missas celebrandas in ecclesiis congestæ sunt, ex nunc ad dictos effectus applicamus. Ex qua pecuniarum summa in tutis ac securis locis census, nostro tamen assensu & decreto, constituentur.

DECRETVM XXIII.

EXamini vacaturis Ecclesiis parochialibus presentis diœcesis præficiendorum sequentes sacrę Theologię doctores Synodo approbante deputamus, videlicet.

D. Iacobum Ferruzium.

D. Antonium Galant.

D. Bartholomeum Pasqual.

D. Petrum Ioannem Assensium.

D. Gasparem Aldana.

D. Dionysium Oromir.

M. Michaelem Egidium.

Ad

Ad causas vero Ecclesiasticas in partibus à sancta Sede Apostolica vel eius Nuntiis seu Legatis committendas sequentes in hac dioecesi Valentina iudices Synodales eadem approbante Synodo nominantur videlicet.

D. Ioannes Frigola Præcentor & Canonicus Valentinus.

Doctor Petrus Catala Canonicus.

Doctor Honoratus Figuerola Canonicus Comendator sancti Antonij ciuitatis Valentinię.

CASVS IN QVIBVS PER MODERNAS CONSTITV-

tionēs à foelicis recordationis Pio Papa

Quinto, & eius successoribus Roma-

nis Pontificibus huc vsque editas

incurritur eo ipso aliqua

Ecclesiastica cen-

sura.

Contra mulieres monasteria regulariũ ingre-

dientes, & regulares illas admittentes.

Mulieres

Mulieres domos, seu monasteria Carthusiensia. & aliorum quorumcumque regularium ordinum, etiã mendicantium ingredientiſſententiam excommunicationis eo ipſo incurrunt, à qua abſolutionis beneficiũ à ſolo Romano Pontifice obtinebunt. Ipſi vero religioſi ſiue ſuperiores ſint, ſiue ſubditi, qui mulieres ad huiuſmodi monasteria vel domos admiferint vel introducere aſſi fuerint, ſententia ſuſpenſionis à diuinis ipſo facto alligantur, ex cõſtitutione Pij Quinti, quę incipit, regularium perſonarum. Dat. Romę 23. Octobris 1566.

Sed per hanc cõſtitutionem non eſt præcluſus aditus mulieribus, ad eũdem huiuſmodi monasteria, nec locum habet cõſtitutio prædicta in caſibus ſubſequentibus, videlicet quãdo in huiuſmodi domibꝰ, aut monaſteriis, miſſę & alia diuina officia celebrantur, ac quando proceſſiones fiunt, & quando Chriſti fidelium cadauera ibi ſepeliuntur, pro eiſque ſuffragia fiunt, ac etiam

tiam quando propter verbi diuini concionem, aut aliam causam tantus est concursus populi, quod commode ingredi non possunt, & egredi per principalem portam Ecclesie, sed vna cum aliis secularibus per portam claustrum recto tramite ad portam qua exitur e monasterio, accedunt. Ex eiusdem constitutionis declaratione per eundem Pontificem facta die 27. Ianuarij. 1568

Contra collatores, electos, patronos & alios admittentes resignationes, & permutationes beneficiorum, & eligentes ac presentatores ad illa preter formam huius constitutionis.

Episcope, & alij facultatem habentes, itemque electores presentatores, patroni, confirmatores, & institutores, siue clerici siue laici, qui admiserint beneficiorum resignationes aut permutationes, vel ad illa elegerint, presentauerint, confirmauerint vel instituerint preter aut contra formam a Pio Quinto prescriptam in constitutione, que incipit: *Quanta Ecclesia Dei*

Ecclesie Dei: Dat. Romę kalen. A april.
 1568. Vbi etiam cautum est, ne verbo, nu-
 tu, aut signo futuri successores in benefi-
 cius ab ipsis resignantibus, aut aliis eorum
 significatione, vel hortatu designentur, &
 ne de ijs assumendis inter eos promissio,
 vel etiam intentio qualiscunque interce-
 dat, ac denique ne collatores suis, aut di-
 mittentium consanguineis, affinibus vel
 familiaribus de beneficiis resignandis au-
 deant prouidere. A beneficiorum colla-
 tione, electione, presentatione, confirma-
 tione, & institutione, prout cuique com-
 petierit, suspenduntur. Et qui talia benefi-
 cia acceperint, eidem subiacent poene. Ac
 nihilominus qui sic suspensi conferre, eli-
 gere, presentare, confirmare, aut institue-
 re ausi fuerint, excommunicationis quo ad
 personas, quo vero ad capitula, & conuen-
 tus a diuinis suspensionis sententias eo ip-
 so incurrunt, quibus solus Romanus Pon-
 tifex absolutionem poterit impertiri. ex
 eadem constitutione.

Contra

*Contra regulares sacros ordines suscipi entes
non seruata forma Conclij Trident.*

*Sessiones. 21. capi. 2. de re-
formatione.*

Decretum Concilij Tridentini Sessio-
ne .21. cap. 2. vbi statuitur clericis se-
cularib⁹ forma per quã ad sacros ordines
promoueri debeãt, de clericis secularib⁹ ad
clericos cuiuscunque ordinis regulares,
seu religiosos non professos, & seculares
more religiosorum in communi viuẽtes
ita extensum, & ampliaturum est, vt quicũq;
religiosi huiusmodi, qui non seruata dicti
decreti forma sacros ordines susceperint,
ab ordinum sic susceptorum exercitio. eo
ipso suspensi existant, & si ministrauerint,
irregularitatis poenam, per solum Roma-
num Pontificem, seclusis eorum priuile-
gijs relaxandã, ipso facto incurrant. Or-
dinatores quoque ipsorum a talium ordi-
num prestatione, suspensione per annum

V

astrin-

DECRETA

43

astringuntur Ex constitutione Pij quinti, que incipit Romanus Pontifex. Dati Romę pridie octobris. 1568.

*Contra moniales a clausura egredientes,
& licentiam illis concedentes co-
mitantes & recep-
tantes.*

MOniales a suis monasterijs, seu clausura nisi in casu magni incendij, vel infirmitatis, lepre aut epidemie egredientes, & superiores licentiam exeundi concedentes, nec non comitantes. & receptantes, etiam si illarum consanguinei sint excommunicationem eo ipso incurrunt: a qua nisi a solo Romano Pontifice absolvi nequibunt, ex cōstitutione Pij quinti, que incipit. Decori & honestati. Dati Romę kalendas Februarij. 1589.

*Contra impediētes & offēdentes per-
sonas, ac diripientes bona, & frā-
gentes carceres officij In-
quisitionis.*

Qui

Qui aliquem ex Inquisitoribus hæreticæ prauitatis aut ministris sacri officij inquisitionis, vel Episcopi id munus in sua diœcesi obeuntis: seu accusatorem, denuntiatorem, aut testem in causa fidei productum vel euocatum occiderit, verberauerit deiecerit, seu perterrefecerit. Qui uè Ecclesias ædes, alias ve res, siue publicas, siue priuatas officij aut ministrorum huiusmodi expugnauerit inuasserit, incenderit, seu explicauerit, aut libros, instrumenta, vel scripturas cõbuserit, diripuerit interuerterit, seu aliquo modo exportauerit: quiq; carcerem effregit, uinctum extraxerit capiendum prohibuerit, captumue eripuerit, receperit vel occultauerit, aut res uel personas seruari defendiue prohibuerit: seu aliàs auxiliũ consilium aut fauorem in aliquo predictorum scienter præstiterit, licet nemo occisus nemo verberatus, nemo extractus, aut ereptus, nihilque predictorum secutum sit anathematis vinculo eo ipso alli-

gatus est ex constitutione Pij quinti, quę incipit, si de protegendis. Dat. Romę kalēdas Aprilis. 1569.

Contra recipientes beneficia fructus aut pensiones & confidentias.

QVI beneficia Ecclesiastica quęcunq; illa sint, aut illorum fructus, pēnsiones, aliasve res intercedente vitio cōfidentię admiserint, excommunicationis sententia ipso facto innodatur: cuius sentētię absolutio Romano Pōtifici referuatur ex cōstitutione Pij quinti quę incipit, intolerabilis. Dat. Romę kalend. Aprilis. 1569.

Contra petentes aliquid in provisionibus beneficiorum.

Priuilegia statuta, & consuetudines Ecclesiarum, quorum vigore obseruari solebat q̄ in provisionibus beneficiorum vel admissione ad possessionem, & distributiones quoiridianas certę conditiones illiciter interponebantur, ac etiam q̄ vacantibus beneficijs fructus, aut distributiones quotidianę ex eis primo ab ipsa vacatione

catione anno aut longiori, vel breuiori tē-
pore prouenturi mēse capitulari aut alias
integre vel partim applicarentur. Nec nō
quod nullus etiam auctoritate apostolica,
prouisus, recipiatur, nisi prius de obseruā-
dis huiusmodi priuilegijs, statutis, & con-
suetudinibus iuramentum prestitisset; seu
dulciaria, aut quid aliud tribuisset, reuoca-
ta, cassata, & annullata fuerunt saluo iure
fabrice, & sacristie. Qui igitur cōtra huius-
modi reuocationem cassationē, seu annul-
lationem quicq; commiserint, censuris ec-
clesiasticis ipso facto astringantur, ita ta-
men q̄ si Episcopi fuerint, tamdiu à pon-
tificialis officij exercitio suspēdentur, do-
nec per sedē apostolicā suspēsiō: relaxetur
capitula & collegia Ecclesiæ interdicto su-
bijcientur: singulares vero personę sentē-
tia excommunicationis vincientur, à qua
nisi à Romano Pontifice absolutionis be-
neficium nequibunt obtinere, ex consti-
tutione Pij quinti, quę incipit durum ni-
mis. Dat. Romę pridie kalen. Iun. ij. 157.

*Contra prædicātes, & scribentes de al-
terutra parte controuersia Con-
ceptionis Sanctissime Virgi-
nis Mariæ.*

Concionatores, vel prædicatores, siue
regulares siue seculares fuerint, qui in
popularibus, cōcionibus, vel vbi cūq; pro-
miscua virorū & mulierū multitudo cōue-
nire solet, de cōtrouersia Cōceptionis Sā-
ctissimæ Virginis Mariæ pro alterutra
parte disputare rationibus vel doctorum
auctoritate asserendo propriam senten-
tiam, & cōtrariam reffellendo, aut de ea-
dem questione vulgari sermone scribere
aut dictare præsumpserint, si modo in sa-
cris existant, suspensionis à diuinis sentē-
tiam ipso facto incurrunt ex constitutio-
ne Pij quinti que incipiti. Super speculā
Dat. Romæ. pridie kalen. decēbris. 1570.

*Contra redigentes in seruitutem
christianos apud Turcas
raptos.*

Qui

Q Vi christianos apud turcas repertos in seruitutē redegerint, bonis ac fortunis spoliauerint, triremibus ve alligauerint, aut illis talem imposuerint, quin imo fraternę & amicabiliter, (vt christianā pietatem decet) non tractu verint, ac liber e cum liberis suis, coniugibus, & bonis abire nō permiserint, anathematis mucrone ipso facto feriuntur ex constitutione Pij quinti, quę incipit, licet omnibus notissimum sit. Quę in bullario romano non reperitur kalendata, nec expedita fuit, sed eius solam signaturam sufficere voluit idem Pontifex.

Contra depingentes & vendentes formas Agnus Dei dictas

Q Vi formas illas Agnus Dei dictas per Romanum Pontificem bēnedictas depinxerit, in fecerit, miniauerit, notauerit, vel aurum, vel colorem aliquem illis imposuerint, aut quicquam aliud super induxerit, aut depingi, vel miniari fecerit, vel illos venales propofuerit, aut tenuerit, eo

rit, eo ipso sc̄tētia excom̄unicationis infici-
tur. Ex constitutione sc̄elicis recordationis
Gregorij decimi tertij quæ incipit: omni
certe studio. edita sub Dat. Romæ octauo
kalen. Iunij. 1572.

*Contra Dominos temporales et ciui-
tatum, ac locorum Rectores permit-
tentes Taurorum Spectacu-
la et agitat iones.*

Ciuitatum & locorum domini, aut rec-
tores permittentes in suis ciuitatibus
terris oppidis, & locis fieri in foro, vel cir-
co taurorum & aliarum ferarum specta-
cula sententiæ excommunicationis ipso
facto subiciuntur. Ex cōstitutione Pii quin-
ti, quæ incipit de salute gre gis. Dat. Romæ
kalen. Nouembris. 1567. Sed hanc cōf-
tutionem post modum Gregorius deci-
mus tertius ad dies tantum dominicos &
festiuos restrinxit, & lim itauit. Sed per-
sonas ecclesiasticas in sa cris constitutas ta-
libus spectaculis interessentes eadem sen-
tētia excom̄unicationis ipso facto d̄uinxit.

Contra

*Contra praelatos et superiores monasteriorum
monialium qui ad illa non comita-
ti et citra casus necessarios
ingrediuntur.*

Praelati & superiores monasteriorum monialium, que ex decreto Concilii Tridentini alterius licentia ingrediendi ad illa non indigent: si id faciant, preterquam in casibus necessarijs, & tunc aliter quam probis eisq; senioribus ac religiosis personis committati, censuris ecclesiasticis alligantur: nimirum, si Episcopi fuerint, pro prima vice ingressu ecclesie interdicuntur: pro secunda, a munere pontificali, & a diuinis suspenduntur: ac deinceps excommunicati existunt: Regulares vero ex communicationis sententiam eo ipso incurunt, ex constitutione Gregorij decimi tertij que incipit: dubijs Dat. Romae die 23. decembris. 1581.

*Contra dominos temporales locum ad
duellum priuatum concedentes.*

D E C R E T A

41

Domini temporales locum ad monomachiam, & duellorum pugnam cōcedentes, quibus a Concilio Tridentino sessione. 25. cap. 19. de reformatione, imposita est eo ipso sententia excommunicationis, per inde illam incurrunt, vbi nullis patrinis, nullis que socijs conuocatis, ac nullis p̄cedentibus prouocatorijs literis ex condicōto, statuto tempore singulare duellum initum est, ac si publico illo & consueto abusu duelum commissum fuisset. Ex constitutione Gregorij decimi tertij que incipit, ad tollendum. Dat. Romæ nonis decembris. Anno 1582.

Contra extorquentes iuramenta illicita a prælatis, et locorum rectoribus et officialibus in illorum admissione.

Qui iuramenta illicita impossibilia. dānosa, vel etiam ecclesiasticæ libertati vel decretis Concilij Tridentini obuiantia a prælatis cum ad ecclesias primo accedunt, vel canonicis, cum agitur de illis re-

cipiēdis, & inter laicos à potestatibus ciuitatumq; castrorum ac terrarum rectoribus, vel officialibus cum de illorum assūptione, vel admisione tractatur, exigunt, aut extorquent, aut illos iure iurandi religione ad quædam statuta illicita impossibilia damnosa vel ecclesiasticę libertati aut decretis dicti Concilij obuiātia astringunt, censuris ecclesiasticis ipso facto afficiuntur: Episcopi videlicet à diuinis suspenduntur: Capitula vero, & conuentus, eorumq; ecclesiæ, & loca omnia interdicto supponuntur, ac singulares personæ excommunicationis sententia innodantur ex constitutione Gregorij decimi tertij quę incipit, inter apostolicas. Dat. Romæ nonis Septembris. 1584.

Contra regulares admittentes ad habitū et professionem ex sacrilegio, aut incestu natos.

SVperiores ordinum quorumcumque, qui ex sacrilegio aut ex incestu genitos, quorum scilicet parentes consanguinitate,

nitate, vel affinitate iu intra tertium gradum inuicem coniuncti sunt, vel quorum alteruter parens castitatem deuouerit, ad habitum receperint, vel ad professionem admiserint, sententiam excommunicationis ipso facto incurrunt cuius absolutio Romano Pōtifici dumtaxat referuatur ex constitutione Sāctissimi. D. N. Sixti quinti, quæ incipit. Cum de omnibus Dat: Romæ sexto kalen. octobris. 1587.

*Contra clericos mala promotos et
illorum ordinatores.*

SI quis Episcopus vel Abbas ad primā tonsurā minores que ordines subditis suis cōferendos facultatem habēs, quęcunque secularem, vel cuius vis ordinis aut militię regularem pręter iuris cōmunis & Concilij Tridentini dispositionē, aut alias male clericali caractere insigniuerit, aut ad ordines minores vel sacros promouerit, a collatione quorumcunque ordinum, atque ipsius tonsurę, & ab executione omnium munerum pontificaliū
eo ipso

eo ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiæ interdictus existit. Cuius interdicti suspensionisq; relaxatio Romano Pōtifici reservatur. Et nihilominus clerici qui sic male promoti fuerint ab executione, ministerio & exercitio ordinum susceptorū omni que spe, & facultate ascendēdi ad alios superiores perpetuo suspendūtur. Et si in eis ministrare præsumpserint, illos sic effectos irregulares solus Romanus Pontifex ex huiusmodi censuris potest solvere & liberare ex constitutione Sanctissimi D. N. Sixti quinti, quę incipit, sanctum, & salutare Dat. Romę nonis Ianuar ij. 1588.

Contra habentes licentias ingrediendi seu permanendi in monasteriis monialium.

Omnes licentię ingrediendi monasteria monialium quibuscunque personis cuiusvis sexus, status, & conditionis sub quibuslibet formis & tenoribus concessę reuocatę fuerunt per Gregoriū decimum tertium in constitutione, quę incipit.

pit. Vbi gratiæ, Dat. Rom idib⁹ Iun-1575-
 Et pari modo omnes licētia ad huiusmo-
 di monasteria, seu loca ingrediendi, & in-
 ibi permanendi mulieribus concessa, re-
 uocata sunt per constitutionem Sanctis-
 simi. D. N. Sixti quinti quę incipit: sancti
 monialium Dat. Romę die quinto Ianuā
 rii. 1589. Qui igitur In monasteria seu-
 loca monialium ingredi, aut inibi perma-
 nere vigore alicuius præsentæ licentię au-
 sus fuerit, in poenam incidit excōmunica-
 tionis latæ sententię cuius absolutio Ro-
 mano Pontifici dum taxat reseruat ex
 duabus supradictis constitutionibus. Eum
 vero, qui ob ingressum monasterij mo-
 nialium excommunicatur ex decreto Cō-
 cilij Tridentini. ses. 25. c. 5. de regularibus
 confessarius potest absolvere, quia nō est
 reseruata absolutio.

SINO-

1b

XVI
567(IV)

SYNODVS

DIOECESANA VALENTINA
CELEBRATA DIE. 25

mensis Octobris Anni. 1590. preside eo
dem Illustrissimo ac Reuerēdissimo

D. Ioanne Ribera Patriarcha
Antiocheno & Archie
piscopo Valētino.

Valentiae apud Aluarum Francum & Gabrielem Ribas, Anno. 1594.

3

IOANNES RI-

BERA PATRIARCHA AN-

tiochenus & Archiepis. Valentinus

omnibus suæ diæcesis pãro-

chis. Salutem.

IDEI MV R fortas
se nimis propere post Sy-
nodum diæcesanã hoc eodẽ
anno postremo celebratam
& nunc hanc alteram cõ-
gregasse. Non certe multi-
plicandi leges Studium, quibus in nostra dio-
cesi ecclesiastica disciplina abundat: aut tẽ-
poris otium depellendi, quod pastoralis eura
non patitur. labor tẽ miterasse compulit. am-
biguus rerum euentus, & difficilis negotio-
rum progressus effecerunt, vt quod antea su-
periori Synodo statuerere cogitabamus in op-
portunius tempus distulissimus. Cogebat
presbyterorum paupertas eleemosinam pro-
missarum celebratione augere. Sed ex hausti

X 2

popu-

4
populi querimencias timebamus. Appulerunt
interim Domini Nostri Philippi Regis Ca-
tholici literæ status clericorum inopia labo-
rantium miserti, quibus & nos ad eam sub-
levandam in diocesana Synodo statim congre-
ganda exhortabatur obnixe & civitatis cõ-
sules ea de re admonebat. Quo factum est, ut
præcocem hanc cõgregationem habuerimus,
cuius & si brevis materia est, grandis tamẽ
& necessaria pro ecclesiasticorũ & divini cul-
tus reparatione. Vestrum igitur erit quæ in
ea sancita sunt ad unguem exequi: ut ad lau-
dem omnipotentis Dei obsequij vestri fru-
ctus accrescat. Dat. Valen. die. 26. mēsis Oc-
tobris anni. 1590.

Quod

SYNODI.

QVOD PRO ELEEMOSY-
na missarum dentur tres solidi.

DECRETVM. I.

Non possumus non egre ac dolenter
 ferre cum communes humanarū mi-
 seriarū casus, tū maximē huius nostri Ar-
 chiepiscopatus sacerdotum inopiam, qua
 non solum in comparandis, quę ad conue-
 uientem illorum statui vestitum, sed & in
 his etiam acquirendis, quę ad commu-
 nē victum sunt necessaria, plurimum laborāt
 adeo. n. hęc duo nostro hoc tempore diffi-
 cilia esse experimur, vt vix alteri tantū
 sufficere possint. Qua propter cogūtur il-
 lorum multi eiusmodi negocijs tractan-
 dis se immiscere, quę dignitatem sacerdo-
 talem minime decēt: vt ipsam in sacerdo-
 talem habitum animi propensionem, ac
 deuotionem in viris ipsis secularibus im-
 minui quodā modo videamus. Qua prop-
 ter his malis pro nostro munere aliqua sal-
 tem rarione occurrendum fuit: qua etiam

DECRETA

si non omnino hæc incommoda vitari pos-
 sint, quæ tamen prorsus depellere equum
 & D. Pauli Apostoli doctrinæ consonū
 est, is tamen modus saltem adhibeatur,
 qui his, quæ naturæ sunt necessaria, possit
 mediocriter sufficere. Cum igitur videa-
 mus, eleemosynas, quæ missis celebrādis
 hoc nostro tempore sunt assignatæ, tēnio-
 res esse, quàm vt tantæ sacerdotum eges-
 tati subuenire possint: quodque si vendi-
 bilium rerum precia illius tēporis, in quo
 hæc prescriptæ sunt elemosynæ, cum tāta
 nostri temporis rerum omnium caritate
 conferantur: possent nunc quidem iuste a
 nobis hæc sacerdotum emolumēta magis
 adhuc augeri, nihilominus hunc in modū
 statuendum esse duximus, & synodo ap-
 probate statuimus, vt scilicet missarū quæ
 votiuæ dicuntur eleemosyna trium sit so-
 lidorum: missarum vero perpetuarum tā
 beneficiorum, quàm alterius cuiuscunq,
 modi, quatuor sit solidorum: si quæ vero
 missæ reperiantur, quarum eleemosyna
huius,

huius, vel maioris sit valoris, in eodem illæ statu relinquuntur neque n. de illis hoc nostro decreto aliquid innouatū esse volumus.

Sepultura pauperum a rationali scribatur.

DECRETVM. 2.

Mandamus in singulis nostri Archiepiscopatus ecclesijs omnium pauperum, qui gratis sepeliuntur, tam virorum, quam mulierum, tam infantium quam adultorum sepulturas a rationali ipsius ecclesie in libro describi, per inde atque diuitum sepulture describuntur. Huius n. rei incuria factum est, ut multa sequerentur incommoda: adde, quod æquum sit, ea in re pauperum, etiam si mendicantes fuerint, rationem haberi, ut ipsorum habetur diuitum.

De ceremonijs in solenni missæ officio obseruandis.

DECRETVM. 3

Quamuis in ecclesijs perspicuum esse oporteat, quibus ceremonijs, & quã

appositis in missarum celebratione præbiteri vtidebeant; quales propriæ illæquidem, & accomodate in Romani Missalis regulis, & in f. re. Pij quinti proprio motu traduntur: Nos tamen de his ceremonijs exequendis, quæ in missa cantu celebranda, & in officio solenni obseruandæ sunt, nihil hæctenus in hac nostra ecclesia, & alijs huius diocesis ob difficultates aliquot, quæ sese offerebant, statuimus: in priuatis, n. missis nihil de ceremoniarum vsu statuendum fuit, cum in eis propriæ illæ ac veræ ceremoniæ ad vnguem in tota diocesi obseruentur, sublatis iam omnib⁹ quæ contra illas introducta esse videri poterant. Quia tamen in solenni officio, & in missis, quæ cantu efferuntur, videmus nonnullas in hac nostra diocesi ceremonias feruari, quæ prædictis Romani missalis regulis repugnant, alias vero, quæ quamuis contrariæ illis non sint, ipsorū tamen dūtaxat ministrorum, & populi priuata deuotione nituntur. visum nobis fuit, illas

omnes

omnes ad prædictas Romani missalis regulas reuocare: has vero, in quibus piè id fieri poterit, aliquo etiam modo conseruare. Quam obrem electis ab admodum reuerendo metropolitanae ecclesiae nostrae capitulo canonicis aliquot, qui ad eam rem pertractandam nobis assiderent, regulas quasdam, & obseruationes circa eas tantum ceremonias, quæ in hac ecclesia & dioecesi necessario erant reformandæ, & stabiliendæ, præscripsimus, & in ordinem redegit: reliquas vero adsupradicti missalis regulas in quibus de ceremoniarum modo fusissime agitur, reuocantes ac remittentes, illas vna cum præsentis synodo typis mandari præcipiemus. Quare hoc nostro decreto statuimus, atque iubemus vt in posterum tam in nostra metropolitana ecclesia, quam in reliquis huius dioecesis collegiatis & parrochialibus ecclesijs prædictæ ceremoniæ diligenter ac perpetuo iuxta regulas, & obseruationes à nobis in ordinem digestas custodiantur,

& obseruentur: quas mandamus scriptas, & tabellæ affixas, & appendentes in sacristijs à rectorib⁹, & vicarijs reponi, & collocari: vt sacerdotes ac reliqui ecclesiarum ministri per illas discere possint, quid ipsis in his, quæ ad missæ ceremonias spectant, sit agendum.

REGVLAE PROMISSAE SOLEMNIS
ceremonijs.

De missa principali pro defunctis.

Missam principalem quæ prima die cuiuscunq; mensis (exta, tēpus Paschale) nō impedita officio duplici, & semiduplici generaliter pro defunctis sacerdotibus benefactoribus & alijs, iuxta rubricas generales missalis Romani iussu foelice. Pij Papæ quinti nuper editi dicenda est, in Archiepiscopatu Valentino hactenus præter missam inuenimus eam igitur de cetero, (vt regulas missalis exequamur in altari maiori loco missæ conuen-

tualis

tualis in metropolitana & Collegiatis ecclesijs celebrandam fore decernimus in quibus (nequidquam ad officij integritatem omittatur) etiã altera de festo simplici si occurrat, vel de feria, si propriam habeat aut de præcedenti dominica resumenda sit, decantetur. Sed in ecclesijs non collegiatis vna tantum missã de die cum commemoratione generaliter pro defunctis dicatur.

De oratione in missa.

IN festis duplicibus, in quibus ecclesia vnicam eamq; insignem solemnitatem celebrat, vna tantum in missa & officio recitetur oratio: nisi commemoratio de dominica, feria, octaua, aut de altero festo fieri debeat, nec tunc addatur illa collecta: & famulos tuos, que pro ecclesiæ & regum statu recitari solet. In reliquis autem dieb⁹ in missa cõuëntuali & in officio dicatur.

Quando duæ missæ decantari debent.

IN ferijs quadragesimæ, quatuor temporum, rogationum & vigiliarum, in quibus

quibus festum duplex vel semiduplex aut octava occurrit ecclesia metropolitana & collegiata nostre diocesis duas debet decantare missas. Vnam de festo eius diei post tertiam, altera de feria post nonam. Quod si in rogationibus processionaliter ad aliam ecclesiam vel monasterium statio facienda sit, secunda missa de feria in ea statione cantetur.

De fonte ad abluendas manus.

VT tota ceremonialis sacre missæ vndiq; splendeat disciplina, & in rubricis romani missalis seruetur ordo dispositus: præcipimus tam in metropolitanae quàm collegiatarum, & parrochialium ecclesiarum sacristijs fontem ad abluendas sacerdotum manus, qui se admissam celebrandam accingunt) preparari; qui vel parieti infixus, vel pensilis aquam prebeat cum linostina palla ad extergendum. in capellis autem principalibus ecclesiarum ubi peculiare sacristiæ existunt idem seruetur. & in eisdem sacristiis sacerdotes in proximio-

ximioribus capellis vel altaribus celebraturi sese induant, indeq; egrediantur induti: ne super eis, apud quę celebrant altaria, vestiantur, quod fieri omnino prohibemus cuius rei executio pro locorum & ecclesiarum dispositione ad nostros pertineat visitatores.

De missæ privata ministro.

NE presbiteri celebrantes idoneo destituantur ministro in metropolitana ecclesia Valētina sex pueros talari veste violacei coloris & rochetto indutos, qui iuxta altarium stationes diuisas ad stantes missas priuatas celebrantibus inseruiant, cum salario competenti deputandos esse censemus. in reliquis autem ecclesijs, quo ad commode fieri poterit per capitula in collegiatis, & nostros visitatores & rectores in parrochialibus sacro missæ priuatae ministerio prospiciatur.

*Quando sacerdos & ministri de
sacristia exeunt,*

Dum

DVm induit sacerdos vestimenta in sacristia silentium & attentionem diligenter custodiat, easq; orationes, quę in missali continentur, ad singula paramenta deuotè recitet, quibus indutus ex sacristia ad altare oculis demissis, incessu graui, erecto corpore & cooperto capite birreto, incedat: ad altare maius caput inclinat, & ad locum sacramenti genuflectat, si eo contigerit transire: si alicubi sacramentum eleuatur detecto capite genuflectat: neminem verò obuium salutet diaconus, & subdiaconus, si solemniter celebrandum sit, idem omnino obseruent. Sed neq; sacerdos cū ministris alicui personę preterquam prelato in sua diocesi, vel loco iurisdictionis, caput inclinet, aut reuerentiam faciat. Iubemus tamen vtdū ad altare proceditur sacerdos vna cum ministris recitet voce summissa psal. Deus misereatur nostri, vel alium psal. iuxta consuetudinem ecclesię Valentię.

De cussino & gradu infimo altaris.

Licet

Licet in rubricis librū missale super cū
fino aperiri debere dicatur: non prohi-
bemus tamen illud super atrili collocari.

Celebrans Coram prælato.

Si aliquis presbiter corā Cardinale, Pa-
triarcha Archiepiscopo vel Episcopo
in eorum residentijs vel loco iurisdictionis
solem niter celebrauerit, stans à sini-
stris prælati, (si in eadē capella commod⁹
& altari vicinus assistat) cum eo simul stan-
te faciet cōfessionem, ceteris ministris in-
terim respondentibus & genuflexis.

Si vero coram eisdem priuate celebra-
uerit stans ad infimum gradum altaris nō
in medio sed ad latus leuam epistolæ incli-
natus expectet, & dato signo à prælato in
eodem loco persistens, versu ad latere fa-
ciet confessionem, qua finita inclinans se
prælato veniet ad medium altaris, & facta
humiliatione prosequetur: aufer a nobis
quęsumus domine, etc.

*Quādo hebdomadarius de choro ad
sacristiā vadit.*

In nos-

IN nostra metropolitana ecclesia Valentina promore antiquo seruatum est in choro quod, hebdomada darius celebraturus, cepta hora, que proxime ante missam conuentualem cantatur, descendit ad medium chori prope altare crucifixi ubique; cum ministris hinc inde versus altare maius reuerentiam facit, incipiensque hymnum: veni creator spiritus, &c. Submissa voce alternatim ad sacristiam procedit quem. more de cetero etiam alijs ecclesijs ubi commode fieri poterit, volumus obseruari.

De forma incensandi altare.

VT in omnibus ecclesijs nostrae diocesis eadem incensandi forma seruetur, & eodem more ab omnibus peragatur, statuimus iuxta ritum & morem Pontificalis: ut ubi primum facta confessione celebrans ascendet cum ministris ad altare, statim illud osculetur. De inde benedicat incensum oblatum in cochleari, ministrante diacono nauiculam & turiferario turibulum & cocleare exhibente: producat
de inde

de inde signum crucis dicens: ab illo benedicaris in cuius honore cremaberis. Postea diaconus reddita nauicula turiferario accipiet ab eo turibulum & dabit celebranti, osculata prius eius manu: celebrans vero facta cruci vel imagini in medio altaris positæ reuerentia ipsam crucem vel imaginem incensabit ter illi turibulum ducens facta inclinatione imaginem aut reliquias a dextris illius, si fortasse ibi positæ fuerint, bis ante illas turibulum ducens, & facta iterum cruci vel imagini reuerentia incensabit eodem modo imaginem aut reliquias ad sinistram positas, & facta iterum reuerentia profequitur ad cornu epistolæ incensans imagines vel earum loco candelabra semel singulis turibulum ducens. Deinde manus inclinans seu demittens incensabit posterius cornu epistolæ bis idem turibulum ducens: tum eleuans paululum turibulum reuertetur versus cornu euangelij incensando continue superiorem partem altaris, scilicet tabulam seu superficiem

Y altaris

altaris, & procedens ante crucem facta ei reuerentia: incensabit eodem modo alias imagines seu candelabra in cornu euangelij, & illius postremam partem altaris inferiorem & superiorem tabulæ. De inde totam anteriorem vsq; ad extremum altaris, videlicet vsq; ad cornu epistolæ, facta primum cruci reuerentia cum ante eam tran-
sit: vbi in cornu scilicet epistolæ reddito turibulo diacono ministranti & fimbriam vestium deferenti, ab eo ipse solus incensatur. interim dum sacerdos incensat altare dicet psal. dirigatur domine oratio mea. vsq; in finem cum gloria patri etc. Sed dū ipse incensatur dicat versiculum. Non nobis domine non nobis etc.

Quando incensantur oblata: ad benedictionem incensi dicat celebrans: per intercessionē beati Michaeli archāgeli stātis a dextris altaris incēsi & omniū electorū dignetur dominus incensum istud benedicere, vt cum odore suauitatis ascendat: in nomine patris etc. De inde accepto turibulo

ribulo incensat oblata ter ducens turibulum super calicem & hostiam simul, in modum crucis & ter circum calicem & hostiam scilicet bis ad dexteram ad sinistram, & semel ad sinistra ad dexteram dispensans { verba in qualibet incensa tione hoc modo : in prima: incensum istud: in. 2. a te benedictum in. 3. ascendat ad te Domine: in, 4. & descendat super nos. in. 5. & 6. misericordiatua. Deinde incensat altare vt supra dicens: dirigatur oratio mea domine vsq; in finem psalmi.

De missa defunctorum coram prelato.

QVando missa solemniter celebratur pro defunctis coram Cardinale, Patriarcha Archiepiscopo vel Episcopo in locis suæ cuiusq; residetia vel iurisdictionis, cantato euangelio liber euangeliorum deferatur de osculandus prelato.

De osculo missalis post euangelium.

Celebrans non incipiat: Credo, nisi prius de osculato libro euangeliorum, contraria consuetudine ecclesie Valentiniensis

obstante, & statim post decantatum euangelium concio habeatur, si predicandum sit, post concionem vero statim dicatur Credo.

Officium Diaconi

IN missa solemni finito a choro: & homo factus est. diaconus accedit ad abacum seu credentiam prope altare pro loci comoditate dispositam, & inde accipiat corporale cum bursa, quam deferat eleuatam & ambabus manibus usque ad oculos erectam & facta altari reuerentia super illud eam collocet, extrahat, & explicet corporalia.

Officium Subdiaconi.

Dicto a celebrante oremus, dum legitur offertorium, Subdiaconus accedit ad abacum seu credentiam & accipiet calicem cum patena & hostia & palla, que cooperit velo ab humero pendenti, & sic ad altare procedat, cui primum in medio reuerentia facta accedat ad cornum epistole, & ibi tradet illum Diacono, qui calicem amouebit, detegget, dabitque patenam cum hostia.

hostia celebranti, Subdiaconus vero extergat calicem purificatorio, & Diaconus imponet vinum Subdiaconus inter in ampullam aquę ostendet celebranti, & ab eo benedictionem postulabit.

De Patena.

Dicto per celebrantem: offerimus tibi domine calicem etc. Expletoq; offeritorio Diaconus det Patenam Subdiacono in dextra manu, quam cooperiet extremitate veli ab eius humeropendentis qui vadet post celebrantem ante medium altaris & ibi stabit in loco conuenienti.

De incensatione chori.

Post incensata oblata & altare eo more quo supradictum est Diaconus cū duobus acolitis & duobus chori turiferarijs, qui capis induuntur (si solemnitas diei exigat) se comitantibus, descendat ad chorū ibiq; incenset chori rectores facistorio adstantes, de inde tradens turibulum alteri ex acolithis, eisdem acolitis sociatus reddeat ad altare, ibiq; accepto turibulo

Subdiaconum incenset stantem & tenentem patenam. Et ipse Diaconus tradito turibulo alteri ex turiferarijs, ab eo incensetur & ad suum locum iuxta celebrantem reuertatur, turiferarius vero stans ad portam capella maioris in medio versus populum, inde populum incenset ter super eum ducens turibulum scilicet ad dextram, sinistram, & medium. Interim vero statim post discessum Diaconi a choro, illi chori turiferarij cappis induti ad incensandum totum chorum procedant prout moris est in quo, dum incensantur stare debent omnes. Qui ritus incensandi chorum & populum in omnibus ecclesijs Valentinæ Diocesis quo ad fieri poterit pro cuiusque dispositione & conuenientia, seruetur.

Diaconus sine Cruce procedat ad petendam benedictione a prelato.

Q Vando missa solemniter celebratur presente in choro in capella Archiepiscopo Valentino, Diaconus cantaturus euangelium librum deferens euangeliorum

rum

rum hora competenti cum acolitis & virgario dum taxat precedentibus accedet ad Pontificem vt ab eo accipiat benedictionē: reuerfus autem ad altare stans ante gradus altaris & facta ei reuerētia expectabit Subdiaconum, qui sumpta cruce de altari eam manibus complectens & velo a collo pendente cum ceroferarijs & luminarib⁹ accensis precedentibus descendet de altari, & subsequēte Diacono omnes ad pulpitu procedant, vbi Diaconus dicto Dominus vobiscum, incensat librum euangelij, & de inde crucem quam Subdiaconus manibus tenet.

De osculo euangelij per Pontificem.

DICTO euangelio Diaconus & Subdiaconus cum cruce, & luminaribus ad gradus altaris consistent. tunc Subdiacon⁹ ad celebrantem ascendet, eiq; crucem osculandam offeret qui dum osculatur, dicat adoramus te Christe & bened. etc. eamque in altari reponet. Diaconus autem cum acolitis & virgario & libro euangeliorum

aperto suprapectus facta prius altari reuerentia veniet ad Pontificem. & stans coram eo claudet librum brachijs complectens, & ita faciet reuerentiam. Qua facta librum aperiet offeretq; Pontifici osculandum euangelium, qui stans illud osculatur stante similiter Diacono. Deinde Diaconus claudet librum & genuflectet manumq; Pontificis osculabitur, & facta reuerentia Pontifici aperiet iterum librum, & reuertatur ad altare, celebrantq; osculandum offeret.

Intortitia ad elevationem Sacramenti.

AD elevationem corporis & sanguinis Domini nostri Iesu Christi dum soleniter celebratur missa conuentualis in ecclesia metropolitana Valentina duo ex pueris deputati qui candelabra deferre solent cum superpelliceis exeant de sacristia duo intortitia alba accensa deferentes, qui ante gradus altaris hinc inde genuflexi assistant dum eleuatur sacramentum. Qua eleuatione finita facta profunda reuerentia Sacramento discedant.

Qui in-

Qui incensare debet sacramentum.

IN elevatione sacramenti vnus ex acolytis, (aut in ecclesia metropolitana) alter ex capellianis camerarijs incenset sacramētū genuflexus a cornu epistolæ, & ipsemet incensum ponat in turibulo.

Beneficia destinanda ad seruitium altaris.

VT ministrorum ad officia & obsequia altaris maior suppetat copia, & certæ sint personæ ad hæc munera destinatæ, aliqua beneficia simplicia in sede Valentina instituta iuris patronatus ecclesiasticorum Archiepiscopi vel capituli videntur designari & deputari. Ea propter beneficia huiusmodi primo vacatura denostri capituli consensu, ad officia in altari maiori explenda exercendaq; destinamus: videlicet ad deferenda intortitia accensa in elevatione Sacramenti aliaq; munera quæ magis ad altaris diuini cultum & ornatum censebuntur opportuna. inter in vero dum hæc debite executioni mandantur, constitutio seu capitulum quod incipit ad elevationem. obseruetur

DVm dicitur in missa solēni Pater noster circa finem orationis Subdiacon⁹ reuertitur seu accedit ad altare, & genuflexus in vno gradu altaris offert patenā Diacono, qui eamdis cooperit, & dat celebranti osculans eius manum purificata prius patena purificatorio.

De osculo pacis.

DIaconus accepta pace à celebrante & sacramento in altari adorato, vertit se ad Subdiaconum retro post celebrantem, qui similiter à Diacono accepta pace facta prius altari genuflexione comitatus acoluthis & virgario vadit ad Pontificem si presens sit Pontifex in choro, portans imaginem dextra manu eleuatam palla etiā ad collum circumamictus, qui stans corā Pōtifice recondat imaginem ad pectus operiens eam sumitate pallæ, & sic faciat Pontifici reuerentiam, tunc discooperiat imaginem & eleuatam offerat Pontifici osculandam, qua osculata Subdiaconus iterum

recon

recondat imaginē & genuflectat ac parū
 per recedat faciatq; reuerentiam Pontifi-
 ci, postea delecta imagine & eleuata ad al-
 tare reuertetur, acoluthi autem à Subdia-
 cono pace accepta dant omnibus in cho-
 ro existentibus per ordinem. Si vero non
 ad sit prelati, Diaconus porrigit pacem
 Subdiacono, Subdiaconus autē tradit eam,
 acoluthis qui deferant eam ad chorum.

Post Communionē quid agendum.

Sumptis ablutionibus, Diaconus deferat
 missale ad cornu epistolæ, Subdiaconus
 vero vadit ad cornu euangelij, & purificat
 calicem, plicat corporalia, & omnia defert
 ad credentiam sicut ex ea ad altare aspor-
 tauerat.

Finita missa celebrans redit ad sacristiā
 cum ministris cooperto capite sicut vene-
 rat dicendo: trium puerorum cantemus
 Hymnum.

In missa solemni defunctorum absolutio.

Finita missa defunctorum prout in re-
 gulis missalis habetur, si facienda sit ab-
 solutio

solutio celebrans retrahit se ad cornu epistolæ exiit cassula, & deposito manipulo accipit pluuiiale nigrum, qui vero defert crucem medius inter duos acolutos eadē labra accensa portantes proccedit precedētibus duobus alijs acolutis vno cum thuribulo, & nauicula: altero cum aqua benedicta & aspersorio, & sequitur celebrans & Diaconus à sinistris. Crux vero sistitur in loco parato ad caput contra altare, celebrans vero ex alia parte versus altare, & à sinistris Diaconus & alij duo acoluthi deferentes vas aquæ benedictæ, & turibulum interim cantatur responsum. Cum dicitur kyrie eleison celebrans ponit incensum in turibulum ministrante Diacono nauiculam cepto pater noster accipit aspersorium de manu Diaconi, & facta altari reuerentia comitante Diacono à dextris & tenente fimbriam anteriorem pluuiialis, aspergit circumiens locum paratum: cum transit crucem profunde inclinat, Diaconus vero genuflectit, & rediens ad pristinum locum
 de manu

de manu eiusdem Diaconi accipit thuribulum, & eodem modo quo asperferat, incensat. postremo Diacono. tenente librum orat iunctis manibus dicens: et nenos indignas intimationem etc. Cum alijs. & orationem: absolue quesumus domine, vt in ordinario, & postea dicēs: requiē eternā etc. facit crucem manu dextera super locū paratum, & dicto per cantores: requiescant in pace, p̄cedente cruce redit cū alijs ad sacristiam.

De hora celebrandi missam.

Missam conuentualis & solēnis in festis duplicibus & semiduplicibus in dominicis & infra octauas, cantetur dicta in choro hora tertia.

In festis simplicibus & ferijs per annū cantetur dicta in choro hora sexta.

In aduentu, quadragesima, quatuor temporibus, & vigilijs quę ieiunantur cantetur dicta in choro hora nona.

Missam defunctorum solemnis quę dicitur in anniversario cantetur finita in cho-

ro hor

ro hora prima immediate.

De ordine sedendi standi & genuflectendi in missa solemni.

Celebrans medius inter Diaconum & Subdiaconum sedere possit à cornu epistolæ iuxta altare, cum cantatur kyrie eleyson, gloria in excelsis Deo, & credo. alio tēpore stet ad altare, & genuflectat quādo oportet: vt in regulis missalis. Item genuflectit quando legitur euangelium: in principio erat verbum ad illa verba; & verbum caro factum est, & euangelium: cū natus esset Iesus, ad illa verba: & procidentēs adorauerunt eum. Item euangelium ferix quartæ post dominicam quartam quadragesimæ ad illa verba in fine: & procidens adorauit eum. Et cum Diaconus cantat illa verba, ipse versus librum, celebrās & circumstantes versus altare genuflectant: acolithi candelabra tenentes non genuflectant. In missis autem priuatis circūstantes semper genuflexi debent assistere
pre-

præterquam ad euangelium: reliqua vt in missali obseruentur.

*De coloribus & qualitate paramen-
torum.*

CUm ecclesia Romana quinq; dum taxat coloribus vtatur in paramentis altaris, celebrantis & ministrorum in officio missæ iuxta differentiam festorū quæ celebrantur videlicet albo, rubeo, viridi, violaceo & nigro, in regulis in missali Romano dispositis cuiq; celebrandorum festorum quis color adhibendus sit erit videre, quæ omnino obseruentur & in appensatabella in sacristijs conspiciēda omnibus scribantur.

Nigro colore vtitur.

Feria sexta in parasceue, & in missis defunctorum.

*De vestimentis celebrantis &
ministrorum.*

IN officio missæ celebrans semper vtitur planeta super albam. Si autem sit Episcopus, & solēniter celebrat, super dalmaticā

matica & tunicella.

Pluuiali utitur in processionibus, & benedictionibus, quę fiunt in altari. Item in officio laudum, & vesperorum, quando solemniter dicuntur eodem utitur assistens celebranti in missa Pontificali. Item quando celebrans post missam defunctorum facit in fine absolutionem.

Cum celebras utitur pluuiali, semper deponit manipulum, & ubi pluuiiale haberi non potest, in benedictionibus quę fiunt in altari celebrans stat sine planeta cum alba & stola.

Dalmatica & tunicella utuntur Diaconus & Subdiaconus in missa solemnibus & processionibus, & benedictionibus quando cunque sacerdoti ministrant.

In diebus vero ieiuniorum (preterquam in vigilijs sanctorum) & in dominicis, & ferijs aduentus & quadragesimę, ac in vigilia Pentecostes ante missam exceptis dominica gaudete, etiam si eius missa infra hebdomadam repetatur, & dominica letare vigi-

re, vigilia Natiuitatis sabbato sancto, in benedictione cerei & in missa, ac quatuor temporibus Pentecostes in chatedralibus & precipuis ecclesijs vtuntur plane t̄is plicatis ante pectus: quam planetam Diaconus dimittit cum lecturus est euangeliũ, & tũc super sinistrum humerum super stolã cõplicatur, aut ponitur aliud genº stolæ latioris in modũ planetæ, plicate & facta comunionem resumit planetã, vt priº similiter Subdiaconus dimittit eam cum lecturus est epistolam, quam legit in alba, & postea illam resumit vt prius. In minoribus autem ecclesijs prædictis diebus ieiuniorum albã tantũ amicti ministrent Subdiaconus cũ manipulo Diaconus etiam cum stola humero sinistro p̄dente sub dextrum.

De ordine standi sedendi & genuflectendi in choro.

Dignitates, Canonici, Beneficiati & reliqui omnes qui choro interfunt dum diuina officia de cantantur magna animi

Z

deuo-

deuotione decoroq; corporis situ cōpositione & modestia adesse debēt, tāquā triūphātis ecclesię beatorū spiritūū imitatores qui corā Deo & agno in trono sedēte sua spiritualia ministeria iungiter exhibēt. Itaq; vt certa forma in choro versādi prescribatur statuim⁹ vt dū decātatur missę introit⁹ omnes pariter sedeāt, & dū dicitur gloria patri assurgāt. Dū autē sacerdos facit cōfessionē, omnes in suo loco genuflectāt & cōfessionē alternatim faciāt. Tēpore vero Paschali stātes faciāt cōfessionē paululū inclinati. Dū cātatur kyrie eleyfōchorus se deatin missis autē defunctorū stet. Sed chori rectores ceterisq; facistorio assistētes cātatores dum cantant stare debebunt.

Cū a celebrāte incipitur gloria in excelsis Deo, tot⁹ chor⁹ assurgat & stātes submissa voce totū hymnum absoluat, quo finito sedeat, Dum cantores prosequuntur.

Quādo celebrās dicit: dñs vobiscum ante orationē chor⁹ assurgat & stet vsq; ad finē orationū (si dicēdæ sint plures. In missis
autem

autē de feria, in aduētū Quadragesima & inferijs quatuor tēporū & vigiliarū quę ieiunātur in missis etiā defunctorū cū dicit celebrās: orem⁹ omnes nenuflectūt & ad finē vsq; orationū genuflexi persistāt, exep̄tis vigilijs resurrectionis pētecostes & Natiuitatis domini.

Dū de cātatur epistola graduales & alleluia chorus sedeat.

Cū Diaconus ceperit euangelium de cātare chorus assurgere & vsq; in finē euāgelij stare debet.

Quādo celebrās incipit fidei symbolū omnes assurgāt & stātes totū symbolū submissa voce percurrāt, quo finito se deāt & interim dū alta voce in choro decātatur & incarnatus est, genuflectūt omnes.

Cū celebrās versus ad populū dicit domin⁹ vobiscū & oremus ante offertorium chor⁹ stet et omnes caput inclinēt dicto vero orem⁹, sedeat dū cātatur offertorium.

Post dictas orationes secretas cū intonat celebrās per omnia secula seculorum

totus chorus assurgat sed dū cātatur prefa-
tio, sanctus etc. quæ in missa peraguntur,
vsq; ad signū tintinabuli ante eleuationē
corporis Domini Nostri Iesu Christi, om-
nes stare debēt. Quo signo dato dū eleua-
tur corpus et sanguis omnes genuflectāt
et adorēt, et statim cōsurgāt et stēt vsq; ad
communione sacramenti.

In missis autē quæ dicuntur deferijs aduē-
quadragesimæ, quatuor tēporū et vigiliar ū-
q; ieiunātur, et in missis defunctorū finita
prefatione à celebrāte cū cātatur sanctus
omnes genuflectūt vsq; quo sacerdos dicat
pax dñi sit semper vobiscum quo dicto
chorus cōsurgat et stet dū cātatur Agnus
Dei, quo ad vsq; celebrās sanguinē sump-
ferit. Exceptis vigilijs resurrectionis pēte-
costes et Natiuitatis dñi nostri in quibus
omnes stāt sicut in alijs missis dictum est.

Adiē sancto Paschæ resurrectionis vsq;
ad octauā pētecostes inclusivæ vetustus
ritus est in ecclesia Valētina vt cū celebrās
in choauerit in tono: præceptis salutaribus
moniti

moniti etc. ante pater noster totus chorus assurgat: id omnino de cetero seruetur, omnesq; sic vsq; ad communionem consistant.

Dū incēfatur vnusquisq; in choro stare debet, neq; acolithus alios turificans quēquā sedēre aut genuflexum incenset.

Cū datur pax similiter stādo facta imagini debita reuerentia per osculum imaginis et non aliter recipiatur.

Dū cātatur post comunio chorus sedeat. Adorationes autē stet postq; celebrās intonaucrit dñs vobiscumquoad vsq; detur benedictio.

In missis quæ dicuntur de feriis aduentus, quadragesimæ quatuor tēporum et vigiliarū quæ iciunātur et in missis defunctorum dicto oremus omnes genuflectunt dum orationes dicuntur, vt supradictum est.

Genu flectit etiam chorus in euangelio: in principio erat verbum ad illa verba: et verbum caro factum est.

In vesperis.

Z 3

In prin-

IN principio dum Hebdomadarius dato signo dicit secreto Pater noster totus chorus expectās et stans sic persistere debet quo vsq; dictum sit De⁹ in adiutorium etc. Et antiphona prima cantata qua finitā vel in choata si non sit festum duplex, ea pars chori vbi est chor⁹ et hebdomadarius facit officium, ad huc stet altera vero pars sedeat dum cātur alternatim prim⁹ psalm⁹ et ad gloria patri etc. Omnes assurgāt paululumq; detecta capita inclinēt, et stēt dum repetitur Añā, et secunda Añā cātatur vel in choatur. Incepto vero. 2. psalm. illa pars chori quę antra steterat sedeat altera stāte et hic mod⁹ in de cātādīs psalmis & Añis. alternatiua statione et sessione in omnibus horis diurnis et nocturnis seruetur.

Dum dicitur capitulū et cātatur hymnus et reliqua quę in vesperis cantātur vsq; in finem chorus semper stare debet.

In reliquis omnibus horis videlicet cōplectorio. Matutinis et laudibus, primateria sexta et nona semper chorus stare debet

bet preterquam dum psalmi alternis vicibus cātatur: vt supradictum est in vesperis et dum dicuntur lectiones et responsoria in matutinis.

Officium minoritatis beatæ Mariæ dñi dicitur in choro semper chorus stet.

Officium defunctorum dum dicitur in choro sepe chorus sedeat preterquam dum dicitur paternoster in fine nocturni, et dum cātatur benedictus et psal. miserere mei et oratio dicitur in laudibus.

Septem Psalmi penitēciales cum litanijs dum dicuntur in choro semper genu flexi assistant omnes.

Psalmi graduales cum dicuntur in choro, chorus stare debet: præces vero et oratio post decimum psalmum dicuntur flexis genibus.

Quādo cunq; in choro ad horas dicuntur preces feriales in aduētū quadragesimæ. 4. tēporibus et vigilijs quę ieiunātur vel litanix extra horas, genibus flexis dicuntur.

Z 4

Quando

Quando cunq; in choro cantatur psal.
miserere mei Deus secun. mag. etc. tot⁹
chorus stare debet preterquam cum dicitur
ad preces tunc. n. dicitur genibus flexis.

Quando cunq; ad laudes dicitur psal.
Laudate dominum omnes gentes, chorus
assurgat.

In omnibus festis principalib⁹ dñi nos-
tri Iesu Christi et in festis beatissimæ virgi-
nis Mariæ, ad missam et omnes horas sem-
per chorus in nostra ecclesia metropolitana
Valentina stare consuevit

Laus Deo.

Boñ
ran

SEN
DIO

IN
1578
1584
1590

MADEIRA

SINODVS

DIOCESANVS

VALENTINVS

1578

1584

1590

IN

1578

1584

1590

MADEIRA

IN

1578

1584

1590

MADEIRA

IN

1578

1584

1590

MADEIRA

IN

1578

1584

1590

MADEIRA

IN

1578

1584

1590

MADEIRA